

Nota van Antwoord Zienswijzen windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Datum: 4 oktober 2018

Status: Definitief

Kenmerk: V201815/1806

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Procedure	3
1.1.	Algemeen	3
1.2.	Fasering	3
1.3.	Overname	3
1.4.	Reactie op zienswijzen	4
Hoofdstuk 2	Thematische beantwoording Archeologie	5
2.1.	Reikwijdte	5
2.2.	Ontwerpvergunningen.....	5
2.3.	Advies Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	5
2.4.	Overleg en uitwerking.....	6
2.5.	Wijzigingen vergunningen	7
2.6.	Uitvoering	7
2.7.	Beoordeling.....	7
Hoofdstuk 3	Thematische beantwoording MER.....	8
Hoofdstuk 4	Beantwoording zienswijzen	10
Bijlage 1	Brieven overnemen vergunningverlening	163
Bijlage 2	Memo advies archeologisch vervolgonderzoek	170

Hoofdstuk 1 Procedure

1.1. Algemeen

In internationaal verband streeft Nederland naar een energievoorziening die in 2050 CO₂-arm is. Dat betekent dat we moeten overstappen naar hernieuwbare energie om de uitstoot van CO₂ terug te dringen en klimaatverandering tegen te gaan. Voor de korte termijn zijn de doelstellingen van het kabinet 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% hernieuwbare energie in 2023. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstellingen te bereiken. Het Rijk en de provincies hebben afgesproken om in 2020 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. Deze afspraak is opgenomen in de Structuurvisie Windenergie op land en is een onderdeel van het Energieakkoord. Het Rijk heeft na overleg met de provincies 11 gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van ten minste 100 MW. Windpark De Drentse Monden en Oostermoer (hierna: het windpark) maakt hier met een omvang van circa 150 MW deel van uit.

1.2. Fasering

De vergunningverlening ten behoeve van het windpark wordt uitgevoerd in fasen. Voorafgaand aan de eerste fase is in 2011 de procedure voor een MER gestart.

Fase 1

In 2015 is door het rijk de procedure voor het inpassingsplan gestart om de juridisch-planologische inpassing van het windpark mogelijk te maken met betrekking tot de geldende bestemmingsplannen. In september 2016 is het inpassingsplan vastgesteld en zijn de benodigde omgevingsvergunningen en de vergunning in het kader van de toenmalige Natuurbeschermingswet 1998 verleend.

Fase 2

In april 2017 is het besluit genomen met betrekking tot de ontheffing Flora- en faunawet en een aantal wijzigingsbesluiten. Het inpassingsplan en de besluiten in fase 1 en 2 zijn onherroepelijk als gevolg van de uitspraak van 21 februari 2018 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Fase 3

De besluitvorming in deze derde fase ziet toe op de realisatie van (park)infrastructuur ten behoeve van de aanleg en exploitatie van het windpark en heeft betrekking op omgevingsvergunningen, Waterwetvergunningen en enkele andere uitvoeringsbesluiten.

1.3. Overname

De besluitvorming voor het windpark is vanwege de omvang (meer dan 100 MW) voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro).

De ministers van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zijn bevoegd gezag voor de ruimtelijke inpassing. De minister van EZK is projectminister en verantwoordelijk voor de coördinatie van vergunningverlening.

Voor de realisatie van het windpark is in deze derde fase een aantal vergunningen benodigd, waarvoor de Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze (hierna: de Colleges) de in eerste instantie bevoegde gezagen zijn. De initiatiefnemers van het windpark hebben de voor het windpark benodigde vergunningen op 5 september 2017 aangevraagd bij beide Colleges. Enexis B.V. heeft op 20 december 2017 vergunningen aangevraagd bij beide Colleges ten behoeve van de netaansluiting van het windpark en het in dat kader onder meer aanleggen van kabels. TenneT TSO B.V. heeft op 20 december 2017 een aanvraag ingediend voor een vergunning voor onder andere de aanleg van een kabel ter plaatse van transformatorstation Gasselte.

De Colleges hebben schriftelijk aan de minister van Economische Zaken en Klimaat kenbaar gemaakt de aanvragen voor de vergunningen niet in behandeling te nemen. Reden hiervoor is dat de Colleges hebben besloten om geen medewerking te verlenen aan het (juridisch) mogelijk maken van het windpark.

Op 22 maart 2018 hebben de verantwoordelijke wethouders van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze in een telefoongesprek met de directeur Energie en Omgeving van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, bevestigd geen medewerking te verlenen. Daaropvolgend is aangekondigd dat de ministers van EZK en BZK voornemens zijn te beslissen op de aanvragen. Daarmee is voldaan aan de verplichting tot overleg op grond van artikel 3:36, lid 1, laatste volzin, Wro.

Bij brief van 25 april 2018 is aan de Colleges medegedeeld dat de ministers van EZK en BZK zullen beslissen op de betreffende vergunningaanvragen met toepassing van artikel 3:36 Wro. De brieven aan de Colleges zijn als bijlage 1 bij deze nota gevoegd.

Met de gecoördineerde besluitvorming in fase 3 hebben de ministers van BZK en EZK de omgevingsvergunningen waarvoor de Colleges initieel bevoegd waren, verleend met toepassing van artikel 3:36 Wro.

1.4. Reactie op zienswijzen

De besluiten in fase 3 hebben als ontwerp ter inzage gelegen. Tijdens deze inzagetermijn zijn 23 zienswijzen ontvangen. In deze antwoordnota zijn de zienswijzen samengevat en beantwoord. Voor een samenvatting en beantwoording wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze nota. Per samenvatting en beantwoording staat aangegeven of de betreffende zienswijze geleid heeft tot aanpassingen.

Ten aanzien van de aspecten archeologie en MER wordt in aanvulling op de beantwoording per zienswijze in hoofdstuk 4 eveneens verwezen naar de thematische beantwoording in respectievelijk hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 van deze nota.

Hoofdstuk 2 Thematische beantwoording Archeologie

2.1. Reikwijdte

Deze thematische beantwoording heeft betrekking op de verleende omgevingsvergunningen voor de deelparken DEE, OM, RH en cluster DEE alsmede de omgevingsvergunningen voor de kabeltracés binnen de grenzen van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze.

2.2. Ontwerpvergunningen

Op basis van de bij de aanvragen overlegde onderzoeken en na advies van een archeologisch deskundige is door het bevoegd gezag in de ontwerpvergunningen geconcludeerd dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

De uitgevoerde onderzoeken en de daarbij behorende rapportages zijn op zichzelf genomen goed binnen de context van de gekozen archeologische systematiek. Geconcludeerd is echter dat de gekozen systematiek onvoldoende is om op alle onderzochte locaties de conclusie te rechtvaardigen dat er door de voorgenomen werkzaamheden binnen het gebied geen archeologische waarden zullen worden verstoord. Ten einde mogelijk aanwezige archeologische waarden te beschermen is nader onderzoek geïndiceerd voor de locaties die in een planologische regeling of op de archeologische verwachtingskaarten van de betrokken gemeenten een middelhoge en hoge verwachting hebben. Hiertoe zijn voorschriften opgenomen in de ontwerpvergunningen.

Ten aanzien van deze beoordeling van het archeologisch onderzoek en de daaraan gerelateerde vergunningvoorschriften zijn meerdere zienswijzen ingediend. Mede naar aanleiding van de zienswijzen is de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed door het bevoegd gezag gevraagd nader advies uit te brengen. Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 2 bij deze nota.

2.3. Advies Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft op verzoek van het bevoegd gezag kennisgenomen van de resultaten van het bureauonderzoek en de gefaseerde uitvoering van het Inventariserend Veldonderzoek (IVO-Overig) in de vorm van oppervlaktekarteringen en verkennend en karterend booronderzoek in het plangebied.

Hoewel sprake is van zones met een middelhoge en hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van vindplaatsen uit de perioden Laat-Paleolithicum, Mesolithicum en Vroeg-Neolithicum, heeft het IVO geen vondsten ((vuur)stenen artefacten, houtskool) uit de genoemde perioden opgeleverd.

De toegepaste methoden van IVO zijn gericht op het verzamelen van vondsten aan het oppervlak van akkers en in het uitgezeefde sediment van de boringen (Edelmanboor met een diameter van 15 cm). Deze methoden worden door de RCE als geschikt beschouwd voor het

vaststellen van de aan- of afwezigheid van vindplaatsen uit de steentijd gelegen aan of dicht aan het oppervlak en bestaande uit een of meer concentraties van stenen artefacten (vondststrooiingen).

De RCE geeft aan dat specifiek voor het huidige onderzoeksgebied geldt dat de archeologische resten uit bovengenoemde perioden gekarakteriseerd worden door dergelijke vondststrooiingen van wisselende omvang en dichtheid in de top van het bodemprofiel en aan het huidige oppervlak.

Ten aanzien van archeologische resten uit bovengenoemde perioden wordt door de RCE een kanttekening geplaatst. Met name op omvangrijke vindplaatsen uit het Mesolithicum kunnen behalve (vuur)stenen artefacten ook grondsporen in de vorm van kuilhaarden worden aangetroffen. Voor het vaststellen van (clusters van) grondsporen in de vorm van mesolithische kuilhaarden zijn oppervlaktekartering en karterend booronderzoek zoals uitgevoerd niet geschikt. Hiervoor is gravend onderzoek nodig, in de vorm van proefsleuvenonderzoek.

De RCE adviseert derhalve om op basis van de resultaten van het archeologisch onderzoek bij de aanvragen, een onderbouwd voorstel te doen van locaties die in aanmerking komen voor gravend onderzoek. Hierbij rekening houdende met de ligging en archeologische en landschappelijke kenmerken van nabijgelegen vindplaatsen, het grondgebruik, gaafheid van het bodemprofiel, de resultaten van de archeologische karteringen en opgravingen in het meer noordelijk gelegen, aangrenzende deel van het Hunzedal en het ruimtebeslag van de geplande ingrepen.

Op basis van dit voorstel dient door het bevoegd gezag bepaald te worden welke locaties door middel van proefsleuvenonderzoek (IVO-P) onderzocht moeten worden. Dit onderzoek is primair gericht op het vaststellen van de aan- en afwezigheid van mesolithische grondsporen (kuilhaarden) en (indien aanwezig) de eigenschappen daarvan. Aanvrager dient een Plan van Eisen (PvE) op te stellen voor uitvoering van een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) op de betreffende locaties.

2.4. Overleg en uitwerking

Op basis van het advies van de RCE, zoals beschreven in paragraaf 2.3 van deze nota, heeft overleg plaatsgevonden tussen het bevoegd gezag, de RCE en aanvrager. Aanvrager heeft in lijn met de aanbevelingen van de RCE nader in beeld gebracht voor welke locaties (waar vlakdekkende bodemingrepen plaats kunnen vinden) mesolithische sporen te verwachten zijn. Op basis van de resultaten is geconcludeerd dat op twee locaties mogelijk resten te verwachten zijn. Het betreft deellocatie B en deellocatie D. Deze locaties zijn derhalve geselecteerd voor nader proefsleuvenonderzoek en uitgewerkt in een PvE.

Het PvE is ter goedkeuring voorgelegd aan de RCE en akkoord bevonden. Het PvE is door de aanvrager bij de aanvragen voor omgevingsvergunning voor deelparken OM, DEE, RH en cluster DEE alsmede bij de aanvragen voor Enexis Borger-Odoorn en Enexis Aa en Hunze gevoegd.

2.5. Wijzigingen vergunningen

Op basis van het advies van de RCE heeft het bevoegd gezag de voorschriften van de desbetreffende omgevingsvergunningen dienovereenkomstig aangepast.

Uitvoering van aanvullend onderzoek overeenkomstig het goedgekeurde PvE is als voorwaarde opgenomen in de definitieve omgevingsvergunningen voor deelpark OM (locatie B) en deelpark DEE (locatie D). In de definitieve omgevingsvergunningen voor deelgebied RH, deelgebied cluster DEE, Enexis Aa en Hunze en Enexis Borger-Odoorn zijn de voorschriften voor het aspect archeologie komen te vervallen.

2.6. Uitvoering

In de omgevingsvergunningen voor deelpark DEE en deelpark OM is opgenomen dat uitvoering van de aangevraagde activiteiten binnen de in het PvE benoemde deellocaties B en D, uitsluitend mag plaatsvinden als door middel van het proefsleuvenonderzoek is aangetoond dat geen sprake is van aantasting van eventuele aanwezige archeologische waarden. De uitvoeringswijze van het onderzoek is vastgelegd in het PvE.

2.7. Beoordeling

Beoordeling van de onderzoeksresultaten is de bevoegdheid van het in het kader van vergunningverlening bevoegde gezag, in dit geval de ministers van EZK en BZK. Indien de resultaten van het proefsleuvenonderzoek aanleiding geven tot nader onderzoek dient hiertoe een nieuw PvE te worden opgesteld en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de minister van EZK. Dit is vastgelegd in de voorschriften.

Ten aanzien van archeologische toevalsvondsten wordt opgemerkt dat te allen tijde de zorgplichtbepalingen zoals vastgelegd in de Erfgoedwet gelden.

Hoofdstuk 3 Thematische beantwoording MER

In de ingebrachte zienswijzen is diverse keren ingegaan op de verplichtingen die samenhangen met het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) en de Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (OBM). Ook zijn zienswijzen ingebracht die ingaan op het milieueffectrapport. Voor de individuele beantwoordingen wordt verwezen naar de beantwoordingstabel bij deze nota. Onderstaand een algemene toelichting op deze punten.

Het inpassingsplan, de omgevingsvergunningen voor het oprichten van de windturbines en het milieueffectrapport (MER) dat aan het inpassingsplan en deze omgevingsvergunningen ten grondslag heeft gelegen, is aan bod geweest in fase 1 van de besluitvorming. Dit MER staat in fase 3 niet meer ter discussie. Dit MER wordt vanwege haar reikwijdte wel gebruikt als achtergronddocument, waarnaar ter onderbouwing van een aantal besluiten uit deze fase wordt verwezen.

In deze derde fase worden in hoofdzaak vergunningen verleend voor activiteiten welke in overeenstemming zijn met het inpassingsplan. Voor wat betreft de bouwhoogte van transformatoren is sprake van een afwijking van het inpassingsplan. Daarnaast worden vergunningen verleend voor activiteiten waarop het inpassingsplan niet van toepassing is omdat deze plaatsvinden buiten de begrenzing van het inpassingsplan. Dit betreft bijvoorbeeld een deel van de leidingtracés.

Zowel de activiteiten die in overeenstemming zijn met het inpassingsplan als de activiteiten die dat niet zijn, staan in het MER beschreven. Het MER gaat namelijk in op de realisatie en exploitatie van het windpark en de daarvoor benodigde (park)infrastructuur in zijn geheel.

Voor een drietal vergunningaanvragen is sprake van een verplichte toets in het kader van de zogenaamde Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (OBM). In het kader van de OBM moet worden afgewogen of een MER benodigd is. Dit betreft de vergunningen voor deelgebied DEE (vergunning 01), deelgebied RH (vergunning 04) en deelgebied OM (vergunning 09) waarbij sprake is van een inrichting voor drie of meer windturbines. Voor deelgebied cluster DEE (vergunning 02) is de OBM niet aan de orde omdat sprake is van slechts één windturbine.

Voor de vergunningaanvragen in de zin van de Waterwet heeft een zogenaamde m.e.r.-beoordeling plaatsgevonden. Het gaat om de Watervergunningen voor Enexis (vergunning 13), deelgebied OM (vergunning 14), deelgebied DEE (vergunning 15) en deelgebied RH (vergunning 16).

In het kader van bovengenoemde vergunningen alsmede voor wat betreft de toegelaten bouwhoogte van de transformatoren bij transformatorstation Gasselte (vergunning 05) is afgewogen dat geen milieueffectrapport benodigd is.

Voor de overige vergunningaanvragen is geen sprake van activiteiten waar het Besluit milieueffectrapportage op van toepassing is. Evenmin is sprake van een project in de zin van de Wet natuurbescherming waarvoor een passende beoordeling dient te worden gemaakt.

Hoofdstuk 4 Beantwoording zienswijzen

Op de volgende pagina's zijn de binnengekomen zienswijzen samengevat en voorzien van een beantwoording. In de eerste kolom van de beantwoordingstabel staat een nummer vermeld. Dit nummer correspondeert (zie onderstaande tabel) met het registratienummer zoals vermeld op de ontvangstbevestiging die is verstuurd aan de indiener van de betreffende zienswijze.

Zienswijzenummer beantwoordingstabel	Registratienummer
1	3c3-OB-0001
2	3c3-OB-0002
3	3c3-OB-0003
4	3c3-OB-0004
5	3c3-OB-0005
6	3c3-OB-0006
7	3c3-OB-0007
8	3c3-OB-0008
9	3c3-OB-0009
10	3c3-OB-0010
11	3c3-OB-0011
12	3c3-OB-0012
13	3c3-OB-0013
14	3c3-OB-0014
15	3c3-OB-0015
16	3c3-OB-0016
17	3c3-OB-0017
18	3c3-OB-0018
19	3c3-OB-0019
20	3c3-OB-0020
21	3c3-OB-0021
22	3c3-OB-0022
23	3c3-OB-0023

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

1				
1	a	Indiener geeft aan dat er onjuistheden in de ontwerpbesluiten staan.	Indiener geeft niet specifiek aan om welke onjuistheden het gaat, zodat hier niet nader op kan worden ingegaan.	Nee
1	b	Indiener geeft aan dat de verkeersveiligheid en verkeersdoorstroming in het geding zijn door de uitritten. De extra uitritten zullen leiden tot vertraging omdat er vanaf de uitritten geen voorrang zal worden verleend. Indiener vraagt zich af wie hem gaat betalen als hij door verkeersstremming te laat op het werk komt.	Niet is in te zien waarom de extra uitritten zullen leiden tot vertraging als gevolg van geen voorrang verlenen. Bij het van een uitweg de openbare weg oprijden en bij het van een openbare weg afslaan naar een uitweg dient het desbetreffende (bouw)verkeer voorrang te verlenen aan het doorgaande verkeer op de openbare weg. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat hiervan geen sprake zou zijn.	Nee
1	c	De komst van de windmolens vermindert het woongenot van de indiener.	Het inpassingsplan en de bijbehorende vergunningen zijn, na het doorlopen van een zorgvuldige procedure waarbij aandacht is besteed aan alle relevante aspecten (o.a. via de MER) in een eerdere fase vastgesteld, respectievelijk verleend. Toen zijn door het bevoegde gezag alle belangen afgewogen en de besluiten genomen met als resultaat dat hier windturbines gerealiseerd mogen worden. Dit is vervolgens beoordeeld en getoetst door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waarbij het inpassingsplan en de bijbehorende vergunningen onherroepelijk zijn geworden door de uitspraak van de Afdeling op 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616. Thans worden de besluiten genomen die betrekking hebben op de (park)infrastructuur van het project. De realisatie van de windturbines en de effecten die dit met zich meebrengt betreft een al gemaakte keuze, die nu niet meer aan de orde is.	Nee
1	d	Indiener voorziet geluidshinder door de heiwerkzaamheden ten behoeve van het bouwen van de windmolens.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
1	e	De bodemtrillingen door de heiwerkzaamheden kunnen scheuren in de omliggende woningen veroorzaken.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

2				
2	a	Indiener geeft aan dat de landschappelijke inpassing van de windmolens in strijd is met de karakteristieke open structuur van het landschap van het gebied Drentse Monden en Oostermoer. Hoewel indiener vindt dat de lijnstructuur van de windmolens/-turbines zorgt voor zorgvuldige rijen, wordt het open gebied en de bestaande landschappelijke structuur aangetast. Dit geldt niet alleen voor de rijen windmolens, maar voor iedere windmolen/-turbine die in het open gebied geplaatst zou worden.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
3				
3	a	Indiener wijst op de complexe materie van het ontwerpbesluit, waardoor het voor hen niet te beoordelen is of er onjuistheden zijn opgenomen.	Getracht is om de ontwerpbesluiten zo begrijpelijk en eenvoudig mogelijk op te stellen.	Nee
3	b	Indiener geeft aan dat het plaatsen van de torenhoge windturbines het uitgestrekte landschap verpest. De impact op de omgeving, zoals de natuur, wordt te weinig gezien.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
3	c	De kennisgeving die in de krant is gedaan is naar mening van de indiener te summier geweest. De indiener had graag meer inspraak gehad en de zienswijze willen laten weten. Doordat de indiener niet aangesloten is bij actievoerders is hij mogelijk ook minder geïnformeerd. De kennisgeving van de ontwikkelingen in fase 3 is te summier geweest.	De kennisgeving bevat een korte toelichting over het windpark, geeft weer welke ontwerpbesluiten waar ter inzage liggen en hoe en wanneer een zienswijze kan worden ingediend. Daarmee bevat de kennisgeving alle benodigde informatie. Niet duidelijk is welke informatie indiener heeft gemist.	Nee
3	d	Momenteel heeft de indiener vrij uitzicht vanuit de woning. Hier heeft de indiener bewust voor gekozen toen hij daar kwam wonen. De komst van het windpark zorgt voor waardedaling van de woningen in het gebied.	Verwezen wordt naar 1c . Daarnaast kan de betreffende indiener in het kader van het vastgestelde inpassingsplan een beroep doen op de planschaderegeling, indien hij of zij meent dat er sprake is van planschade, zoals bijvoorbeeld een waardedaling van de woning.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
3	e	Indiener van de zienswijze geeft aan dat de leefbaarheid en het woongenot in Stadskanaal noord ernstig in het gedrang komt door alles wat nu gepland wordt in het gebied. Ook wordt gewezen op het verdwijnen van de Westerschool in Stadskanaal Noord en de mogelijkheid dat Arriva over het spoor van de STAR gaat rijden met snel/stop treinen. Dit zal ook een negatieve invloed hebben op het woongenot in Stadskanaal Noord. De indiener maakt zich ook zorgen over de toekomst van het zwembad in Stadskanaal Noord, over 2 jaar wordt dit onzeker.	Verwezen wordt naar 1c . Ten aanzien van de andere in de zienswijze genoemde projecten dan het windpark wordt opgemerkt dat voorliggende besluitvorming hier niet op toeziet.	Nee
3	f	Indiener benadrukt voorstander te zijn van milieuvriendelijke energiewinning maar vraagt zich af of het niet mogelijk is om te kiezen voor zonnepanelen. De indiener vraagt of milieuvriendelijke energiewinning echt moet met torenhoge windturbines in hun achtertuin die het uitzicht verstoren.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
3	g	Indiener geeft aan dat veel zaken in Stadskanaal Noord worden aangepakt zonder dat de bewoners het gevoel van inspraak hebben. De indiener hoopt dat meegenomen wordt dat de leefbaarheid in Stadskanaal Noord ernstig verstoord wordt door het plaatsen van de windturbines, het sluiten van de Westerschool, de snel/stop trein die over het spoor komt en het zwembad Noord wat moet sluiten.	Verwezen wordt naar 1c . Ten aanzien van de andere in de zienswijze genoemde projecten dan het windpark wordt opgemerkt dat voorliggende besluitvorming hier niet op toeziet.	Nee
4				
4	a	Aan de bestaande plannen van de Zonkoloniën wordt volgens de indiener geheel voorbijgegaan. Initiatiefnemers van de Zonkoloniën zijn betrouwbaar en de plannen worden omarmd en de betreffende perceeleigenaren zijn al bekend bij de Stichting Zonkoloniën. Dit plan zorgt ervoor dat er geen windturbines te zien zijn die, zoals bekend, enkel negatieve effecten in de omgeving teweeg. De zonnepanelen zijn niet zichtbaar vanaf de weg en goedkoper.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
4	b	De indiener geeft aan dat de te plaatsen windmolens negatieve effecten hebben op de omgeving.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
4	c	Indienen betoogd dat windmolens niet recyclebaar zijn en relatief snel vervangen moeten worden.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
4	d	Indiener verzoekt te zorgen voor het behoud van vrede in de omgeving en onder alle betrokkenen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
5				
5	a	Indiener spreekt zich uit tegen de beslissing van de Afdeling van de bestuursrechtspraak van de Raad van State op twee punten. Ten eerste miskent de Afdeling dat draagvlak onder de bevolking niet van belang is, wat in strijd is met de democratische beginselen en actuele opvatting overheid-burger. De overheid dient zorgvuldig met burgers om te gaan en hen gehoor te geven. Ten tweede veranderen opvattingen over windmolens snel en is de meest actuele opvatting dat het de voorkeur heeft om de windmolens op zee te plaatsen daar dit minder overlast geeft en voordeliger is. De Afdeling heeft deze recente ontwikkelingen in de opvattingen niet mee kunnen nemen in het oordeel.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
5	b	De indiener geeft aan dat de verstoring van het karakteristieke landschap is disproportioneel en iedereen treft die de Veenkoloniën bezoekt en die daar woont. Deze verstoring leidt tot schade aan de regiobeleving. Het geldende bestemmingsplan biedt hiervoor bescherming en indiener ziet graag dat dit zo blijft.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
5	c	Door de snelle technologische ontwikkeling van windmolens en aflopende subsidies voor windmolenprojecten, voorziet de indiener dat na de subsidieperiode verschromping en blijvende landschapsschade in het gebied blijft. De windmolens zijn dan niet meer bruikbaar of rendabel.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
5	d	Indiener acht het met dit vooruitzicht niet verantwoord om de windmolens te plaatsen en zoveel overhoop te halen. De giga windmolens hebben met hun disproportionele grootte, gezondheidsschade voor de inwoners tot gevolg. De lokale kranten hebben hier over bericht en dit is een feit van algemene bekendheid.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
5	e	Indiener wijst op de financiële gevolgen van het project door de planschade die aan inwoners verstrekt moet worden. Dit is niet rendabel vergeleken met de beperkte inkomsten van de energiewinning en indiener acht het niet verantwoord.	Verwezen wordt naar 3d .	Nee
5	f	De indiener hoopt dat de zienswijze zal leiden tot weigering van de vergunningen die nodig zijn de windmolens te plaatsen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
6				
6	a	Indiener spreekt zorg uit over overlast voor de omgeving van de slagschaduw en het geluid van de windmolens, doordat de windmolens 200 meter hoog zijn.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
6	b	De indiener van de zienswijze constateert dat de elektromagnetische spanning in kabels en windturbines een gevaar zijn voor de volksgezondheid.	Deze stelling van indiener is niet correct. Uit voorzorg wordt in Nederland zoveel als mogelijk voorkomen dat bij aanleg van nieuwe hoogspanningsverbindingen gevoelige objecten in de 0,4 microteslazone komen te liggen (Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen van de voormalige staatssecretaris van VROM (SAS/2005183118)). Hier gaat het om de aanleg van ondergrondse midden- en laagspanningskabels. De 0,4 microtesla zone strekt zich bij deze kabels uit tot slechts 1 a 2 meter van de kabel (zie ook pagina 68 van het MER). Binnen deze zone zijn geen gevoelige bestemmingen aanwezig.	Nee
6	c	Met betrekking tot de locatie van de windmolens voorziet de indiener een drietal problemen. De windmolens komen in het gebied van de laagvliegroute van de NAVO, dicht in de buurt van de LOFAR radiotelescoop en in een gebied waar aardbevingen voorkomen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
6	d	Indiener geeft aan dat de woningen die in de buurt van het windmolenpark staan, in waarde zullen dalen en vraagt zich af wie de kosten draagt.	Verwezen wordt naar 3d .	Nee
6	e	De windmolens worden gefinancierd met belastinggeld.	In Nederland geldt een SDE+-regeling waar duurzame energieprojecten gebruik van kunnen maken en gedeeltelijk mee gefinancierd kunnen worden.	Nee
6	f	De indiener stelt dat de leefbaarheid in het gebied van de veenkoloniën wordt aangetast door het plaatsen van het windpark.	De effecten voor de leefbaarheid van het gebied zijn aan de orde geweest in de procedure om te komen tot het inpassingsplan. Verder wordt verwezen naar 1c .	Nee
6	g	De indiener pleit voor andere vormen van duurzame energie in de vorm van zonne-energie en geeft aan dat er voor gekozen kan worden de windmolens op zee te plaatsen.	Alle vormen van duurzame energie zijn nodig om te voldoen aan de doelstellingen. Verder wordt verwezen naar 1c .	Nee
7				
7	a	De indiener geeft aan dat er een gesprek is geweest met Enexis over de aanleg van de 20 kV verbinding naar het inkoopstation RHW-3.6, waarvan het tracé langs het bedrijfserf Drouwenermond loopt. Dit gesprek heeft geleid tot overeenstemming over het tracé zoals beschreven in de bijgevoegde zakelijk recht overeenkomst. Indiener verzoekt ontwerpbesluit aan te passen naar de afspraken in de overeenkomst.	Gedurende de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten in fase 3 is tijdens de initiatiefnemer een aanvulling op aanvraag Omgevingsvergunning kabeltracé Enexis (Omgevingsloket nr. : 3380175) in de gemeente Borger-Odoorn ingediend. Deze aanvulling op de aanvraag ziet op een geringe wijziging van het tracé nabij inkoopstation RWH 3.6 (turbinepositie Raedthuys 3.6), in overeenstemming met de zienswijze. De aanvulling is getoetst aan de indieningsvereisten en beoordeeld. Op grond van de aanvulling is de vergunning gewijzigd vastgesteld ten opzichte van het ontwerp. Voor een toelichting wordt verwezen naar de overwegingen in de vergunning.	Ja
8				
8	a	Indiener geeft aan dat er fouten zijn gemaakt in het proces en geeft namens de vereniging Dorpsbelangen Gasselternijveenschemond aan dat de ontwerpbesluiten voor de vergunningen effect hebben op een aantal thema's, betreffende de leefomgeving en fysieke infrastructuur, de natuur, het milieu en de gezondheid. Tevens staan er een aantal fouten in de ontwerpbesluiten en zijn er cijfers verkeerd gebruikt.	De totstandkoming van het inpassingsplan is nu niet aan de orde. Hiervoor wordt verwezen naar 1c . Thans gaat het om de voorliggende vergunningen. Voor wat betreft deze vergunningen geeft indiener in dit deel van de zienswijze niet specifiek aan op welke wijze sprake is van fouten in het proces en de vergunningen en op welke wijze cijfers verkeerd zijn gebruikt.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
8	b	De indiener stelt dat de vereniging tegen het verbreden van bestaande wegen en asfalteren van zandwegen is, omdat deze aanpassingen het landelijke en stille karakter van de omgeving ingrijpend veranderen.	Bepaalde openbare wegen worden al dan niet tijdelijk verbreed en/of verhard. Dit in verband met de omvang van het transport van turbineonderdelen. In het kader van het MER is de invloed van het windturbinepark op het landschap, waaronder de invloed van de benodigde aanpassing van de bestaande weginfrastructuur, al getoetst en aanvaardbaar geacht. Verwezen wordt naar 1c .	Nee
8	c	Als er toch zandwegen verbreed en geasfalteerd moeten worden, wenst de indiener dat de wegen naar de originele staat terug worden gebracht tijdens de exploitatiefase. Dit zodat er geen sluiptwegen overblijven die gebruikt kunnen worden als racebanen. Aangezien de veldwegen volgens de indiener vooral gebruikt worden voor recreatieve doeleinden en door scholieren, zijn verkeersremmende maatregelen absoluut noodzakelijk.	Een goede bereikbaarheid van de turbinelocaties over het openbare wegennet is van belang, bijvoorbeeld in geval van een calamiteit. Wat betreft sluiptwegen en het gebruiken van deze wegen als racebaan, geldt dat voldaan moet worden aan de verkeerswetgeving. Het is aan de wegbeheerder om op dit vlak zo nodig verkeersremmende maatregelen te nemen. De ontsluitingswegen naar de windturbinelocaties zelf zijn niet openbaar toegankelijke onderhoudswegen. Deze wegen zijn nodig voor de exploitatie van de windturbinelocaties.	Nee
8	d	Indiener verwacht dat de initiatiefnemers langdurig het onderhoud zullen betalen en dat deze kosten niet bij de gemeenschap komen te liggen.	Het is aan de betrokken wegbeheerder om invulling te geven aan wegonderhoud.	Nee
8	e	Indiener constateert dat er voor de fundering van de windmolens gebruik zal worden gemaakt van bronbemaling. De indiener wijst op onderzoek waaruit blijkt dat bronbemaling effect heeft op grondwater tussen de 0 en 500 meter. Daar er bebossing en boomsingels aanwezig zijn op een afstand van 250 meter, maakt de indiener zich zorgen om verdroging van de houtopstanden. Daarnaast is er jarenlang geld geïnvesteerd om de natuurwaarden (biodiversiteit) en de toeristische aantrekkelijkheid van de Veenkoloniën te vergroten en stuifoverlast te beperken. Nergens leest de indiener iets dat dit weerlegt.	Voor de bemalingen welke onderdeel uitmaken van de aanvragen 14, 15 en 16 kunnen de onttrekkingen op basis van de bij de aanvraag gevoegde bijlagen en de in de ontwerpvergunningen opgenomen overwegingen en voorschriften op verantwoorde wijze worden uitgevoerd. Er bestaan daarom geen overwegende bezwaren om de gevraagde vergunningen te verlenen onder de gestelde voorschriften, ter bescherming van de bij het grondwater betrokken belangen. Verdroging van houtopstanden en het behouden van natuurwaarden is in deze beoordeling betrokken. Daarmee zijn de door de initiatiefnemer genoemde indirect hiermee samenhangende aspecten voldoende beoordeeld. Verder wordt ook verwezen naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
8	f	<p>Indiener voorziet achteruitgang van de biodiversiteit door het kappen van oude eiken en deze worden vervangen door nieuwe boompjes. De indiener is van mening dat nieuwe bomen na 50 jaar weer natuurwaarde hebben, waardoor een compensatiefactor van 3 gepast is. Hiermee bedoelt de indiener dat er voor iedere gekapte boom drie nieuwe bomen geplaatst dienen te worden.</p>	<p>De kap van bomen/houtopstanden is zorgvuldig afgewogen en wordt noodzakelijk geacht voor uitvoering van dit initiatief. Voor de te kappen bomen is in de relevante vergunningen een herplantplicht opgenomen. Uitzondering hierop is de kap op het Trafostation Gasselte (Noorderdwardsdijk 1 te Gasselternijveen). Er is door de vergunningverlener in de gegeven omstandigheden geen aanleiding gezien om hier een herplantplicht op te leggen. Dit omdat sprake is van functioneel/afschermend groen en er na kap van onderhavige bomen afdoende afschermend groen overblijft. Dit daarnaast omdat op het trafostation geen ruimte is voor herplant.</p> <p>Onduidelijk is waarop de door indiener genoemde compensatiefactor van 3 is gebaseerd. De herplant zal (indien voorschreven) conform de vergunningsvoorschriften plaatsvinden op nagenoeg dezelfde locatie.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
8	g	<p>Indiener is hooglijk verbaasd over het uitgevoerde flora- en faunaonderzoek, daar dit in één dag in het najaar is gedaan. Volgens de indiener is er hierdoor geen goed beeld geschetst waaruit enige conclusie getrokken kan worden. Indiener vraagt zich af waarom het onderzoek niet is uitgevoerd in het voorjaar en broedseizoen, wanneer de vogels nestelen. Tevens vraagt de indiener om de betekenis van de getrokken conclusies die houdbaar zijn tot 2020. Wat betekent dit en wat gebeurt er in de tussentijd? Mogen er in de tussentijd geen vogels nestelen, of andere natuurlijke veranderingen optreden? Diverse bomen hebben holen, die zullen verdwijnen en daarmee de vogels en de vleermuizen.</p>	<p>Het plangebied is op 22 september 2017 bezocht. Tijdens het veldonderzoek is door een ecooloog het gehele gebied bekeken en is zoveel mogelijk informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.). Ter voorbereiding op het veldonderzoek is de Nationale Databank Flora en Fauna geraadpleegd. Dit om een actueel overzicht te verkrijgen van de beschermde soorten die in de regio en op de te onderzoeken locaties voorkomen. Op basis van terreinkenmerken en een expertbeoordeling (verzameld in de voorbereidende fase en tijdens het veldonderzoek) is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. De omvang van het veldonderzoek (aantal dagen) is afhankelijk van de voor het onderzoek uitgevoerde voorstudie/voorbereiding en de door de ecooloog op basis van deze informatie gemaakte inschatting. Daarnaast kan het zo zijn dat op basis van daadwerkelijke waarnemingen tijdens het veldonderzoek, door de ecooloog wordt besloten dat extra veldwerk noodzakelijk is. In onderhavig onderzoek is dit niet noodzakelijk geacht.</p> <p>Voor het onderzoek ten behoeve van deelpark Oostermoer is wel een tweede veldbezoek noodzakelijk geacht. Dit is op 5 oktober 2017 uitgevoerd. Aanleiding was een nadere inspectie van enkele holttes. Dit is ook zo in de betreffende rapportage opgenomen. Ten aanzien van het niet uitvoeren van het onderzoek in het broedseizoen geldt dat jaarrond beschermde nesten ook buiten het broedseizoen waarneembaar zijn, voor algemene broedvogels geldt dat deze ieder jaar op een andere plek broeden.</p>	Ja

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
			<p>De houdbaarheid tot 2020 is gebaseerd op de kennisdocumenten Soorten van de uitvoeringsorganisatie voor de samenwerkende provincies, BIJ12. Voorheen stonden deze documenten overigens als soortenstandaards onder beheer van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. In deze documenten staat informatie over onder andere de kenmerkende ecologische aspecten van de soorten en effectieve maatregelen om de soort te beschermen.</p> <p>Verschillende ecologische en juridische deskundigen hebben een bijdrage geleverd aan het opstellen van deze kennisdocumenten. Als algemene houdbaarheid van ecologisch onderzoek wordt in deze documenten een periode van 3 jaar genoemd.</p> <p>Voor onderhavig onderzoek is hierbij aangesloten.</p> <p>Gezien het voorgaande geeft het uitgevoerde flora en faunaonderzoek een voldoende betrouwbaar beeld van de soorten in het plangebied. Er is geen noodzaak om aanvullend, uitgebreider of andersoortig veldonderzoek uit te voeren.</p> <p>Voor de activiteit kappen geldt dat deze vergunningen van kracht zijn voor een periode van 2 jaar na onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning. Aanvullend zal worden opgenomen dat indien de activiteit kappen plaats gaat vinden na 31 december 2019 er voorafgaand aan uitvoering een goedgekeurd aanvullend onderzoek dient plaats te vinden.</p>	

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
8	i	Het Kruitbos is onderdeel van Natuur Netwerk Nederland en aangelegd met subsidie van de overheid. Dit dient opengesteld te zijn voor de omgeving. De indiener voorziet dat een strook aan de achterzijde van dit gebied gekapt zal worden, maar leest dit niet terug in de vergunningaanvragen. Dit geldt ook voor vier dikke bomen aan de Dreef.	Een deel van het plangebied ligt binnen de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland. Dit betreft de boswal langs de Tweederdeweg. Deze activiteit is opgenomen in de aanvraag omgevingsvergunning deelgebied Oostermoer (aanvraag en ontwerpbesluit nummer 9). Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 7 van deze aanvraag. De bomen aan de Dreef maken onderdeel uit van de aanvraag omgevingsvergunning deelgebied DEE (aanvraag en ontwerpbesluit nummer 1). Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 9 van de aanvraag.	Nee
8	j	Door bronbemaling op een veengrond ontstaat er klink. Indiener geeft aan dat door versnelde veenoxidatie er extra CO2 vrijkomt, waardoor het plaatsen van windmolens ten behoeve van CO2 reductie tegenstrijdig lijkt. Daarnaast worden er op sommige plaatsen maatregelen getroffen om veengronden te vernatten. Er wordt nergens verwezen naar slechte gevolgen van bronbemaling voor de veengrond.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
8	k	De indiener vindt het buitengewoon merkwaardig dat er wat betreft het archeologisch onderzoek nader onderzoek wordt voorgesteld. De indiener is van mening dat in de vergunningen op moet worden genomen dat deze onderzoeken uitgevoerd moeten worden voordat men kan beginnen met de werkzaamheden. Eventuele resultaten uit aanvullend archeologisch onderzoek kunnen worden opgenomen als randvoorwaarden in de vergunningen.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
8	l	<p>Indiener refereert naar de geluidswaarden van 47,43 dB die eerder gemeten zijn bij toetspunt 19, een woning gelegen aan een zandweg. Nu deze weg geasfalteerd zal worden zal de geluidsbelasting toenemen. Indiener vraagt zich af waarom hier niet opnieuw naar wordt gekeken.</p>	<p>In fase 1 van de ruimtelijke procedure van het windpark zijn het inpassingsplan en de omgevingsvergunning (bouw en milieu) vastgesteld. Het onderdeel geluid (afkomstig van de windturbines) is onderdeel van deze besluitvorming en heeft dus geen betrekking op de vergunningen in fase 3. Het geluidsonderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van de besluitvorming fase 1 is gebaseerd op een worst-case situatie. Deze worst-case situatie is gebaseerd op de windturbintypes die mogelijk gerealiseerd worden. In dit onderzoek is bij de in het rekenmodel gehanteerde bodemfactor rekening gehouden met de aanwezigheid van verhard oppervlak (waaronder wegen) in het gebied. Op basis van dit onderzoek is aangetoond dat voldaan kan worden aan de norm. In de vergunningvoorschriften fase 1 is opgenomen dat na definitieve windturbinekeuze een nieuw akoestisch onderzoek zal worden opgeleverd, voor het windturbintype dat daadwerkelijk gerealiseerd wordt. In dit onderzoek zal eveneens worden gekeken naar de dan te hanteren bodemfactor. Naast voorgaande geldt dat gedurende de exploitatiefase dient te worden voldaan aan de geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit.</p>	Nee
8	m	<p>Tevens heeft de indiener een fout ontdekt met betrekking tot de afstand van deze woning. Volgens de aanvraag omgevingsvergunning is de woning op 600 meter afstand van een windmolen gelegen, maar in werkelijkheid bedraagt deze afstand 519 meter.</p>	<p>Indiener doelt voor zover kan worden nagegaan op de aanvraag omgevingsvergunning deelpark OM in fase 1. Deze aanvraag maakt geen onderdeel uit van de besluitvorming in fase 3. Verwezen wordt naar 1c en 8l.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
8	n	<p>Indiener wijst op een foutieve berekening bij de wateronttrekking. Er is uitgegaan van een maximaal dagdebiet, wat betekent dat het maanddebiet dus maximaal 31 keer het dagdebiet kan zijn.</p> <p>Het maanddebiet lijkt echter hoger uit te komen. Zo kan bij het Raedthuys een maximum van 2.965 m³ per dag het maanddebiet maximaal 91.915 m³ bedragen. Eenzelfde rekenfout is gemaakt bij Oostermoer, waar bij een maximum van 2.480 m³ per dag, het maanddebiet maximaal 76.880 m³ kan bedragen.</p>	<p>Ten behoeve van de noodzakelijke grondwateronttrekking is per windpark een bemalingsadvies opgesteld. Betreffende bemalingsadviezen vormen onderdeel van de aanvraag en bevatten de gegevens waarmee de maximale debieten zijn berekend. In deze rapporten wordt in paragraaf 5.1.2, tabel 3 het maximaal benodigde debiet per turbinelocatie weergegeven. De maximaal per turbinelocatie benodigde debieten uit het bemalingsadvies dienen (zoals in het bemalingsrapport omschreven) nog met 10% te worden verhoogd om het effect van invallende regen en de homogeniteit van de bodem te verdisconteren.</p> <p>Voor de berekening van de maximale maanddebieten is gebruik gemaakt van de constructieschema's in deze bemalingsadviezen, waaruit af te leiden is dat het maximale debiet per uur voor windpark RH optreedt wanneer turbinelocaties RH 1.2 t/m RH 1.6 tegelijk worden bemaald. Voor windpark OM is dit het geval wanneer turbinelocaties OM 2.1 t/m OM 2.5 tegelijk worden bemaald. Deze turbinelocaties staan echter maximaal twee weken gezamenlijk in bemaling. Het maximale maanddebiet kan dus niet worden afgeleid uit de bepaalde maximale uurdebieten. Voor de berekening van de maximale maanddebieten is gekeken naar de som van dagdebieten van de turbinelocaties die gelijktijdig worden bemaald gedurende een periode van viereneenhalve week. Daarbij zijn de twee weken meegenomen waarin bovenstaande turbinelocaties gelijktijdig worden bemaald.</p> <p>Derhalve komt het maximale maanddebiet niet overeen met 31 keer het maximale dagdebiet zoals door indiener gesteld. Het betreft een worst-case berekening op basis van de constructieschema's en de maximale dagdebieten per turbinelocatie.</p>	Nee
8	o	<p>De foto's die gebruikt zijn, dateren uit 2010 en zijn volgens de indiener verouderd en geheel niet actueel. De foto's geven daardoor een vertekend beeld van het natuurwaardeverlies, omdat de bomen inmiddels veel dikker zijn en er dus sprake is van meer natuurverlies. Tevens is de indiener van mening dat het gemakzuchtig is, omdat de foto's ook echt gemaakt hadden kunnen worden.</p>	<p>De foto's bij de aanvraag dienen ter indicatie. Bepalend op dit punt is de stamomtrek en locatie alsmede de beoordeling (onderzoek flora en fauna) die op locatie is uitgevoerd.</p>	Nee
8	p	<p>Indiener vermoedt misleiding van de bevolking omdat in de aanvraag omgevingsvergunning er sprake is van windturbines van 3MW, terwijl er een subsidieaanvraag is gedaan voor windturbines van 4.2 MW.</p>	<p>Verwezen wordt naar beantwoording onder 1c. In de omgevingsvergunning is overigens een bandbreedte toegestaan tussen de 2,3 - 4,2 MW.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
8	q	Indiener wijst er op dat Raedthuys een aanvraag voor 18 molens heeft ingediend. Dit klopt niet, daar de vorige minister van EZ een rij heeft geschrapt waardoor er nog maar 12 molens komen.	Verwezen wordt naar de beantwoording onder 1c . Voor wat betreft aanvraag 04 Omgevingsvergunning deelgebied RH is in de aanvraag duidelijk opgenomen dat voor dit windpark (windpark RH) sprake is van 12 windmolens. Voor wat betreft aanvraag 16 Watervergunning deelgebied cluster RH is in de aanvraag eveneens duidelijk opgenomen dat sprake is van 12 windmolens. In bijlage 3 van deze aanvraag is weliswaar ook nog de geschrapte lijn op tekening opgenomen. Desalniettemin is uit de aanvraag voldoende duidelijk voor welke situatie vergunning wordt gevraagd.	Nee
8	r	Molens genummerd met OM1.1 staan volgens de indiener in de aanvraag van Enexis vermeld als WOE 1.1	Uit de aanvraag (inclusief bijlagen) blijkt duidelijk op welke locaties de aanvraag betrekking heeft. Een aanpassing in naamgeving ten opzicht van de andere aanvragen is niet van invloed op de leesbaarheid en de inhoud van de aanvraag.	Nee
8	s	Indiener is van mening dat er geen eenduidige informatie is over inkoopstations. In de WABO worden afmetingen genoemd van 4,2 x 5,1 x 3,5 m wat 22m2 is. De omgevingsvergunning geeft afmetingen van 12 x 4 (is 48 m2) aan. Indiener vraagt zich af wat de afmetingen worden van de inkoopstations. Tevens vindt de indiener de gebruikte term voor de inkoopstations ("parkinfrastructuur") niet passend.	In de ontwerpvergunningen is opgenomen op welke wijze de aanvraag tot stand is gekomen. Daarbij is tevens benoemd welke gegevens zijn vervangen door aanvullend ingediende gegevens. Hieruit blijkt dat de maximale oppervlakte van de inkoopstations 12 x 4 meter bedraagt. Zie op dit vlak ook 22bj . Dit is op deze wijze verwoord in de betreffende ontwerpvergunningen. De zonering parkinfrastructuur is gekozen in het inpassingsplan omdat dit naast de mogelijkheid voor het bouwen van een beperkt aantal inkoopstations ook de realisatie van overige voorzieningen omvat.	Nee
8	t	De indiener wijst er op dat er gesproken wordt over het definitieve bestemmingsplan "Windpark De Drentse Monden en Oostermoer" van 22 september 2016. Dit is foutief, daar het bestemmingsplan pas na de uitspraak van de Afdeling van bestuursrechtspraak van de Raad van State in februari 2018 definitief is geworden.	Niet duidelijk is op welk ontwerpbesluit of aanvraagdocument indiener doelt. Desalniettemin kan worden opgemerkt dat 22 september 2016 de vaststellingsdatum van het inpassingsplan is. Het inpassingsplan is na de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 21 februari 2018 onherroepelijk geworden.	Nee
8	u	Indiener is van mening dat op basis van bovenstaande de diverse vergunningen niet verstrekt kunnen worden.	Verwezen wordt naar 8a t/m 8t .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
8	v	Tot slot geeft de indiener namens vereniging Dorpsbelangen Gasselternijveenschemond aan dat de vereniging van mening is dat de uitspraak van de Raad van State fouten bevat en dat de Raad zich niet ter plaatse heeft georiënteerd. Indiener weet dat er geen verweer tegen deze uitspraak mogelijk is.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen. Het inpassingsplan en bijbehorende besluiten uit fase 1 en 2 zijn na de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 21 februari 2018 onherroepelijk geworden.	Nee
8	w	De aanvragen en de vergunningen bevatten te veel fouten om op te noemen, maar het is niet de taak van indiener deze te corrigeren.	Ter kennisgeving aangenomen. Aangezien indiener niet aangegeven heeft welke zaken fout weergegeven zouden zijn, kan dit ook niet hersteld worden.	Nee
8	x	Indiener geeft aan geen vertrouwen meer te hebben in de overheid door het handelen met betrekking tot het draagvlak, insluiting van de dorpen, het zonder argumenten schrappen van de verkeerde lijn, het weigeren van toetspunten. De indiener is er van overtuigd dat het ministerie hier een sturende rol in heeft gehad.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
8	y	Wind op land is volgens de vereniging een aangetoonde achterhaalde manier om CO2 te reduceren, waarbij te hoge kosten worden gemaakt voor een te laag rendement. De belasting van de gemeenschap is te groot met betrekking tot verlies van woongenot en veiligheid.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
9				
9	a	<p>Indiener geeft aan dat de aanvraag omgevingsvergunning WABO Enexis Veendam met betrekking tot het tracé bij afrit Bareveld N33 niet juist is. Indieners zijn met Enexis in gesprek gegaan. Enexis heeft aangegeven de kabelverbinding aan te leggen op basis van gestuurde boring. Op deze manier wordt het eigendom van de indiener, kadastraal bekend Gemeente Wildervank sectie F nummer 3399 niet belast met de aanleg van de kabelverbinding.</p>	<p>Gedurende de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten in fase 3 is tijdens de initiatiefnemer een aanvulling op aanvraag Omgevingsvergunning kabeltracé Enexis (Omgevingsloket nr. 3366771) in de gemeente Veendam ingediend. Deze aanvulling op de aanvraag ziet toe op een geringe wijziging van het tracé nabij afrit Bareveld N33. De aanvulling is getoetst aan de indieningsvereisten en beoordeeld. Op grond van deze aanvulling is de betreffende ontwerpvergunning gewijzigd vastgesteld. Voor een toelichting wordt verwezen naar de overwegingen in de betreffende vergunning. Als gevolg van deze tracéwijziging is ook sprake van een aanvulling op de aanvraag Waterwetvergunning Enexis (Omgevingsloket nr. 3392987). Het aanpassen van het tracé heeft geen nadelige effecten op de waterveiligheid. Er zijn verder geen belangen die zich tegen aanpassing van het betreffende tracé verzetten. Het waterschap neemt hierbij in overweging dat het maaiveld achter de regionale waterkeringen op gelijke hoogte ligt als de regionale waterkeringen, waardoor er geen overstromingsrisico is. Bovengenoemde tracéwijziging heeft eveneens geleid tot een aanvulling op de Aanvraag aanleg kabel bij provinciale weg (aanvraag nr. 12) en de aanvraag Wbr-vergunning kabeltracés Enexis (aanvraag nr. 17 met aanvraagnummer: 54710068). Voor een toelichting wordt verwezen naar de overwegingen bij de besluiten.</p>	Ja
10				
10	a	<p>De indiener wijst op de bomen nabij het viaduct De Hilte, welke gekapt zullen worden ten behoeve van werkruimte. De indiener verzoekt de resultaten van het aanvullende onderzoek naar huisvesting van vleermuizen in deze bomen bekend te maken en mee te laten wegen in de beslissing voor de kap.</p>	<p>Besluitvorming vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Verwezen wordt naar beantwoording onder 22bf en 22bg.</p>	Nee
10	b	<p>Het kappen van de bomen is een kwalijke zaak gezien de aanwezigheid van diverse soorten vleermuizen in grote getalen in het gebied.</p>	<p>Het aspect vleermuizen is onderwerp van afzonderlijke besluitvorming op grond van de Wet natuurbescherming. Verwezen wordt naar 22bf en 22bg.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
10	c	De foto op blz. 36 van document 8 is volgens de indiener niet in overeenstemming met de werkelijkheid, waardoor er een verkeerd beeld geschetst wordt.	Indiener verwijst naar de kaft van het uitgevoerde onderzoek "Toetsing Wet natuurbescherming". De foto op de kaft is enkel opgenomen ter grafische vormgeving van het betreffende onderzoeksrapport en omvat slechts een beperkt deel van de te kappen strook.	Nee
10	d	De indiener is van mening dat alle te verrichten werkzaamheden een grote invloed hebben op de Veenkoloniën en het unieke landschap aantasten.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
11				
11	a	Indiener heeft tekst ontleend aan een artikel van Kees le Pair (natuurkundige, directielid FOM en oprichter STW). De inhoud van de tekst heeft betrekking op CO2 reductie en de economische haalbaarheid van windmolens. Tevens wordt aangegeven dat windmolens het landschap bederven, omwoners hinderen, stroomvoorziening destabiliseren, gevaarlijk zijn voor de scheepvaart, niet bij dragen aan het klimaat en negatieve gevolgen hebben voor flora en fauna.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
11	b	Via tekst van de nota "voorstel voor hoofdlijnen van het klimaatakkoord" d.d.10 juli 2018 maakt de indiener duidelijk dat burgers van een overheid verwachten dat deze betrouwbaar is en naar hen luistert. De indiener geeft aan dat de burgers zich niet serieus genomen voelen bij hun bezwaren tegen het windpark de Drentse Monden en Oostermoer, wat heeft geleid tot frustratie en wantrouwen van de overheid.	Verwezen wordt naar 1c . In de huidige procedure heeft een ieder de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Alle zienswijzen worden zorgvuldig behandeld en voorzien van een reactie. Dat een zienswijze wellicht niet leidt tot aanpassing van de ontwerpbesluiten betekent niet dat de zienswijze(procedure) niet serieus wordt genomen.	Nee
11	c	Volgens de indiener is uit onderzoek is gebleken dat er geen draagvlak is bij de lokale bevolking van de Veenkoloniën voor de plaatsing van de windmolens. Afgezien van enkele partijen die subsidie hebben ontvangen voor de projecten. De indiener refereert aan verstorende elementen van windmolens als horizonvervuiling, geluid en lichthinder. De bewoners hebben naar mening van de indiener te maken met een vermindering van het woongenot en prijsdaling, al dan niet onverkoopbaarheid van de woning.	Verwezen wordt naar 3d .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
11	d	De indiener vindt dat er te weinig voorlichting en mogelijkheden tot participatie zijn aangeboden door de initiatiefnemers. Daarnaast is geen serieuze aandacht besteed aan het verkrijgen van draagvlak, wat door voormalig minister van der Hoeve wel als voorwaarde aan de ontwikkeling werd gesteld. Van democratische inspraak bij de besluitvorming was volgens de indiener geen sprake, ook niet door de provincie Drenthe.	Verwezen wordt naar 11b .	Nee
11	e	De indiener voorspelt dat de realisatie van het windpark zal leiden tot verdere sociale spanningen die uit kunnen lopen tot vernielingen en gewelddadigheden. Dit heeft de overheid volgens de indiener over zichzelf afgeroepen door onbetrouwbaar en ondemocratisch te werk te gaan.	De opvattingen van indiener op dit punt worden niet gedeeld door het bevoegd gezag.	Nee
11	f	De indiener wijst op een verschil in sociale status tussen bewoners van de Veenkoloniën en bewoners van zandgebieden, wat zich uit in lagere huizenprijzen. Indiener verwacht persoonlijk een aanzienlijke daling van de woningwaarde.	Verwezen wordt naar 3d .	Nee
11	g	Het landschap van het veengebied kenmerkt zich door openheid en uitzichten. Deze aantrekkelijkheid zal volgens de indiener door de realisatie van het windmolenpark teniet worden gedaan.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
11	h	Om bovengenoemde verschillende argumenten roept de indiener op om af te zien van de realisatie van het windpark in de veenkoloniën en stelt voor om (de lasten van) de windmolens zo eerlijk mogelijk te verdelen over de provincie.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
11	i	De indiener van de zienswijze wenst op de hoogte te worden gehouden over de verdere procedure.	Van de vaststelling van de besluiten wordt kennisgegeven in de Staatscourant en in plaatselijke kranten. Daarvan wordt tevens mededeling gedaan aan indiener.	Nee
12				
12	a	De indiener van de zienswijze geeft aan geraakt te worden in zijn belang op het gebied van gezondheid, financiën, de woonomgeving en vrijetijd.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
12	b	De indiener stelt voor dat men moet stoppen met windparken op land en het schaden van de gezondheid en belangen van omwonenden.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
12	c	Windturbines dienen niet binnen een afstand van 25 kilometer van bewoning geplaatst te worden in verband met LF-geluid.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
12	d	De indiener plaats vraagtekens bij het gedane natuurbeschermingsonderzoek. De indiener vraagt hoe het mogelijk is dat een dusdanig grote locatie in één dag (22 september 2017) is onderzocht. Door het onderzoek in september te doen kunnen broedende vogels of dagvlinders niet worden meegenomen in het onderzoek.	Verwezen wordt naar 8g . Zoals ook thans in de beantwoording onder 8g is aangegeven is ter voorbereiding van het veldwerk de Nationale Databank Flora en Fauna geraadpleegd. Hierin komen alle soorten (waaronder de vlinder) in de wijde omgeving van het te onderzoeken gebied naar voren.	Nee
12	e	Daarbij wenst de indiener toe te voegen dat slechts het bezoek aan vier eiken bij de Hilde (Nieuwediep) en aan het grote bos bij Gasselterboerveenschemond zeker is. Op een later moment is er nog wel een keer gekeken naar de hollen in de vier eiken.	Verwezen wordt naar 8g .	Nee
12	f	De indiener geeft aan dat de overige locaties onderzocht zijn door een verkenning met Google maps, wat beelden bevat van 2009 en 2010 (Dreef 2e Exloërmond). Indiener heeft screenshots hiervan bijgevoegd aan de zienswijze. De indiener is van mening dat dit geen volwaardig onderzoek is en vindt dat dit beter, en in het voorjaar, onderzocht moet worden.	De foto's zijn uitsluitend als illustratie toegevoegd in de rapportage. Onderzoek heeft plaatsgevonden zoals in de rapportage beschreven. Verwezen wordt naar 8g .	Nee
12	g	In de zienswijze is een foto toegevoegd van wegen in een open polderlandschap waar een aantal bomen gekapt zullen worden. De indiener maakt zich zorgen om de verkeerveiligheid (polderblindheid) als de kruising niet meer goed zichtbaar is.	De Wegenverkeerswet voorziet in regels voor een veilig gebruik van openbare wegen. Een adequate signalering van gevaarlijke kruisingen dient primair plaats te vinden via bebording. Secundair kan verlichting en/of vegetatie hierbij een rol spelen. Een veilige weginrichting en een adequate signalering vormt de verantwoordelijkheid van de wegbeheerder.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
12	h	Met betrekking tot te kappen bomen geeft de indiener het volgende aan: - 3 bomen aan de Gasselterdreef/N379 (RH gebied) - 6 bomen aan de Tweederde weg Zuid (RH gebied) - 6 bomen aan de Tweederde weg Noord (RH gebied) - 4 eikenbomen Nieuwediep (OM gebied) - 7 bomen Gieterveen (OM gebied) - Bossingel van 600 x 5 meter (OM gebied) - 6 bomen aan de Dreef 2e Exloërmond (DEE) Alleen voor de 4 eiken bij Nieuwediep is een vergunning aangevraagd, terwijl de overige bomen intussen ook 9 jaar ouder en dikker zijn sinds de foto's van Google maps.	Dit is niet juist. Bedoelde kap zoals omschreven in de rapportage is opgenomen in meerdere vergunningen en bijbehorende aanvragen. Verder wordt nog verwezen naar de beantwoording onder 12f .	Nee
12	i	Hoe wordt omgegaan met de bomen en struiken die doorkruist worden door de kabels van Enexis?	Blijkens de aanvragen zullen geen vergunningplichtige houtopstanden worden geveld voor de aanleg van deze kabels.	Nee
12	j	De indiener vraagt wat precies de bedoeling is van herplanting, daar bomen van 50 tot 60 jaar niet vervangen kunnen worden door een jong boompje.	Verwezen wordt naar 8f .	Nee
12	k	Volgens de indiener is het uitgangspunt van het windpark CO2 reductie. Een grote boom neemt 20 ton CO2 per jaar op waardoor er voor elke gekapt boom minimaal 3 bomen herplant moeten worden.	Voor de activiteit kappen is de CO2 opname en/of reductie geen toetsingscriterium bij vergunningverlening. Verder wordt verwezen naar 1c .	Nee
12	l	Met betrekking tot de te kappen bomen en struiken aan de Tweederdeweg in Gasselternijveenschemond (strook 600 x 5 meter) heeft de indiener een aantal opmerkingen. Eerstens geeft de indiener aan dat dit een boswal is waar in tegenstelling tot wat is vermeld in het rapport, veel vogels voorkomen. Dit weet de indiener uit eigen ervaring en heeft hier ook twee keer een zeearenden paar gezien. Bouwwerkzaamheden verstoren dit stuk van NNN.	Verwezen wordt naar 8g . De zienswijze geeft geen aanleiding om af te wijken van het oordeel van de deskundige.	Nee
12	m	Ten tweede geeft de indiener aan dat er een alternatief beschikbaar is. Het betreft toegang via Gasselterboerveenschemond.	De tracékeuze is conform aanvraag getoetst en vergund.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
12	n	Ten derde noemt de indiener de hoeveelheid grondwater die onttrokken zal worden bij de bouw, binnen een afstand van 250 meter van het bos. Indiener maakt zich zorgen om behoud van dit stuk bos en vraagt zich af of het waterpeil wordt gemonitord en welke acties ondernomen worden indien het waterpeil te veel daalt.	Ten behoeve van het verlenen van deze vergunningen heeft een toetsing plaatsgevonden door het Waterschap. De grondwaterstand wordt gemonitord en bij het overschrijden van grenswaarden moeten beheersmaatregelen worden genomen. De voorwaarden welke zijn gesteld aan de onttrekking zijn opgenomen in de verleende waterwetvergunningen.	Nee
12	o	Ten vierde verwijst de indiener naar document 7 Oostermoer (z5752Z5754: par. 6.5.2) waarin wordt aangegeven dat het gebied Oostermoer geen grondwaterafhankelijke natuurgebieden heeft. De indiener vraagt zich af of dit bosgebied vergeten is.	De door opsteller van het rapport gebruikte informatie is zoals in het rapport weergegeven afkomstig van het geoportaal van de provincie Drenthe. Er is geen reden om aan te nemen dat dat portaal onvolledig is en dat het genoemde bosgebied vergeten is.	Nee
12	p	Ten vijfde geeft de indiener aan dat in het Oostermoer gebied maximaal 488.950 m3 water onttrokken wordt. Bij het betreffende bosgebied zal dit ongeveer 213.915 m3 zijn.	Verwezen wordt naar 8e en naar 8n .	Nee
12	q	Ten zesde stuurt de indiener een actuele foto mee van de te kappen strook. In het onderzoek is aangegeven dat hier alleen berken staan. Echter is ook de lijsterbes, hazelnoot en grove den aanwezig.	Bijlage 8 van aanvraag betreft de toetsing (van de aangevraagde kap) aan de Wet natuurbescherming. De functie van dit onderzoek is het uitvoeren van een toetsing aan de verbodsbepalingen uit deze wet. Bijlage 7 van aanvraag Oostermoer (nr. 9) betreft aanvullingen voor de Omgevingsvergunning voor deelgebied Oostermoer, waaronder aanvullingen voor de deoltoestemming kap. Deze aanvullingen zijn relevant voor het toetsen of de aangevraagde wabo-kapvergunning verleend kan worden. In deze informatie is aangegeven dat de te kappen strook gemengd loof en grove den bevat. Hetgeen inhoudt dat het om diverse typen bomen gaat. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat het Bos van Kruit langer en breder is dan de te kappen strook ten behoeve van de aan te leggen kabel. De weergave in bijlage 8 geeft slechts een beperkt deel van het Bos van Kruit weer.	Nee
12	r	Op de foto is te zien dat het eerder aanwezige hekwerk al verdwenen is op de locatie. De indiener vraagt zich af of deze werkzaamheden al uitgevoerd mogen worden zonder vergunning.	Dit vormt geen onderdeel van onderhavige besluitvorming.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
12	s	De indiener wijst er op dat de aanvraagformulieren van de vergunningen niet volledig zijn ingevuld aangezien namen en contactgegevens ontbreken.	Bepaalde gegevens zijn vanuit het oogpunt van bescherming van persoonsgegevens niet gepubliceerd. Dit heeft geen invloed op de mogelijkheid tot het beoordelen van de aanvraag en het inbrengen van zienswijzen.	Nee
12	t	In Wabo A04 RH is aangegeven dat maximale afmetingen van inkoopstations 4,2 x 5,1 x 3,5 (=22 m2) bedragen terwijl in OB04 omgevingsvergunning RH afmetingen van 12 x 4 x 3,36 worden opgegeven. De indiener vraagt waarom deze afmetingen niet gelijk zijn en vindt dat de bewoners hierdoor worden misleid.	De vergunning heeft betrekking op inkoopstations met welbepaalde minimale en maximale afmetingen. Dit is ook zo opgenomen in de aanvraag en de ontwerpvergunning. Zie hiervoor ook Bijlage A0 - Aanvulling WP RH.	Nee
12	u	Tevens is de indiener van mening dat de inkoopstations niet in het mooie landschap thuishoren. Mogelijk kunnen deze inkoopstations uit het zicht geplaatst worden, bijvoorbeeld nabij boerschuren of achter bestaande beplanting.	De inkoopstations worden geplaatst conform het inpassingsplan. Verwezen wordt naar 1c .	Nee
12	v	De indiener maakt zich zorgen dat door het verbreden en asfalteren van de landwegen deze gebruikt zullen worden als racebaan, wat kan leiden tot gevaarlijke verkeerssituaties.	De wijzigingen leiden niet tot een verkeerskundig andere situatie dan thans het geval is. De wegbeheerder is verantwoordelijk voor de verkeersveiligheid.	Nee
12	w	De indiener vraagt wie deze wegen gaat onderhouden en wat er gebeurt wanneer de levensduur van de windturbines ten einde is gekomen.	Verwezen wordt naar 8d .	Nee
12	x	De bestaande wegen worden extra belast door de zware transporten en extra verkeersbewegingen. De indiener wil weten wie de onderhoudskosten voor deze wegen zal betalen.	Verwezen wordt naar 8d .	Nee
12	y	De indiener verwijst naar een afbeelding uit A06 Wabo Enexis waarin turbines WOE-1.2, WOE-1.3 en WOE-1.4. Deze namen van windturbines komen niet voor in eerdere documenten.	Verwezen wordt naar 8r .	Nee
12	z	In de aanvraag A06 Wabo Enexis worden de projectkosten geschat op € 500,-. De indiener vraagt of dit bedrag klopt, omdat het erg laag lijkt.	De geschatte projectkosten zijn, in aanvulling op de aanvraag, gewijzigd. Hiervoor wordt verwezen naar Bijlage EA0 toelichting aanvulling.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
12	aa	De indiener is van mening dat de hoeveelheid grondwater wat onttrokken dient te worden, erg hoog is. Het bedraagt 432.200 m ³ (RH), 488.950 m ³ (OM), 43.200 m ³ (Trafostation) en 554.400 m ³ (DEE). Bij het onttrekken van het grondwater komt volgens het rapport van Alterra Wageningen en bericht van DVHN (dd.5-11-2017) enorme hoeveelheden CO ₂ vrij. Het plaatsen van windmolens om daardoor CO ₂ uitstoot te verminderen is daardoor misplaatst.	De hoeveelheden zijn nu aangevraagd in fase 3. Deze onttrekkingshoeveelheden zijn noodzakelijk en berekend op basis van lokale grond- en grondwatereigenschappen en te ontgraven volumes. Op de onttrekkingslocaties is het veen nagenoeg verdwenen en er is daardoor geen sprake meer van extra CO ₂ uitstoot.	Nee
12	ab	Het aanpassen van toegangswegen zoals beschreven in Wabo A09 OM, betekent voor toetspunt 19 dat er een toename is van verharding tussen de woning en de windturbines. Daar op dit punt al eerder een geluidsbelasting is gemeten van 47,43 dB zal nu de norm worden overschreden. Dit staat nergens aangegeven in de aanvragen.	Verwezen wordt naar 8l .	Nee
12	ac	Tevens kloppen veel afstanden in tabel 2.1 (toetspunten) niet. De werkelijke afstand tot toetspunt 19 bedraagt 519 meter in plaats van 600 meter. Dit moet daarom opnieuw berekend worden.	Indiener doelt voor zover kan worden nagegaan op de aanvraag omgevingsvergunning deelpark OM in fase 1. Deze aanvraag maakt geen onderdeel uit van de besluitvorming in fase 3. Verwezen wordt naar 1c en 8l .	Nee
12	ad	Voor Gasselternijveenschemond Noordzijde / Zuidzijde is geen toetspunt opgenomen. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft hier al uitspraak over gedaan, maar de indiener is van mening dat de situatie verandert is door het verharderen van wegen aan de zijde van het dorp. De indiener ziet graag dat er nieuwe toetspunten met geluidscontouren gemaakt worden. Ook omdat Gasselternijveenschemond als enige dorp ingesloten wordt, tegen de afspraken en de eis van de politiek in.	Verwezen wordt naar 8l .	Nee
12	ae	Indiener wijst op verouderde documenten die in de aanvragen zijn meegenomen, zoals het aantal windmolens (18) vermeld in de aanvraag van het Raedthuys.	Verwezen wordt naar 8q .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
12	af	De indiener geeft aan dat hoogspanningskabels geprojecteerd zijn voor de deur van veel woningen. De indiener wijst op artikelen waarin wordt voorgesteld om het vrijkomen van magnetische straling te onderzoeken bij ondergrondse hoogspanningskabels. De indiener stelt voor om bij voorbaat al een andere route te kiezen, bijvoorbeeld bij de Gasselterstraat in Stadskanaal.	Er is geen sprake van hoogspanningskabels. De parkbekabeling bestaat uit laag- en middenspanningskabels. De tracékeuze is getoetst en conform aanvraag vergund. Ten aanzien van magnetische straling van bekabeling wordt verwezen naar 6b .	Nee
12	ag	Tot slot wil de indiener kenbaar maken dat hij het ongehoord vindt om voor fase 3 4209 pagina's ter inzage te leggen, zeker omdat dit tijdens de vakantie en het WK voetbal is. Voor een werkende burger is dit te veel informatie om te controleren. De indiener vermoedt dat deze momenten bewust worden uitgekozen.	De termijn van 6 weken betreft een wettelijke termijn. In de onderhavige procedure is alle informatie die ten grondslag ligt aan de ontwerpbesluiten ter beschikking gesteld. Omtrent vergunningverlening is zorgvuldig gehandeld en zijn veel gegevens betrokken. Dat dit leidt tot een grote hoeveelheid informatie die ter inzage wordt gelegd is onvermijdelijk. De informatie is op een zorgvuldige wijze digitaal en fysiek beschikbaar is gesteld.	Nee
12	ah	De indiener geeft aan veel fouten te hebben ontdekt door slechts een aantal steekproeven en heeft weinig vertrouwen in de juistheid en goede bedoelingen van de initiatiefnemers.	Verwezen wordt naar 8w .	Nee
13				
13	a	De indiener geeft aan dat het uitgevoerde onderzoek en de bijgevoegde rapportages voldoende aantonen dat er geen waardevolle archeologische resten te verwachten zijn. De indiener pleit derhalve voor verwijdering van de voorschriften met betrekking tot vervolg van het archeologisch onderzoek en deze niet op te nemen in de definitieve omgevingsvergunningen. De zienswijze heeft betrekking op de ontwerpbesluiten met de kenmerken: - concept 01_1802a (OLO- 3165093, deelwindpark Cluster DEE) - concept 02_1802a (OLO-3165045, deelwindpark DEE) - concept 03_1802a (OLO-3164907, deelwindpark Oostermoer) - concept 04_1802a (OLO-3164965, deelwindpark Raedthuys) - concept 07_1802a (OLO-3380179, Enexis kabeltracé Aa en	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		Hunze) - concept 08_1802a (OLO-3380175, Enexis kabeltracé Borger-Odoorn)		
13	c	In het kader van de vergunningaanvragen zijn op de locaties waar dit in het ruimtelijk plan is voorgeschreven veldonderzoeken uitgevoerd. De rapporten van deze onderzoeken zijn bij de vergunningaanvragen ingediend. De onderzoeken betroffen een verkennend booronderzoek. Als op basis van deze stap de archeologische verwachting niet naar een lagere verwachtingswaarde bijgesteld kon worden heeft vervolgens oppervlaktekartering plaatsgevonden. Waar dit niet mogelijk bleek (bijvoorbeeld op graslanden) is karterend booronderzoek uitgevoerd. Op basis van deze veldonderzoeken is in de archeologische rapporten geconcludeerd dat er geen reden is tot vervolgonderzoek.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	d	De indiener van de zienswijze geeft aan dat de aanvragers van de vergunningen het niet eens zijn met de voorschriften voor archeologie die zijn opgenomen in de paragrafen X.1 Algemeen, X.2 Veldonderzoek en X.3 Selectiebesluit en de reden die hiervoor is opgenomen in de diverse ontwerp Omgevingsvergunningen.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	e	De indiener is van mening dat de cultuurhistorische en/of archeologische waarden op basis van het onderzoek voldoende zijn beschermd. Een verdere motivering hiervoor volgt in onderstaande punten.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	f	Het verkennend booronderzoek is volgens de indiener uitgevoerd conform de gemeentelijke beleidskaarten. Voldaan is aan de intensiteit van vijf boringen per hectare om op dusdanige wijze zones te selecteren voor vervolgonderzoek.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
13	g	Het verkennend booronderzoek maakt duidelijk op welke plekken de bodem dusdanig verstoord is dat aan deze gebieden een lage archeologische verwachting kan worden toegekend en er geen aanleiding is tot het uitvoeren van verder (archeologisch) onderzoek.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	h	De indiener maakt duidelijk dat bij de gebieden waar de boringen aan hebben getoond dat er sprake is van een intacte bodem die in het verleden gebruik kon worden voor menselijk activiteiten, een vlakdekkende oppervlaktekartering is uitgevoerd. Dit is een effectieve methode om eventuele steentijd resten te vinden.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	i	Het karterend booronderzoek heeft plaatsgevonden met een dichtheid van twintig boringen per hectare en is daarmee conform de gangbare praktijk. Dit wordt bevestigd in voorschriften van de Fries Archeologische Monumentenkaart Extra (waar volstaan wordt met twaalf boringen per hectare).	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	j	De indiener geeft aan dat de methode van karterend booronderzoek ook is toegepast bij andere onderzoeken, zoals het Windpark N33 en de Steekproef in Stadskanaal. Tevens is de methode geaccepteerd door de gemeente Veendam, noemen de beleidsnota's van Aa en Hunze en Borger-Odoorn het booronderzoek als karterende onderzoeksoptie en is bij het vaststellen van het Rijksinpassingsplan voor Windpark de Drentse Monden en Oostermoer de methode geaccepteerd.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	k	Proefsleuven zijn volgens de indiener minder geschikt om vindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum op te merken. De plaatsen zijn gekenmerkt door ondiepe spreidingen van vuursteen welke door proefsleuven juist kan worden verwijderd.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	l	De kans dat er op beperkte terreindelen, zoals bij smalle leidingsleuven, met deze methode sporen gevonden worden is volgens de indiener erg klein.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
13	m	De indiener geeft aan dat Hollandia (het archeologisch adviesbureau dat het bevoegd gezag adviseerde) gaf ook aan in de adviezen aangaf dat de onderzoeken die zijn uitgevoerd passen binnen de context van de archeologische systematiek.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	n	Tevens geeft Hollandia aan in de beoordeling van ArcheoPro rapport nr. 17094 d.d. 14-12-2017 aan dat de resultaten geen aanleiding geven tot vervolgonderzoek, zolang er geen bodemingrepen plaatsvinden waar dieper wordt gegraven van 80 cm onder het maaiveld en waar een dekzandkop beneden 90 cm van het maaiveld is gevonden.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
13	o	Op basis van eerder genoemde punten concludeert de indiener dat het uitgevoerde onderzoek heeft aangetoond dat er geen te behouden waardevolle archeologische resten aanwezig zijn. Indiener verzoekt daarom in de ontwerp omgevingsvergunningen de voorschriften onder 'Voorschriften archeologie' niet op te nemen in de definitieve omgevingsvergunningen. Tot slot geeft de indiener aan dat er op 24 juli overleg over dit onderwerp plaatsgevonden met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
14				
14	a	De indiener maakt zich zorgen over de toekomst van de windmolens wanneer de subsidie periode is afgelopen en de windmolens overbodig worden. De indiener vraagt zich af wat er gaat gebeuren met de betonnen fundering en wie er verantwoordelijk is voor het verwijderen van de fundering. De indiener is van mening dat de eis opgenomen moet worden dat er pas begonnen mag worden met de bouw als er een fonds is geregeld voor de afbraak van de fundering. Een dergelijke regeling is passend bij het tijdelijke karakter van de vergunning.	De windmolens zijn door middel van de Omgevingsvergunning vergund voor een termijn van 30 jaar. In de vergunningvoorschriften is voorgeschreven hoe verwijdering dient plaats te vinden na afloop van deze termijn. Verder wordt verwezen naar 1c .	Nee
14	b	De windmolens worden gefinancierd met belastinggeld.	Verwezen wordt naar 6e .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
14	c	Indiener geeft aan dat er vanuit commercieel oogpunt betere alternatieven zijn zoals wind op zee en zonnepanelen op het land.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
14	d	Indiener geeft aan dat de bijzondere natuursituatie (vrije horizon en echte duisternis) verloren gaat.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
14	e	De impact op het gebied - tweedeling - is extreem voor een project dat zich op duurzaamheid voorstaat. Ondanks de lage draagvlak wordt geen aandacht aan gegeven.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
15				
15	a	De indiener geeft aan dat bij de plaatsing van de fundering gebruik wordt gemaakt van bronbemaling en dat zou effect hebben op het grondwater tussen de 0 en 500 meter afstand. De indiener woont binnen deze afstand en wil vergoed worden mocht hij/zij schade leiden. De indiener pleit voor een meting voor en na het plaatsen van de windturbines.	Eventuele schade welke zou ontstaan tijdens en als gevolg de bouw- en aanlegwerkzaamheden vormt in principe de verantwoordelijkheid van de (aannemer van de) initiatiefnemer. Wat betreft een eventueel effect van de onttrekking en een eventuele meting geldt dat voor de onttrekking een Waterwetvergunning is verleend door het Waterschap. Hiervoor zijn de effecten in kaart gebracht. Geconcludeerd is dat de grondwaterdaling verwaarloosbaar is en dat hiermee schade als gevolg van de onttrekking onwaarschijnlijk is. Met het verlenen van de vergunning (incl. de in de vergunning opgenomen eisen) is de onttrekking door het Waterschap als acceptabel en vergunbaar beschouwd. In de verleende Waterwetvergunning zijn onder andere regels ten aanzien van monitoring/metingen opgenomen. Verder wordt verwezen naar 8e .	Nee
15	b	De indiener geeft aan dat voor de plaatsing van de fundering gebruik wordt gemaakt van bronbemaling, dit kan ervoor zorgen dat het veen opdroogt. De indiener vraagt zich of wie de schade betaalt en of dat dan vergoed wordt voor het hele gebied.	Verwezen wordt naar 15a .	Nee
15	c	De indiener geeft aan dat door de plaatsing van de fundering er trillingen komen. De indiener vraagt zich of wat de gevolgen hiervan zijn op zijn woning en de andere woningen in het gebied. De indiener pleit voor een onderzoek voor en na het	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		plaatsen van de windturbines op kosten van de initiatiefnemers. Indiener verwijst naar paragraaf 6.5.3.		
15	d	In de zienswijze wordt verwezen naar voorschrift 5.1.6, 5.1.7 en 5.1.8. Indiener vraagt wie er toe ziet op deze punten.	Handhaving zal plaatsvinden door het bevoegd gezag.	Nee
15	e	De indiener vraagt zich af wat er gebeurt wanneer er tijdens de werkzaamheden wateroverlast of watertekort ontstaat, wie dat controleert en hoe er kan worden aangetoond als er schade is. Indiener van de zienswijze pleit voor een nulmeting.	In het geval van wateroverlast of watertekort wordt de initiatiefnemer door het bevoegd gezag gesommeerd dit ongedaan te maken. Eventuele schade door wateroverlast en watertekort wordt door de initiatiefnemer afgehandeld. Voor de controle hierop is in de ontwerpvergunningen (nummer 14, 15 en 16) een monitoringsverplichting opgenomen. In de vergunningen is opgenomen dat initiatiefnemer een bemalingsplan en monitoringsplan opstelt en dat dit wordt goedgekeurd door het bevoegd gezag. Onderdeel van het monitoringsplan is het waarnemingsnet met bijbehorende nulmeting.	Nee
15	f	De indiener vraagt zich af of de wegen toegankelijk zijn voor bestemmingsverkeer als ze worden verbreed.	De al dan niet tijdelijke verbreding van openbare wegen zal niet leiden tot algemene toegangsbeperkingen. Wel kan sprake zijn van kortstondige afsluiting tijdens uitvoeren van de werkzaamheden en/of voor een specifiek transport.	Nee
15	g	De indiener vraagt zich af wie de kosten voor het waterschap betaald voor het onttrekken of lozen op grondwater.	De kosten voor uitvoering worden gedragen door de vergunninghouder. Het waterschap heft geen leges, anders dan voor het lozen.	Nee
15	h	De indiener vindt dat niet alleen de landbouwers in het grondwateronttrekkingsgebied, maar ook niet-landbouwers compensatie moeten krijgen bij schade.	Verwezen wordt naar 15a .	Nee
16				
16	a	De indiener geeft aan dat er een foute inschatting is gemaakt van de impact van de toename van verkeersdrukke en overlast zwaar verkeer. De indiener geeft aan dat er een frequentietoename zal zijn voor verkeer door de continue aanvoer van bouw materiaal. Dit staat niet vermeld in de vergunningen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
16	b	De indiener geeft aan dat de toegangswegen naar de bewoning gebruikt zullen worden voor de bouw van de windmolens. De indiener geeft aan dat de dagelijkse ontsluiting hier grote overlast van gaat ondervinden. Overlast zal zijn: trillingen, geluidsoverlast, verstoring nachtrust en verkeersonveiligheid (fietsers en voetgangers gebruiken deze wegen ook).	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
16	c	De indiener geeft aan dat door de bouw van de windmolens andere wegen in de omgeving als sluiproute gebruik gaan worden. De indiener verwacht dat voor zijn woning het gevolg scheurvorming, nachtrustverstoring en verkeersveiligheid is.	Verwezen wordt naar 8c en 1c .	Nee
16	d	De indiener geeft aan dat omdat 1 dag voor de publicatie nieuwe stukken over de inkoopstation zijn ingediend, dit onderdeel willekeurig is omdat er geen controle en toetsing is geweest op deze stukken.	Deze aanvulling heeft betrekking op een kleine correctie welke is gecontroleerd en getoetst. Indiener geeft overigens niet aan op welke wijze de controle gebrekkig zou zijn geweest en/of de toetsing anders had moeten uitvallen.	Nee
17				
17	a	De indiener geeft aan dat er niet gekeken is naar de risico's van de gezondheidsschade voor de mens en de dodelijke gevolgen voor vogels. De indiener geeft aan dat uit onderzoek blijkt dat een woning hebben op korte afstand van een windmolen ziekte veroorzaakt. De indiener woont op 800 meter van de windmolens en wil de overheid aansprakelijk stellen voor deze schade.	Verwezen wordt naar 1c . Indiener kan desgewenst een beroep doen op de planschaderegeling.	Nee
17	b	Indiener geeft de voorkeur aan zonnepanelen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
17	c	Indiener is van mening dat het veenkoloniaal erfgoed en de natuur wordt aangetast door komst van de windmolens.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
17	d	De indiener vindt dat waar geld en milieu samenkomen een slechte situatie voor mens en dier ontstaat.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
17	e	De indiener geeft aan vertrouwen in de overheid en rechtscolleges te hebben verloren.	Ter kennisgeving aangenomen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
18				
18	a	De indiener is van mening dat de belangen van de omwonenden op zij zijn geschoven.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
18	b	De indiener geeft aan dat de afstand tot woningen onduidelijk is.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
18	c	De indiener geeft aan dat de geluidseffecten, slagschaduw, trillingen, hoogte, trillingen en gevolgen voor mens, dier en milieu en gebouwen onduidelijk zijn.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
18	d	De indiener geeft aan dat er gemakkelijk werd gedaan over LFG geluid tijdens de informatiemiddag in het gemeentehuis in Gieten.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
18	e	De indiener geeft aan dat geen antwoord is gegeven op vragen aan Pondera en de Windvogels voorzitter de heer Kruit en secretaris Hoiting. Zij zouden dingen uitzoeken, maar de indiener heeft niets gehoord.	Het staat de indieners van de aanvragen vrij om al dan niet direct vragen te beantwoorden. Dit staat verder los van deze besluitvorming.	Nee
18	f	De indiener geeft aan dat er op meerdere momenten vragen zijn gesteld aan Pondera, maar dat er nooit reactie op gekomen is, ondanks bellen of mailen.	Verwezen wordt naar 18e .	Nee
18	g	De indiener geeft aan nu al ziek te zijn van de gasleidingen die 120 meter van het huis liggen en LFG veroorzaken. Deze leidingen geven een gonzend, trillend en dreunend geluid op een geluidsniveau van 45-50 dB.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen. Dit vormt geen onderdeel van onderhavige besluitvorming.	Nee
18	h	De indiener geeft aan nu al veel schade te hebben door de gaswinnen en bodemdaling en is bang dat de windturbines LFG, statische en magnetische straling en slagschaduw zijn/haar leven op zijn kop gaan zetten. Indiener gaat voor de gezondheidsklachten naar verschillende zorgverleners.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
19				
19	a	De indiener geeft aan dat er een Europees besluit genomen is ten aanzien van de afstand waar geen rekening mee gehouden is.	Niet duidelijk is waar indiener op doelt. Overigens wordt in algemene zin verwezen naar de beantwoording onder 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
19	b	De indiener geeft aan dat de inwoners nooit over de plannen zijn ingelicht, maar pas toen er al was besloten.	Ontwerpbesluiten zijn op de gebruikelijke wijze kenbaar gemaakt waarmee inwoners over de plannen zijn ingelicht.	Nee
19	c	De indiener geeft aan dat de magnetische en hertz gevolgen onderbelicht zijn en schadelijk zijn voor de gezondheid van mens en dier. Sommige aandoeningen zijn onomkeerbaar.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
19	d	De indiener geeft aan dat door de komst van de windturbines hij/zij financieel geraakt wordt. De indiener komt nu met grote schulden uit het geheel in verband met verkoop.	Verwezen wordt naar 3d .	Nee
19	e	De indiener geeft aan geraakt te worden in zijn belang op het gebied van gezondheid, overlast en sociale verstoring.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
19	f	De indiener geeft aan dat de negatieve effecten zullen toenemen in verband met een veranderende aarde en zonnestelsel.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
19	g	De indiener pleit voor windparken op zee en zonnepanelen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
19	h	De indiener geeft aan dat er grote problemen komen in verband met de windmolens, welke nu nog niet zichtbaar zijn. De indiener vraagt of TNO hier onderzoek naar kan doen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
20				
20	a	De indiener geeft aan dat dhr. Rutte aan heeft gegeven dat windmolens niet dichterbij woongebieden wordt geplaatst dan 2 kilometer. De indiener heeft een huis op 700 meter van de windmolens.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
20	b	De indiener geeft aan dat uit onderzoek blijkt dat de lage frequentie van windmolens veel gevolgen hebben voor de mens en dieren. Voor de mensen zijn de gevolgen allerlei ziektes en beïnvloedt het de hersenen. Bij dieren is het bewezen dat ze vreemde afwijkingen krijgen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
20	c	De indiener geeft aan dat zowel de onrust als de andere vormen om energie te krijgen waar in de buurt veel aan gewerkt wordt	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		(zoals zonnepanelen) door het bevoegd gezag over het hoofd wordt gezien.		
20	d	De indiener geeft aan over een tijdje de woning te willen verkopen en vraagt zich af wie het huis wil kopen zo dicht bij de windmolens, met de trillen, slagschaduw, lichtvervuiling door rode lampen en de verstoring door de gevaarlijke lage frequentie.	Verwezen wordt naar 3d .	Nee
20	e	De indiener geeft aan dat het huis onbewoonbaar wordt omdat 700 meter achter de woning, 200 meter hoog.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee
21				
21	a	De indiener is van mening dat de ontwerpbesluiten op onjuiste en onzorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen en vraagt om herroeping van de vergunningen. Verder is bij vergunningverlening niet voldaan aan de daarvoor geldende wetgeving.	Ter kennisgeving aangenomen. Aangezien indiener niet aangegeven heeft welke zaken onjuist en onzorgvuldig zouden zijn en aan welke wetgeving niet zou worden voldaan, kan dit ook niet hersteld worden.	Nee
21	b	De indiener bestrijdt de ontwerpvergunningen op alle punten. Het niet behandelen van een punt houdt geen erkenning in.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen, waarbij dit ook onverlet laat dat de zienswijze voor wat betreft bestreden, maar niet behandelde punten als onvoldoende concreet kan worden beschouwd.	Nee
21	c	De indiener verwijst naar al hetgeen in de eerdere fasen als zienswijze is ingebracht.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	d	De terinzagelegging is gebrekkig geweest. Dat wordt nog in detail behandeld. Verder is het MER niet langer toegankelijk via de website van RVO.	<p>Het MER is relevant voor onderhavige besluitvorming als achtergronddocument. Er worden immers vergunningen verleend op basis van het inpassingsplan waaraan het MER ten grondslag heeft gelegen. Ook los van het inpassingsplan is sprake van vergunningen voor activiteiten welke in het MER staan beschreven. Verwezen wordt naar 1c. Het MER speelt een rol voor zover daar ter onderbouwing van de huidige besluitvorming naar wordt verwezen.</p> <p>De link naar het MER op de website van RVO is inderdaad tijdelijk in het ongereede geraakt, maar is inmiddels weer hersteld. Op dat vlak geldt het volgende. Indiener van de zienswijzen beschikte reeds over het MER, gelet op eerdere betrokkenheid bij de besluitvorming rondom het windpark DDOM. Verder zou het MER desgevraagd aan indiener van de zienswijzen zijn toegezonden.</p>	Nee
21	e	Informatieplicht: De indiener geeft aan dat in veel vergunningen staat dat de laatste stukken uiterlijk twee dagen voor aanvang van de werkzaamheden aangeleverd moeten zijn. Tijdens de zitting over het inpassingsplan in september is echter aangegeven dat initiatiefnemers deze stukken minstens 3 weken voor aanvang van de bouw zullen aanleveren.	Voor het aanleveren van stukken ter beoordeling is een termijn van 3 weken opgenomen. De gestelde termijn van 2 dagen is relevant in het kader van toezicht en handhaving. Deze termijnen zijn toereikend om hier adequaat invulling aan te geven.	Nee
21	f	Uitkoopregeling: De indiener pleit voor een uitkoopregeling (95% van de taxatiewaarde van de woning) voor de inwoners van Oudeschip.	Er is geen aanleiding voor een uitkoopregeling. Verwezen wordt naar 1c .	Nee
21	g	Vertraging van (rijks)projecten: De indiener maakt zich zorgen om de tijdsplanning van het windpark en mogelijke extra kosten naar aanleiding van bijvoorbeeld personeelstekort.	Verwezen wordt naar 1c . Voor het overige vormt een eventuele vertraging in de besluitvorming of realisatie geen aspect dat in het kader van de onderhavige vergunningen dient te worden afgewogen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	h	<p>Onlosmakelijke activiteiten: Op grond van Artikel 2.7 van de Wabo moeten initiatiefnemers er voor zorgen dat alle onlosmakelijke activiteiten binnen het project ten grondslag liggen aan de omgevingsvergunningen uit de eerste en tweede fase. De indiener is van mening dat er sprake is van onlosmakelijke activiteiten en dat er derhalve gehandeld wordt in strijd met het systeem van de Wabo.</p>	<p>Het is de keuze van de aanvrager voor welke activiteit(en) een aparte omgevingsvergunning wordt aangevraagd, behoudens onlosmakelijke samenhang. Alhoewel de aangevraagde activiteiten in verschillende fasen technisch onderdeel vormen van het project, is er op dit punt geen sprake van juridische onlosmakelijkheid in de zin van artikel 2.7, lid 1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.</p> <p>Daarbij is het niet juist om een verbindingskabel als onderdeel van een inrichting te beschouwen. Echter gesteld dat met eerdere vergunningverlening niet zou zijn voldaan aan het bepaalde in artikel 2.7 Wabo, dan rechtvaardigt dat nog geenszins het buiten behandeling laten van onderhavige vergunningaanvragen waarmee een dergelijk gebrek immers dan zou worden hersteld.</p>	Nee
21	i	<p>MER: De indiener stelt dat er een apart/geactualiseerd MER opgesteld moet worden om de effecten te onderzoeken van de activiteiten van onderhavige vergunningen. De onderzoeken met betrekking tot archeologie, landschap, natuur, bodem en water uitgevoerd ten behoeve van het eerder opgestelde MER (8 september 2015) zien daar niet op toe. Indiener wijst op artikel 7.2a Wet Milieubeheer. De indiener benoemt hierbij specifieke aspecten.</p>	<p>Op grond van artikel 7.2a, eerste lid, van de Wet milieubeheer (Wm) moet een milieueffectrapport worden gemaakt bij de voorbereiding van een op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht vast te stellen plan waarvoor, in verband met een daarin opgenomen activiteit, een passende beoordeling moet worden gemaakt op grond van artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (Wnb). Er is geen sprake van een vast te stellen plan en omdat evenmin een passende beoordeling gemaakt hoeft te worden, gaat een beroep op artikel 7.2a, eerste lid, van de Wm niet op.</p> <p>Ten aanzien van een MER-plicht voor inkoopstations kan worden verwezen naar hetgeen onder 22ao is overwogen. Ten aanzien van een MER-plicht voor de overige vergunningen kan worden verwezen naar hetgeen in 22ar is overwogen.</p>	Nee
21	j	<p>Het aspect archeologie is onvoldoende onderzocht in het MER.</p>	<p>Deze zienswijze wordt niet gedeeld. Het aspect archeologie maakt onderdeel uit van het MER dat aan de orde is geweest in fase 1. Hiervoor wordt verwezen naar 1c. In het kader van onderhavige besluitvorming heeft nadere uitwerking plaatsgevonden van het aspect archeologie.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	k	Bij de afweging omtrent het aspect landschap is in het MER het onderdeel bouw en aanleg niet afgewogen.	Het aspect bouw en aanleg is wel degelijk meegewogen, zie bijvoorbeeld pagina 68 en 133 van het hoofdrapport MER. Het MER is aan de orde geweest in fase 1. Verwezen wordt naar 1c .	Nee
21	l	Er is in het MER geen aandacht geweest voor het grondverzet door de aanleg van wegen en bekabeling en welke invloed dat heeft op flora en fauna.	Verwezen wordt naar 1c . Ten aanzien van onderhavige vergunningen heeft (nader) onderzoek en afweging plaatsgevonden voor wat betreft eventuele aantasting van flora en fauna. Verwezen wordt ook naar 21af .	Nee
21	m	Qua bodemverontreiniging is in het MER geen rekening gehouden met de aanleg van wegen, kabels en inkoopstations. Hierop is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing.	In het MER zijn de relevante milieu effecten van de activiteiten in beeld gebracht. Verwezen wordt naar 1c . Inderdaad is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. In het kader van onderhavige ontwerpvergunningen behoeven op dat vlak dan ook geen regels te worden gesteld. Verwezen wordt naar 22bo .	Nee
21	o	Aanpassingen in het watersysteem zijn in de MER niet specifiek onderzocht. Ten tijde van het opstellen van het MER was nog niet duidelijk of bemaling moest plaatsvinden, zodat dat aspect niet is beoordeeld.	Verwezen wordt naar 1c . In de ontwerpvergunningen van het waterschap is de invloed van de activiteiten op het watersysteem beoordeeld. Ook wordt verwezen wordt naar 8e .	Nee
21	p	Bij de watervergunningen is een Aanmeldingsnotitie MER opgesteld, waarvan geen kennis kon worden genomen.	Door initiatiefnemer is een notitie opgesteld op basis waarvan door het bevoegd gezag is beoordeeld of er een milieueffectrapport dient te worden opgesteld, gelet op de mogelijke nadelige gevolgen voor het milieu. De m.e.r.-beoordeling welke is uitgevoerd door het bevoegd gezag is bij de aanvragen gevoegd voor de deelparken RH, OM en DEE. De betrokken notitie is niet bij de stukken ter inzage gelegd. Echter uit de wel ter inzage gelegde stukken is voldoende duidelijk met welke mogelijke gevolgen voor het milieu rekening wordt gehouden en om welke reden is besloten om geen milieueffectrapportage te laten opstellen. Gelet op de zienswijze had de aanmeldnotitie desgevraagd door indiener kunnen worden opgevraagd.	Nee
21	q	Het is opmerkelijk dat de inkoopstations apart zijn aangevraagd.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	r	De indiener geeft aan dat de vergunningen essentieel zijn voor de realisatie van het windpark en vreest dat de vergunningen worden aangevraagd en verleend onder tijdsdruk, zonder de vereiste zorgvuldigheid en belangenafweging.	Alle zienswijzen worden beoordeeld en voorzien van een reactie. Dat een zienswijze wellicht niet leidt tot aanpassing van de ontwerpbesluiten betekent niet dat de zienswijzeprocedure niet zorgvuldig is doorlopen.	Nee
21	s	Naast dat het MER van 2015 niet ingaat op de activiteiten voor onderhavige vergunningen, zijn de onderzoeken niet meer voldoende actueel.	De in fase 3 aangevraagde activiteiten zijn onderwerp van beoordeling geweest in het kader van het MER. Verwezen wordt naar 1c . Het MER heeft ten grondslag gelegen aan het Inpassingsplan. Voor de meeste aangevraagde activiteiten geldt dat deze conform Inpassingsplan zijn verleend. Voor zover sprake is van aangevraagde activiteiten waarvoor mogelijk zelfstandig dient te worden afgewogen of een milieueffectrapport zou moeten worden opgesteld (zoals bijvoorbeeld het toevoegen van (een) inkoopstation(s) of het onttrekken van grondwater), geldt dat is afgewogen dat geen sprake is van zodanige mogelijke gevolgen voor het milieu dat hiervoor een milieueffectrapportage dient te worden opgesteld. Voor zover sprake is van afwijking van het geldende planologische regime geldt nog steeds dat het MER hierin voorziet. Er is immers sprake van een uitvoering welke slechts op enkele ondergeschikte punten afwijkt van de uitvoering waarin het Inpassingsplan voorziet. De in de huidige besluitvorming betrokken aanvragen (fase 3) zijn onderbouwd met voldoende actuele onderzoeksrapportages om een afgewogen oordeel mogelijk te maken.	Nee
21	t	Indiener is van mening dat het besluit niet getuigt van een gedegen belangenafweging doordat alleen een beperkte milieutoets is uitgevoerd. Er is een gebrek aan een actueel onderzoek zoals vereist voor de vergunningen die in strijd zijn met het inpassingsplan. Gewezen wordt op artikel 5.20 Bro jo. 3.1.6 Bro jo 3.3.1. lid 1 Bro.	Door indiener wordt verwezen naar artikelen uit het Bro, aangenomen wordt dat verder verwezen wordt naar artikel 5.20 Bor. De term 'beperkte milieutoets' wordt gebruikt in de context van de vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i van de Wabo, jo. art. 2.2a van het Bor. Het uitvoeren van een beperkte milieutoets in de zin van deze wetsartikelen betekent niet dat er geen sprake is van een gedegen belangenafweging. Voor zover de zienswijze betrekking heeft op een goede ruimtelijke onderbouwing wordt verwezen naar 22n .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	u	Geldigheidsduur vergunning: De indiener is het niet eens met de tijdsbepalingen c.q. de afwezigheid van tijdsbepalingen in de vergunningen. Het windpark is tijdelijk bestemd en er wordt uitgegaan van een periode van 15 jaar waardoor het de indiener onduidelijk is waarom deze periode niet is overgenomen in onderhavige vergunningen.	De betrokken vergunningen zijn aangevraagd voor onbepaalde tijd, met uitzondering van enkele tijdelijke wegbreedende voorzieningen. De aanvragen zijn getoetst aan de daarvoor geldende regelgeving. In het kader daarvan is relevant dat in het Inpassingsplan enkel de windturbines zijn voorzien van een tijdelijke bestemming voor 30 jaar ("Bedrijf – Windturbinepark Voorlopig" artikel 4.3 en 10.2 onder c Inpassingsplan). De overige voorzieningen zijn bestemd voor onbepaalde tijd.	Nee
21	v	De indiener geeft aan dat de vergunningen niet voorzien in een verwijderings-/sanerings-/sloopplicht nadat het windturbinepark niet meer wordt gebruikt, wat onzorgvuldig is.	Na een bepaalde periode van onbruik kan het bevoegd gezag overgaan tot (gedeeltelijke) intrekking van de vergunning (artikel 2.33 Wabo) en op die grondslag ook verwijdering/sanering bewerkstelligen. Voor wat betreft de tijdelijke voorzieningen geldt dat deze na afloop van de vergunningstermijn dienen te worden verwijderd.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	w	Externe veiligheid: De indiener vindt dat de externe veiligheid met betrekking tot de ontwikkelingen en de aanwezigheid van risico objecten onzorgvuldig is beschreven en onderzocht in de ontwerpvergunningen. Klic-meldingen worden niet (consequent) gedaan. Tevens is het raadplegen van risicokaart.nl onvoldoende om de externe veiligheid zorgvuldig te kunnen beoordelen daar de gegevens verouderd zijn.	<p>Er is voorzien in voorschriften voor zover een tracé een bestaande leiding kruist welke behoort tot de hoofdinfrastructuur of ten aanzien waarvan een extern veiligheidsrisico speelt. Indiener geeft niet aan welke externe veiligheidsrisico's over het hoofd zouden worden gezien. Bij de aanvragen is een Klic-melding gevoegd en / of zal voorafgaand aan uitvoering van de werkzaamheden een Klic-melding worden gedaan.</p> <p>De gegevens op de risicokaart worden door verschillende instanties aangeleverd. Hierbij valt te denken aan gemeenten, provincie, Rijk, Gasunie, NAM en Rijkswaterstaat. Gasunie en NAM verzorgen de gegevens voor hun aardgas -en condensaattransportleidingen. Betreffende instanties zijn verantwoordelijk voor het actueel houden van de gegevens op de risicokaart. Alleen plaatsgebonden risico's staan op de risicokaart. Dat betekent dat risico's als gevolg van bijvoorbeeld een epidemie, extreem weer of de uitval van nutsvoorzieningen niet op de kaart staan. Daarnaast moeten de gevolgen van een eventueel incident zó groot zijn, dat grootschalige inzet van hulpverleningsdiensten nodig is. Niet alle aanwezige leiding - en kabeltracés zijn relevant voor de risicokaart. De leidingeigenaren toetsen hiervoor aan geldende wet- en regelgeving. Voor kabeltracés is er geen verplichting om deze op te nemen op de risicokaart. Er bestaat geen reden om aan te nemen dat er onvoldoende gegevens op de risicokaart staan of dat deze gegevens verouderd zijn.</p>	Nee
21	x	De risico's in verband met zoutwinning in de gemeente Veendam zijn onvoldoende onderzocht.	Het thema zoutwinning vormt geen toetsingskader in het kader van deze vergunning. Voor de volledigheid merken wij op dat de zoutwinning ook aan regels gebonden is. Het is niet duidelijk waar deze zienswijze op doelt in relatie tot de onderhavige besluitvorming.	Nee
21	y	Landschap: Het open blikveld tot aanwezige UNESCO werelderfgoed wordt onaanvaardbaar aangetast en er zullen kabels door het erfgoed lopen.	Verwezen wordt naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	z	Coördinaten: De GPS coördinaten van de geplande werken ontbreken bij de vergunningen waardoor geen zorgvuldig onderzoek gedaan kan worden naar externe veiligheid en mogelijke schending van archeologische waarden.	Bij de aanvragen zijn voldoende tekeningen gevoegd (o.a. op perceelniveau) waarop de exacte locaties van zaken als kabels, leidingen en wegen zijn weergegeven. Het betreft situatietekeningen op schaal met kadastrale ondergrond. Daarnaast zijn de locaties beschreven in de aanvraag. Hiermee is voldaan aan de indieningsvereisten. De toets voor wat betreft archeologische (verwachtings)waarden en externe veiligheid kan voldoende afgewogen plaatsvinden.	Nee
21	aa	Verkeersintensiteit: De vergunningen geven geen inzicht in de concrete effecten op de toename van de verkeersintensiteit als gevolg van onderhavige activiteiten. Indiener acht een preventieplan noodzakelijk en verwijst naar berekeningen van Platform Storm met betrekking tot het aantal vervoerbewegingen (bijlage 2 van de zienswijze van Platform Storm).	Verwezen wordt naar 1c . In het kader van het MER is de invloed van de bouw- en aanlegactiviteiten op de verkeersdruk en de verkeersveiligheid al getoetst en aanvaardbaar geacht.	Nee
21	ab	Kosten: Bij geen van de vergunningaanvragen is een opgave van de kosten gedaan, hetgeen in strijd is met artikel 1.3 lid 3 Regeling omgevingsrecht. Hierdoor kan de economische uitvoerbaarheid niet gegarandeerd worden.	Dit is niet juist. Bij de aanvragen is een opgave van kosten verstrekt. De draagkracht van de initiatiefnemers is niet een criterium dat bij beoordeling van de aanvraag voor de omgevingsvergunningen wordt getoetst. Ten overvloede wordt opgemerkt dat de economische uitvoerbaarheid onderdeel is geweest van het inpassingsplan.	Nee
21	ac	Kabeltracé elektrische infrastructuur: De exacte locatie van de tracés en inkoopstations is niet duidelijk. De verleende vergunningen voor de windturbines uitgaan van flexibele locaties en de indiener mist een dergelijke flexibele aanduiding in onderhavige vergunningen. Tevens vindt de indiener dat de mogelijkheden voor alternatieve tracés onvoldoende onderzocht is en verwijst naar het uitgewerkte alternatieve kabeltracé van Platform Storm (bijlage 3 van de individueel ingediende zienswijze van Platform Storm).	Dit is niet juist. De turbineposities zijn in fase 1 exact vergund door middel van coördinaten. De locatie van parkinfrastructuur wordt exact vergund. De tracékeuze is getoetst aan het daarvoor geldende afwegings- en beoordelingskader. Er is geen aanleiding om een alternatievenonderzoek te vragen, nu het aangevraagde tracé binnen het wettelijke afwegingskader vergunbaar is.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ad	Permanente wegen: De indiener vraagt zich af waarom de wegen ten behoeve van de toegang tot de (tijdelijk vergunde) windturbines, niet alleen ten tijde van de exploitatie van het windpark worden vergund maar op zijn genomen als permanente wegen. Tevens mist de indiener flexibiliteit in onderhavige vergunningen met betrekking tot de exacte locaties van de wegen.	Verwezen wordt naar 21u . Verder kan worden opgemerkt dat de windturbines niet zijn vergund op een flexibele locatie en er derhalve ook geen aanleiding is uit te gaan van flexibiliteit met betrekking tot de exacte locaties van de wegen.	Nee
21	ae	Eigendomssituatie: Uit de vergunningaanvragen wordt niet duidelijk of alle grondeigenaren toestemming hebben verleend, en welke dit zijn waardoor betwist wordt of de vereiste overeenstemming is bereikt.	In de eerste plaats hebben de aanvragen voor een groot deel betrekking op gebonden beschikkingen. Op dat vlak geldt dat er pas een privaatrechtelijke belemmering aan de verlening van een omgevingsvergunning in de weg staat, wanneer deze een evident karakter heeft. De burgerlijke rechter is immers de eerst aangewezen om de vraag te beantwoorden of een privaatrechtelijke belemmering in de weg staat aan de uitvoering van de activiteit (ABRVs 27 februari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:3447). In de tweede plaats is sprake van vergunningen waarbij wordt afgeweken van het geldende planologische regime, waarbij het eigendomsaspect een grotere rol speelt. Wat dat betreft geldt dat de betrokken gronden deels in eigendom zijn van de initiatiefnemers en deels in eigendom van grondeigenaren waarmee overeenstemming is bereikt. Tot slot is sprake van vergunningen voor werkzaamheden in openbaar gebied (o.m. kabels en aanpassing van openbare wegen). Op dit vlak geldt de Wegenwet en kan zo nodig de Belemmeringenwet privaatrecht worden ingezet. Er is geen sprake van een evidente privaatrechtelijke belemmering.	Nee
21	af	Zonder bevestiging is het voor de indiener niet duidelijk of het windpark met de derde fasen besluiten daadwerkelijk gerealiseerd wordt en of aan de vereisten voor de SDE-vergunning wordt voldaan.	Er wordt besloten op de aanvraag. Het is aan de vergunninghouder om een project wel of niet uit te voeren. Of aan de voorwaarden voor een SDE+ subsidie wordt voldaan is geen afweging bij de verlening van de vergunning.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

Vergunning 1 Deelgebied DEE				
21	ag	Indiener van de zienswijze constateert dat de vergunning op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de aanvraag op onderdelen onvolledig is en buiten behandeling moet worden gelaten, en/of de vergunning dient niet vastgesteld te worden.	Ter kennisgeving aangenomen. Indiener geeft niet concreet aan op welke wijze sprake is van onzorgvuldige totstandkoming en onvolledigheid.	Nee
21	ah	Aanvraagformulier: beschrijving van bouwwerken voor toets aan redelijke eisen van welstand is niet in het aanvraagformulier alsook niet in de toelichting opgenomen.	In de aanvraag is aangegeven welke materialen gebruikt zullen worden, welke kleurstellingen mogelijk zijn en er zijn foto's en tekeningen bijgevoegd moet onder meer voor- en zijaanzichten. Hiermee wordt voldoende duidelijk wat de uiterlijke kenmerken van het gebouw zijn.	Nee
21	ai	Aanvraagformulier: er wordt één bouwwerk aangevraagd terwijl er twee inkoopstations worden gerealiseerd.	Dit is onjuist. De aanvraag voorziet wel degelijk in twee inkoopstations.	Nee
21	aj	Aanvraagformulier: de projectkosten in het formulier bedragen €0,-. Van de overige bouwkosten onderbreekt een onderbouw en specificering. Indiener is van mening dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd.	Verwezen wordt naar 22z en 22at .	Nee
21	ak	Aanvraagformulier: er is sprake van een gefaseerde uitvoering. Dit is niet aangegeven in het aanvraagformulier.	De fasering heeft betrekking op uitvoering op grond van verschillende vergunningen, maar niet op fasering in de zin der wet. Artikel 2.5 Wabo is niet aan de orde.	Nee
21	al	Locatie en afmetingen van de inkoopstations zijn in strijd met regels 4.11c en 9.2 van het inpassingsplan. De locatie is niet toegelaten en daarnaast zijn de inkoopstations groter dan het inpassingsplan toelaat.	Bedoeld zal zijn 4.1.1c jo. 9.2 van het Inpassingsplan. Dit is onjuist. De inkoopstations voldoen qua aantal per lijnopstelling, positie (in 'Overige zone - parkinfrastructuur') en afmetingen (hoogte, oppervlak) aan het Inpassingsplan.	Nee
21	am	Indiener geeft aan dat sprake is van gebrekkige, onduidelijke en tegenstrijdige informatie in verschillende bijlagen en toelichtingen over de afmetingen van de inkoopstations.	De locaties en de minimale en maximale afmetingen van de inkoopstations zijn op afdoende wijze vastgelegd. In de aanvullingen is zo nodig een leeswijzer opgenomen op welke wijze eerder ingediende bestanden worden vervangen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	an	Indiener concludeert dat de activiteiten in strijd zijn met het inpassingsplan en dat derhalve een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c van de Wabo nodig is en getoetst moet worden aan artikel 2.12 van de Wabo. Er is volgens indiener geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing voor afwijking van het Rijksinpassingsplan. Met name worden genoemd: waterhuishouding, bodemverontreiniging, cultuurhistorische waarden en overige waarden, de milieukwaliteitseisen voor het gebied en de woningen binnen geluidzones van wegen.	Verwezen wordt naar 22n . Overigens wordt van het inpassingsplan afgeweken als het gaat om de bouwhoogte voor transformatorstation Gasselte. Hierop wordt ingegaan 21es .	Nee
21	ao	Er wordt enerzijds geconcludeerd dat er geen bodemverontreiniging wordt verwacht, maar anderzijds wordt er toch een bodemonderzoek voorgeschreven voordat er mag worden gebouwd.	Dat is correct. De aanvragen moeten voldoen aan de bepalingen uit de Wet bodembescherming ten aanzien van grondroeringen die nodig zijn ten behoeve van de bouw.	Nee
21	ap	Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21s .	Nee
21	aq	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Borger-Odoorn.	Dit is onjuist. Wanneer in reguliere gevallen sprake is van planologisch strijdig gebruik is de desbetreffende verklaring in de regel nodig. Echter deze is niet aan de orde in het kader van de artikel 3.35 Wro procedure. Verwezen wordt naar artikel 6.5, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht.	Nee
21	ar	Omdat de locatie van de inkoopstations niet bepaald en/of onduidelijk zijn, zijn de onderzoeken mogelijk niet gebaseerd op correcte locaties. Het besluit is derhalve niet zorgvuldig.	Bij de aanvragen zijn voldoende tekeningen gevoegd (o.a. op perceelniveau) waarop de locaties zijn weergegeven. Het betreft situatietekeningen op schaal met kadastrale ondergrond. Daarnaast zijn de locaties beschreven in de aanvraag. Hiermee is voldaan aan de indieningsvereisten.	Nee
21	as	Welstand: indiener laat na het uiterlijk van het bouwwerk te beschrijven. Onduidelijk is waarom het bevoegd gezag geen strengere eisen stelt en om meer duidelijkheid vraagt over de uiterlijke vertoning van de inkoopstations.	Verwezen wordt naar 21ah .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	at	Wegen aanleggen of veranderen: er wordt gesproken over permanente wegen gebruikt tijdens de exploitatiefase (30 jaar). Onduidelijk is waarom deze niet - uitsluitend - ten tijde van exploitatie worden vergund. Indiener is van mening dat een concrete, afdwingbare en vooraf gefinancierde sloopverplichting moet worden opgenomen.	Verwezen wordt naar 21u en 21v .	Nee
21	au	Onduidelijk is wat de diepte van de weg wordt. Figuur 3.8 geeft 0,9 tot 0,98 meter terwijl de toelichting een halve meter opgeeft. Indiener mist duidelijk randvoorwaarden en uitgangspunten.	Verwezen wordt naar 22ac .	Nee
21	av	Indiener mist duidelijke regels en kwaliteitseisen waarin toevoerwegen naar het windpark zowel tijdens de bouw- en exploitatiefase van het windpark moeten voldoen.	Voor de tijdelijk aan te brengen wegverbredingen t.a.v. de openbare wegen geldt dat deze korte tijd aanwezig zijn en dat deze enkel gebruikt zullen worden voor transport met afwijkende maten (speciaal vervoer) naar de diverse bouwlocaties. In die zin is het de verantwoordelijkheid van de aanvrager(s) aan welke eisen deze tijdelijke verbredingen zullen voldoen voor wat betreft aslast, wieldruk en dergelijke. Bij het realiseren van de tijdelijk aan te brengen wegverbredingen wordt de wegbeheerder betrokken indien deze dat wenselijk acht. Voor wat betreft de permanent te verbreden wegen geldt dat met de vergunningaanvraag voor deze wegen informatie is verstrekt over het ontwerp. Bij het verlenen van de vergunning beoordeelt het bevoegd gezag of het ontwerp voldoet aan de hiervoor geldende kwaliteitseisen. Voor wat betreft de permanent te verbreden openbare wegen zijn kwaliteitseisen opgenomen. Voor de aan te leggen niet openbare wegen geldt dat dit de uitsluitende verantwoordelijkheid is van de aanvrager(s).	Nee
21	aw	Het bevoegd gezag is van oordeel dat de aanvraag voorziet in het aanleggen van permanente in- en uitritten. Dit wordt door indiener ontkent en betwist. Er is een vergunning nodig van het bevoegd gezag, in dit geval de gemeente Borger-Odoorn.	Inderdaad is een vergunning nodig voor het uitwegen op openbare wegen. Deze zijn aangevraagd en maken onderdeel uit van de besluitvorming in deze fase.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ax	Indiener is van mening dat de aanleg van een in- en uitrit in strijd is met de "Regeling uitwegen "van de provincie Drenthe. Er is sprake van een ernstige verstoring van de verkeersveiligheid. Onduidelijk is hoe exceptioneel vervoer vanaf de N379 een afrit kunnen inrijden zonder het wegverkeer ernstig in gevaar te brengen.	Voor uitwegen op wegen welke in het beheer zijn bij de provincie Drenthe, is bij het verlenen van de Omgevingsvergunningen advies gevraagd aan de Provincie Drenthe. In haar advies geeft de provincie aan dat er voldaan wordt aan de genoemde regeling. Naast voorgaande geldt dat de uitwegen na de bouw- en aanlegfase gebruikt zullen worden voor onderhoud en service. Er wordt rekening gehouden met een zeer lage gebruiksfrequentie die de verkeersveiligheid en/of de doorstroming niet significant zal beïnvloeden. In de aanlegfase is rekening gehouden met bijzonder transport. Het is aan de wegbeheerder en de vervoerder om in onderling overleg zo nodig verkeersmaatregelen af te stemmen.	Nee
21	ay	Een vergunning voor het verbreden van de Dreef 2e Exloërmond moet worden aangevraagd bij de gemeente Borger-Odoorn.	Inderdaad is deze vergunning nodig. Deze vergunning is ook aangevraagd en deze zal worden verleend. Voor het overige kan worden verwezen naar 22b en 22c .	Nee
21	az	Indiener stelt dat circa 250 transportbewegingen worden verwacht per turbine aanleg. Er wordt ernstige cumulatieve hinder verwacht en gevaarstelling als gevolg van extra verkeersintensiteit. De vergunning geeft geen inzicht in de concrete effecten als gevolg van de activiteiten.	Deze fase van vergunningverlening biedt geen afwegingskader voor wat betreft de effecten op de verkeersinfrastructuur. Er wordt verwezen naar 1c .	Nee
21	ba	Het is niet duidelijk waarom een verkeersplan geen onderdeel uitmaakt van de aanvraag en er wordt gesteld dat een preventieplan benodigd is.	De vergunningen hebben enkel betrekking op de infrastructuur die benodigd is voor de reeds vergunde windturbines. In het kader van de vergunningverlening is de infrastructuur beoordeeld aan daarvoor geldend beleid en regelgeving. Van de te vergunnen infrastructuur behoeft geen zodanige verkeersaantrekkende werking te worden verwacht dat hiervoor een nadere afweging noodzakelijk is op basis van een verkeersplan of preventieplan. Bij aanleg van deze infrastructuur zijn mogelijk tijdelijk verkeersmaatregelen noodzakelijk welke zo mogelijk in overleg met de betrokken instanties zullen worden afgestemd. De bouw van de windturbines zelf zal een kortstondige verhoging van de verkeersintensiteit op de toeleidende wegen veroorzaken. Deze fase is echter van relatief korte duur waarbij eventueel tijdelijke aanpassingen aan de infrastructuur voor goede doorstroming kunnen blijven zorgen. Het plangebied is daarnaast een zeer omvangrijk gebied, waardoor gefaseerd gebouwd zal worden en lokale knelpunten kunnen worden voorkomen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	bb	Archeologie: indiener betwist de volledigheid en duidelijkheid van de voorschriften. Er bestaat onduidelijkheid over de met de voorschriften bedoelde gronden, de eisen waaraan het Plan van Eisen moet voldoen en waarom sprake is van inventariserend onderzoek. Verder is indiener van mening dat het PvE, de beoordeling en rapportage ter openbare kennisgeving moet worden gebracht en er moeten voorschriften aan de vergunning worden verbonden voor het geval er bij graafwerkzaamheden vondsten worden gedaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
21	bc	Archeologie: het besluit regelt niet wat het gevolg is van het niet voldoen aan de voorschriften. Hierdoor zijn de voorschriften krachteloos. Indiener geeft aan er vanuit te gaan dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en verzoekt dit ook zo op te nemen in de voorschriften. Er is sprake van strijdigheid met het inpassingsplan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Nee
21	bd	Indiener stelt dat vanwege de onduidelijkheid sprake is van strijd met het inpassingsplan. Niet duidelijk is dat geen archeologische waarden worden geschonden.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
21	be	Bevoegd gezag heeft onvoldoende gemotiveerd waarom er geen sprake is van schending van natuur- en milieuwaarden, landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden, stads- en dorps-schoon, recreatie en leefbaarheid.	Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat de te vergunnen activiteiten niet zullen leiden tot aantasting van natuurwaarden. Het aspect vleermuizen is onderwerp van afzonderlijke besluitvorming op grond van de Wet natuurbescherming. Op dit punt wordt ook verwezen naar 22bf en 22bg . Voor wat betreft de overige punten ook verwezen naar 1c .	Nee
21	bf	Met betrekking tot landschappelijke waarden bepaalt het bevoegd gezag dat sprake is van enige waarde en beperkte invloed op het landschap die slechts van tijdelijke aard is omdat sprake is van een herplantplicht. Voorschrift is onduidelijk en incompleet. Er worden geen eisen gesteld aan aantallen, soort en grootte, leeftijd en robuustheid. Landschappelijke waarden worden hierdoor niet in stand gelaten/beschermd.	Er worden voorschriften gegeven voor wat betreft inboet, zodat de vergunninghouder herplant zal invullen met een plantmaat die de meeste kans geeft om aan te slaan. Door de herplantplicht is het aantal te herplanten bomen geborgd. Aanvullend zal nog worden bepaald dat herplant dient plaats te vinden met dezelfde soort.	Ja

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	bg	Er zijn onvoldoende kenbare boomsparende alternatieven (Afweging, motivering of alternatieve routing) afgewogen.	De vergunning is verleend conform aanvraag. Onderzoek naar boomsparende alternatieven vormt geen onderdeel van de afweging op dit punt.	Nee
21	bh	Vergunning is in strijd met rapportage Toetsing Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 4 (bijlage 10) adviseert maatregelen. Onduidelijkheid is waarom deze aanbevelingen niet worden opgevolgd. Verzocht wordt de voorschriften aan te vullen en de zorgplicht serieus te nemen.	De desbetreffende bijlage betreft de rapportage Toetsing Wet natuurbescherming. In deze rapportage wordt nu juist geconcludeerd dat de invloed op beschermde soorten en/of natuurgebieden beperkt of niet aanwezig is, mits gewerkt wordt buiten broedseizoen en de algemene zorgplicht in acht wordt genomen. De te nemen maatregelen vloeien kortom voort uit de algemene zorgplicht.	Nee
21	bi	Melding Activiteitenbesluit: er is sprake van het wijzigen van een inrichting. De reactie op de aanmelding is dat er een akoestisch onderzoek en bodemkwaliteitsonderzoek aan het bevoegd gezag moet worden gestuurd. Dit is zo opgenomen in het meldingsformulier (bijlage A6). Onduidelijk is of deze onderzoeken zijn uitgevoerd en overleg nu deze geen onderdeel uitmaken van de aanvraag. De aanvraag is onvolledig. Indien beschikbaar verzocht indiener om een afschrift.	De aantekening dat het bevoegd gezag om een rapportage geluidonderzoek of bodemonderzoek kan vragen vormt een standaard onderdeel van de Activiteitenbesluit Internet Module (AIM). In de onderhavige omstandigheden zijn deze onderzoeksrapporten niet opgesteld. Deze worden niet noodzakelijk geacht door het bevoegd gezag. Immers de inkoopstations zullen geen geluid maken, noch vinden hier bodembedreigende activiteiten plaats.	Nee
21	bj	Er worden geen eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften noemen geen gevolgen en consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen.	De op basis van de vergunningvoorschriften nader aan te leveren rapportages zullen ook op kwaliteit worden beoordeeld. Er is evenwel geen aanleiding om vooraf al dan niet limitatieve criteria vast te leggen waar deze rapportages aan moeten voldoen. Voor wat betreft handhaving zal dit plaatsvinden door het bevoegd gezag.	Nee
21	bk	Naar verloop van tijd dient het windpark afgebroken te worden. Indiener mist een sloopverplichting.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
21	bl	Indiener mist voorschriften over ondergrondse risicovolle objecten en is van mening dat zorgvuldig bodemonderzoek moet worden gedaan.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	bm	Volgens de toelichting zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met relevante grondeigenaren/grondgebruikers. Dit is voor indiener niet	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		verifieerbaar of objectief controleerbaar. Zonder goedkeuring die ondubbelzinnig blijkt uit schriftelijke instemmingsverklaring kan de vergunning niet afgegeven worden.		
21	bn	Zonder privaatrechtelijke toestemming van grondeigenaren is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag. Er is sprake van evidente privaatrechtelijke belemmering. Bekeken moet worden of de aanvrager op enig moment gebruik zou kunnen maken van de aangevraagde vergunning.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	bo	Machtiging: Indiener geeft aan het zeer ongebruikelijk te achten dat de machtiging 3 jaar oud is. Indiener verlangt een actuele versie.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
21	bp	Machtiging: Niet kan worden nagegaan of ondertekenaars bevoegd waren de machtiging te ondertekenen, bij de machtiging is geen exacte datum vermeld en tussen datum van ondertekening en datum van indienen is twee jaar verstreken. Indiener is van mening dat geen sprake is van een rechtsgeldige machtiging.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
Vergunning 2 Cluster DEE				
21	bq	Indiener constateert dat de vergunning op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de aanvraag op onderdelen onvolledig is en buiten behandeling moet worden gelaten, en/of de vergunning dient niet vastgesteld te worden.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	br	Aanvraagformulier: de projectkosten in het formulier bedragen €0,-. Van de overige bouwkosten onderbreekt een onderbouwing en specificering. Indiener is van mening dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd.	Verwezen wordt naar 22z en 22at .	Nee
21	bs	Aanvraagformulier: er is sprake van een gefaseerde uitvoering. Dit is niet aangegeven in het aanvraagformulier.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	bt	Locatie en afmetingen van de inkoopstations zijn in strijd met regels 4.11c en 9.2 van het inpassingsplan.	Verwezen wordt naar 21al .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	bu	Indiener concludeert dat de activiteiten in strijd zijn met het inpassingsplan en dat derhalve een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c van de Wabo nodig is en getoetst moet worden aan artikel 2.12 van de Wabo. Er is volgens indiener geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing voor afwijking van het Rijksinpassingsplan.	Verwezen wordt naar 22n . Overigens wordt van het inpassingsplan afgeweken als het gaat om de bouwhoogte voor transformatorstation Gasselte. Hierop wordt ingegaan 21es .	Nee
21	bv	Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21s .	Nee
21	bw	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Borger-Odoorn.	Verwezen wordt naar 21aq .	Nee
21	bx	Omdat de locatie van de inkoopstations niet bepaald en/of onduidelijk zijn de onderzoeken mogelijk niet gebaseerd op correcte locaties. Het besluit is derhalve niet zorgvuldig.	Verwezen wordt naar 21ar .	Nee
21	by	Wegen aanleggen of veranderen: er wordt gesproken over permanente wegen gebruikt tijdens de exploitatiefase (30 jaar). Onduidelijk is waarom deze niet - uitsluitend - ten tijde van exploitatie worden vergund. Indiener is van mening dat een concrete, afdwingbare en vooraf gefinancierde sloopverplichting moet worden opgenomen.	Verwezen wordt naar 21u en 21v .	Nee
21	bz	Onduidelijk is wat de diepte van de weg wordt. Figuur 3.8 geeft 0,9 tot 0,98 meter terwijl de toelichting een halve meter opgeeft. Indiener mist duidelijk randvoorwaarden en uitgangspunten.	Verwezen wordt naar 22ac .	Nee
21	ca	De vergunningen voor de individuele turbines (fase 1) gaan uit van flexibele locaties. Indiener mist een flexibele aanduiding in deze vergunning voor de wegen en in- en uitritten. Onderliggende rapporten nemen deze wijzigingen onvoldoende in acht en zijn derhalve onzorgvuldig.	Verwezen wordt naar 21ac .	Nee
21	cb	Indiener mist duidelijke regels en kwaliteitseisen waarin toevoeren naar het windpark zowel tijdens de bouw- en exploitatiefase van het windpark moeten voldoen.	Verwezen wordt naar 21av .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	cc	Indiener stelt dat circa 250 transportbewegingen worden verwacht per turbine aanleg. Er wordt ernstige cumulatieve hinder verwacht en gevaarstelling als gevolg van extra verkeersintensiteit. De vergunning geeft geen inzicht in de concrete effecten als gevolg van de activiteiten.	Verwezen wordt naar 21az .	Nee
21	cd	Archeologie: indiener betwist de volledigheid en duidelijkheid van de voorschriften. Er bestaat onduidelijkheid over de met de voorschriften bedoelde gronden, de eisen waaraan het Plan van Eisen moet voldoen en waarom sprake is van inventariserend onderzoek. Verder is indiener van mening dat het PvE, de beoordeling en rapportage ter openbare kennisgeving moet worden gebracht en er moeten voorschriften aan de vergunning worden verbonden voor het geval er bij graafwerkzaamheden vondsten worden gedaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
21	ce	Archeologie: het besluit regelt niet wat het gevolg is van het niet voldoen aan de voorschriften. Hierdoor zijn de voorschriften krachteloos. Indiener geeft aan er vanuit te gaan dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en verzoekt dit ook zo op te nemen in de voorschriften.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Nee
21	cf	Indiener stelt dat vanwege de onduidelijkheid sprake is van strijd met het inpassingsplan. Niet duidelijk is dat geen archeologische waarden worden geschonden.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
21	cg	Melding Activiteitenbesluit: er is sprake van het wijzigen van een inrichting. De reactie op de aanmelding is dat er een akoestisch onderzoek en bodemkwaliteitsonderzoek aan het bevoegd gezag moet worden gestuurd. Dit is zo opgenomen in het meldingsformulier (bijlage A6). Onduidelijk is of deze onderzoeken zijn uitgevoerd en overleg nu deze geen onderdeel uitmaken van de aanvraag. De aanvraag is onvolledig. Indien beschikbaar verzoekt indiener om een afschrift.	Verwezen wordt naar 21bi .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ch	Er worden geen eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften noemen geen gevolgen en consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen.	Verwezen wordt naar 21bj .	Nee
21	ci	Naar verloop van tijd dient het windpark afgebroken te worden. Indiener mist een sloopverplichting.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
21	cj	Indiener mist voorschriften over ondergrondse risicovolle objecten en is van mening dat zorgvuldig bodemonderzoek moet worden gedaan.	Verwezen wordt naar 21w en 21ct .	Nee
21	ck	Volgens de toelichting zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met relevante grondeigenaren/grondgebruikers. Dit is voor indiener niet verifieerbaar of objectief controleerbaar. Zonder goedkeuring die ondubbelzinnig blijkt uit schriftelijke instemmingsverklaring kan de vergunning niet afgegeven worden.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	cl	Zonder privaatrechtelijke toestemming van grondeigenaren is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag. Er is sprake van evidente privaatrechtelijke belemmering. Bekeken moet worden of de aanvrager op enig moment gebruik zou kunnen maken van de aangevraagde vergunning.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	cm	Machtiging: Indiener geeft aan het zeer ongebruikelijk te achten dat de machtiging 3 jaar oud is. Indiener verlangt een actuele versie.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
Vergunning 3 Enexis Borger-Odoorn				
21	cn	Indiener constateert dat de vergunning op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de aanvraag op onderdelen onvolledig is en buiten behandeling moet worden gelaten, en/of de vergunning dient niet vastgesteld te worden.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	co	Aanvraagformulier: de projectkosten in het formulier bedragen €500,-. Indiener acht dit onwaarschijnlijk en is van mening dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd.	Verwezen wordt naar 22z en 22at .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	cp	Aanvraagformulier: er is sprake van een gefaseerde uitvoering. Dit is niet aangegeven in het aanvraagformulier.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	cq	Archeologie: indiener betwist de volledigheid en duidelijkheid van de voorschriften. Er bestaat onduidelijkheid over de met de voorschriften bedoelde gronden, de eisen waaraan het Plan van Eisen moet voldoen en waarom sprake is van inventariserend onderzoek. Verder is indiener van mening dat het PvE, de beoordeling en rapportage ter openbare kennisgeving moet worden gebracht en er moeten voorschriften aan de vergunning worden verbonden voor het geval er bij graafwerkzaamheden vondsten worden gedaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
21	cr	Archeologie: het besluit regelt niet wat het gevolg is van het niet voldoen aan de voorschriften. Hierdoor zijn de voorschriften krachteloos. Indiener geeft aan er vanuit te gaan dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en verzoekt dit ook zo op te nemen in de voorschriften. Er is sprake van strijdigheid met het inpassingsplan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Nee
21	cs	Externe veiligheid is in het geding door graafwerkzaamheden op/nabij/rondom ernstig risicovolle en explosieve objecten. Er ligt geen gefundeerd onderzoek ten grondslag aan de ontwerpvergunning. Niet kenbaar of duidelijk is of het bevoegd gezag op de hoogte is van de aanwezigheid van risicovolle objecten.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	ct	Er is sprake van grondroering cq trillingen van de grond op aanzienlijke diepte en over een aanzienlijke oppervlakte waardoor zorgvuldig bodemonderzoek moet worden gedaan.	Tijdens de aanleg van de kabels zal geen sprake zijn van trillingen van de bodem op aanzienlijke diepte en over een aanzienlijke oppervlakte. Wat betreft grondroering zal indien relevant worden voldaan aan het Besluit Bodemkwaliteit. Extra bodemonderzoek op basis van eerder genoemde punten wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.	Nee
21	cu	Een Klic-melding maakt onderdeel uit van de aanvraag. Aan de uitkomsten zijn geen voorwaarden, voorschriften of verplichtingen verbonden. Wanneer graafwerkzaamheden te	Verwezen wordt naar 21w .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		dichtbij plaatsvinden kan dit ernstig gevaarzettende consequenties hebben.		
21	cv	Gasunie en gemeente Borger-Odoorn is advies gevraagd. Hierop is geen advies uitgebracht. Indiener mist een voorwaardelijke verplichting van een positief advies van beide instanties, alvorens de bouwwerkzaamheden aanvangen.	Zoals in de overwegingen is aangegeven, is het beschikken over een advies geen voorwaarde voor vergunningverlening en dit is evenmin voorwaarde om met de vergunde werkzaamheden te mogen aanvangen.	Nee
21	cw	In de ontwerpvergunning is opgenomen dat vanwege het kruisen van een gasleiding voldaan moet worden aan de voorwaarden zoals genoemd in de Algemene voorwaarden VELIN voor grondroering en overige activiteiten. Het besluit regelt niet wat het gevolg is van niet voldoen aan deze voorwaarden. Het voorschrift is krachteloos en onvoorwaardelijk. Indiener gaat er vanuit dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en dat dit verankerd wordt in de voorschriften.	Op het bevoegd gezag rust de principe-plicht om te handhaven indien dit aan de orde is.	Nee
21	cx	Er worden geen eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften noemen geen gevolgen en consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen.	Verwezen wordt naar 21bj .	Nee
21	cy	Uit de aanvraag blijkt dat de aanleg van kabels als specifieke activiteit niet wordt geregeld in de vigerende ruimtelijke plannen. Ook het inpassingsplan en de bestemmingsplannen laten geen leidingen toe op de aangegeven locaties. Het inpassingsplan geeft geen ruimte tot afwijking. Een vergunning kan slechts worden verleend met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onderdeel a onder 3 van de Wabo wanneer er geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouwing voldoet op deze punten derhalve niet aan de daaraan te stellen eisen.	Verwezen wordt naar 22n . De stelling dat het inpassingsplan de aanleg van leidingen niet zou toelaten is overigens niet juist. De aangevraagde leidingen zijn dus niet in strijd met het inpassingsplan voor zover sprake is van aanleg binnen het inpassingsplan.	Nee
21	cz	Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21s .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	da	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Borger-Odoorn.	Verwezen wordt naar 21aq.	Nee
21	db	Melding Activiteitenbesluit: Er dient een melding te worden gedaan bij het wijzigen van een inrichting. Nu er kabels worden aangelegd is hier sprake van.	De kabelverbindingen maken geen onderdeel uit van een van de inrichtingen waartoe de windturbines en inkoopstations behoren.	Nee
21	dc	Volgens de toelichting zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met relevante grondeigenaren/grondgebruikers. Dit is voor indiener niet verifieerbaar of objectief controleerbaar. Zonder goedkeuring die ondubbelzinnig blijkt uit schriftelijke instemmingsverklaring kan de vergunning niet afgegeven worden.	Verwezen wordt naar 21ae.	Nee
21	dd	Zonder privaatrechtelijke toestemming van grondeigenaren is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag. Er is sprake van evidente privaatrechtelijke belemmering. Bekeken moet worden of de aanvrager op enig moment gebruik zou kunnen maken van de aangevraagde vergunning.	Verwezen wordt naar 21ae.	Nee
Vergunning 4 Deelgebied RH				
21	de	Indiener constateert dat de vergunning op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de aanvraag op onderdelen onvolledig is en buiten behandeling moet worden gelaten, en/of de vergunning dient niet vastgesteld te worden.	Verwezen wordt naar 21ag.	Nee
21	df	Aanvraagformulier: beschrijving van bouwwerken voor toets aan redelijke eisen van welstand is niet in het aanvraagformulier alsook niet in de toelichting opgenomen.	Verwezen wordt naar 21ah.	Nee
21	dg	Aanvraagformulier: de projectkosten in het formulier bedragen €0,-. Van de overige bouwkosten onderbreekt een onderbouwing en specificering. Indiener is van mening dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd.	Verwezen wordt naar 22z en 22at.	Nee
21	dh	Aanvraagformulier: er is sprake van een gefaseerde uitvoering. Dit is niet aangegeven in het aanvraagformulier.	Verwezen wordt naar 21ak.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	di	Indiener concludeert dat de activiteiten in strijd zijn met het inpassingsplan en dat derhalve een vergunning als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder c van de Wabo nodig is en getoetst moet worden aan artikel 2.12 van de Wabo. Er is volgens indiener geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing voor afwijking van het Rijksinpassingsplan.	Verwezen wordt naar 22n . Overigens wordt van het inpassingsplan afgeweken als het gaat om de bouwhoogte voor transformatorstation Gasselte. Hierop wordt ingegaan 21es .	Nee
21	dj	Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21s .	Nee
21	dk	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Borger-Odoorn.	Verwezen wordt naar 21aq .	Nee
21	dl	Omdat de locatie van de inkoopstations niet bepaald en/of onduidelijk zijn de onderzoeken mogelijk niet gebaseerd op correcte locaties. Het besluit is derhalve niet zorgvuldig.	Verwezen wordt naar 21ar .	Nee
21	dm	Wegen aanleggen of veranderen: er wordt gesproken over permanente wegen gebruikt tijdens de exploitatiefase (30 jaar). Onduidelijk is waarom deze niet - uitsluitend - ten tijde van exploitatie worden vergund. Indiener is van mening dat een concrete, afdwingbare en vooraf gefinancierde sloopverplichting moet worden opgenomen.	Verwezen wordt naar 21u en 21v .	Nee
21	dn	De vergunningen voor de individuele turbines (fase 1) gaan uit van flexibele locaties. Indiener mist een flexibele aanduiding in deze vergunning voor de wegen en in- en uitritten. Onderliggende rapporten nemen deze wijzigingen onvoldoende in acht en zijn derhalve onzorgvuldig.	Verwezen wordt naar 21ac .	Nee
21	do	Indiener mist duidelijke regels en kwaliteitseisen waarin toevoeren naar het windpark zowel tijdens de bouw- en exploitatiefase van het windpark moeten voldoen.	Verwezen wordt naar 21av .	Nee
21	dp	Indiener stelt dat circa 250 transportbewegingen worden	Verwezen wordt naar 21az .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		verwacht per turbine-aanleg. Er wordt ernstige cumulatieve hinder verwacht en gevaarstelling als gevolg van extra verkeersintensiteit. De vergunning geeft geen inzicht in de concrete effecten als gevolg van de activiteiten.		
21	dq	Het is niet duidelijk waarom een verkeersplan geen onderdeel uitmaakt van de aanvraag en er wordt gesteld dat een preventieplan benodigd is.	Verwezen wordt naar 21ba .	Nee
21	dr	Welstand: indiener laat na het uiterlijk van het bouwwerk te beschrijven. Onduidelijk is waarom het bevoegd gezag geen strengere eisen stelen en om meer duidelijkheid vraagt over de uiterlijke vertoning van de inkoopstations.	Verwezen wordt naar 21ah .	Nee
21	ds	Archeologie: indiener betwist de volledigheid en duidelijkheid van de voorschriften. Er bestaat onduidelijkheid over de met de voorschriften bedoelde gronden, de eisen waaraan het Plan van Eisen moet voldoen en waarom sprake is van inventariserend onderzoek. Verder is indiener van mening dat het PvE, de beoordeling en rapportage ter openbare kennisgeving moet worden gebracht en er moeten voorschriften aan de vergunning worden verbonden voor het geval er bij graafwerkzaamheden vondsten worden gedaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
21	dt	Archeologie: het besluit regelt niet wat het gevolg is van het niet voldoen aan de voorschriften. Hierdoor zijn de voorschriften krachteloos. Indiener geeft aan er vanuit te gaan dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en verzoekt dit ook zo op te nemen in de voorschriften.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Nee
21	du	Indiener stelt dat vanwege de onduidelijkheid sprake is van strijd met het inpassingsplan. Niet duidelijk is dat geen archeologische waarden worden geschonden.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	dv	Er worden geen eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften noemen geen gevolgen en consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen.	Verwezen wordt naar 21bj .	Nee
21	dw	Naar verloop van tijd dient het windpark afgebroken te worden. Indiener mist een sloopverplichting.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
21	dx	Een Klic-melding maakt onderdeel uit van de aanvraag. Aan de uitkomsten zijn geen voorwaarden, voorschriften of verplichtingen verbonden. Wanneer graafwerkzaamheden te dichtbij plaatsvinden kan dit ernstig gevaarzettende consequenties hebben.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	dy	Bevoegd gezag heeft onvoldoende gemotiveerd waarom er geen sprake is van schending van natuur- en milieuwaarden, landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden, stads- en dorpschoon, recreatie en leefbaarheid.	Verwezen wordt naar 21be .	Nee
21	dz	Met betrekking tot landschappelijke waarden bepaalt het bevoegd gezag dat sprake is van enige waarde en beperkte invloed op het landschap die slechts van tijdelijke aard is omdat sprake is van een herplantplicht. Voorschrift is onduidelijk en incompleet. Er worden geen eisen gesteld aan aantallen, soort en grootte, leeftijd en robuustheid. Landschappelijke waarden worden hierdoor niet in stand gelaten/beschermd.	Verwezen wordt naar 21bf .	Nee
21	ea	Er zijn onvoldoende kenbare boomsparende alternatieven (Afweging, motivering of alternatieve routing) afgewogen.	Verwezen wordt naar 21bg .	Nee
21	eb	Vergunning is in strijd met rapportage Toetsing Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 4 (bijlage 12) adviseert maatregelen. Onduidelijkheid is waarom deze aanbevelingen niet worden opgevolgd. Verzocht wordt de voorschriften aan te vullen en de zorgplicht serieus te nemen.	Verwezen wordt naar 21bh .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ec	Melding Activiteitenbesluit: er is sprake van het wijzigen van een inrichting. De reactie op de aanmelding is dat er een akoestisch onderzoek en bodemkwaliteitsonderzoek aan het bevoegd gezag moet worden gestuurd. Dit is zo opgenomen in het meldingsformulier (bijlage A6). Onduidelijk is of deze onderzoeken zijn uitgevoerd en overleg nu deze geen onderdeel uitmaken van de aanvraag. De aanvraag is onvolledig. Indien beschikbaar verzoekt indiener om een afschrift.	Verwezen wordt naar 21bi .	Nee
21	ed	Volgens de toelichting zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met relevante grondeigenaren/grondgebruikers. Dit is voor indiener niet verifieerbaar of objectief controleerbaar. Zonder goedkeuring die ondubbelzinnig blijkt uit schriftelijke instemmingsverklaring kan de vergunning niet afgegeven worden.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	ee	Zonder privaatrechtelijke toestemming van grondeigenaren is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag. Er is sprake van evidente privaatrechtelijke belemmering. Bekeken moet worden of de aanvrager op enig moment gebruik zou kunnen maken van de aangevraagde vergunning.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	ef	Machtiging: Indiener geeft aan het zeer ongebruikelijk te achten dat de machtiging meer dan 3 jaar oud is. Indiener verlangt een actuele versie.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
Vergunning 5 Gasselte				
21	eg	Indiener constateert dat de vergunning op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de aanvraag op onderdelen onvolledig is en buiten behandeling moet worden gelaten, en/of de vergunning dient niet vastgesteld te worden.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	eh	Aanvraagformulier: de bouwkosten bedragen € 550.000,- Het is voor indiener onduidelijk of de kosten-batenanalyse van het gehele windpark deze extra kosten in acht neemt. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is de ontwerpvergunning niet economisch uitvoerbaar.	Verwezen wordt naar 21ab .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ei	Aanvraagformulier: volgens het aanvraagformulier wordt er geen grond afgevoerd naar een andere locatie. Onduidelijk is wat met de overtollige grond gebeurt. Het is onduidelijk hoe hier praktisch uitvoering aan wordt gegeven. Indiener betoogt dat aan de juridische voorbereiding van de werkzaamheden een ernstig gebrek kleeft.	Verwezen wordt naar 21kf .	Nee
21	ej	Er is sprake van een dubbelbestemming Waarde - Landschap uit onderliggende bestemmingsplan 'Buitengebied'. Gronden zijn mede bestemd voor het behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijk en waterhuishoudkundig waardevolle beekdalen. Aantasting is benoemd als strijdig gebruik. De afweging van het bevoegd gezag dat de uitbreiding niet leidt tot aantasting van de aanwezige waarden is niet gebaseerd op enig zorgvuldig onderzoek en volledig uit de lucht gegrepen. Indiener verlangt deskundig onderzoek door een landschapsarchitect.	De aanvraag heeft betrekking op de bouw van trafostations op een reeds voor nutsvoorzieningen bebouwd perceel. Het perceel is groen afgeschermd met hoogopgaande beplanting. De geldende dubbelbestemming waar indiener op wijst heeft betrekking op de bescherming van het beekdallandschap. Niet alleen de op het perceel aanwezige bebouwing, maar ook de aanwezige hoogopgaande begroeiing op het perceel doet reeds afbreuk aan onder meer de te beschermen openheid van het beekdallandschap. Er is als gevolg van de te vergunnen activiteiten geen verdergaande aantasting van deze waarden. Een nader deskundig onderzoek op dit vlak is dan ook niet nodig.	Nee
21	ek	Niet is uitgesloten dat de karakteristieke openheid van het landschap, cultuurhistorische waarden van dorpsgezichten, rijksmonumenten en archeologie worden geschaad.	Verwezen wordt naar 21ej . De in de zienswijze benoemde aantasting van dorpsgezichten en rijksmonumenten is niet aan de orde. Hiervoor wordt verwezen naar 1c . Voor wat betreft het aspect archeologie wordt verwezen naar 21el .	Nee
21	el	Archeologie: Volgens de vergunning heeft er reeds in de context van het inpassingsplan archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Aanvrager stelt dat geen vervolgonderzoek nodig wordt geacht. Het bevoegd oordeelt dat het onderzoek dat heeft plaatsgevonden in de context van Windpark DDM-OM concludeert dat de laagte in het terrein ter plaatse geen pingoruïne betreft. Op basis van dit onderzoek is geconcludeerd dat het onderzoek is afgewaardeerd. Indiener ontkent en betwist dat dit onderzoek in de context van het inpassingsplan is uitgevoerd. Het onderzoek is geen onderdeel van de bijlagen bij het MER.	Het archeologisch onderzoek waarna verwezen wordt, is als bijlage bij de 'Ruimtelijke onderbouwing uitbreiding transformatorstation Gasselte t.b.v. Windpark De Drentse Monden - Oostermoer' gevoegd. Deze ruimtelijke onderbouwing alsmede de daartoe behorende bijlagen maken onderdeel uit van het inpassingsplan. Hiervoor wordt verwezen naar 1c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	em	Archeologie: in het onderzoek wordt uitgegaan van 3 installaties van 445 m ² . De vergunning ziet toe op een bebouwd oppervlak van 1497 m ² . Het onderzoek is gebaseerd op onjuiste uitgangspunten en verouderde gegevens.	Het onderzoek omvat het gehele plangebied waarbinnen de installaties kunnen worden gerealiseerd, met een oppervlak van ca. 2.050 m ² . Dit hele gebied is met het onderzoek vrijgegeven. De genoemde installatie en de bebouwde oppervlakte (zowel het oppervlak aangegeven in de aanvraag als in het archeologisch onderzoek) vallen ruim binnen dit gebied.	Nee
21	en	Archeologie: er zijn boringen geplaatst op 4 meter. Uit het onderzoek van SWECO blijkt dat de palen van de fundering op 5,5 meter diepte worden geplaatst. Het is een feit van algemene bekendheid dat de kabels op wel 9 meter diepte worden begraven. Er is sprake van grondroering dat hiermee belangrijke archeologische waarden kunnen worden verstoord. Dit vergt nader, zorgvuldig onderzoek.	De kabels op het transformatorstation Gasselte worden op maximaal 1,7 meter diepte aangelegd. Tevens is op uit archeologisch onderzoek gebleken dat er geen archeologische waarden worden verwacht. Het plangebied is archeologisch vrijgegeven voor de ontwikkeling.	Nee
21	eo	De verwachting uit de gemeentelijke beleidskaart (hoge verwachting natuurlijke laagten (o.a. pingo's)) wordt zonder concrete onderzoeksresultaten terzijde geschoven.	Verwezen wordt naar 21en .	Nee
21	ep	Archeologie: onduidelijk is waarom bij onderhavige vergunning geen nader proefsleuvenonderzoek wordt voorgeschreven terwijl er sprake is van een hoge archeologische verwachtingswaarde. Indiener mist de voorschriften hiervoor.	Verwezen wordt naar 21en .	Nee
21	eq	Archeologie: Volgens indiener dient rekening te worden gehouden met zogenaamde toevalsvondsten. Indiener mist voorschriften voor het geval er bij graafwerkzaamheden toch toevalsvondsten worden gedaan. Hierbij moet ook een voorschrift worden opgenomen dat medewerkers die graafwerkzaamheden uitvoeren voldoen aan de gewenste, vereiste en benodigde expertise om archeologische waarden te kunnen onderscheiden.	Indien er toevalsvondsten worden aangetroffen dient degene die de vondst doet dit op basis van artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet te melden. Gelet op deze verplichting die direct voortvloeit uit deze wettelijke bepalingen is het niet nodig om voorschriften van gelijke strekking aan de vergunning te verbinden.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	er	Er is sprake van strijdigheid op het punt van bebouwd oppervlak en inhoud tussen aanvraagformulier (127m ² en 527 m ³) en toelichting (527 m ² en 1497 m ³). Volgens regel 3.1 onder c van het Rijksinpassingsplan mag 55% bebouwd zijn. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid wordt gesteld dat het maximale bebouwingspercentage hiermee wordt overschreden. Er is sprake van strijd met bestemmingsplan.	Bepalend zijn de tekeningen die bij de aanvraag behoren. Er is geen sprake van strijd met het Inpassingsplan, buiten de genoemde maximaal toegelaten bouwhoogte.	Nee
21	es	Het bevoegd gezag gaat uit van een bouwhoogte van 8 meter. Dit is 3,5 meter hoger dan de toegestane 5.5 meter (3.1 onder c). Afwijking is onderbouwd in de ruimtelijke onderbouwing bij het inpassingsplan. Indiener ontkent en betwist dat dit rapport de geconstateerde afwijking onderbouwd. Het rapport ziet niet toe op een hogere bouwhoogte dan 5,5 meter. Het is indiener onduidelijk hoe het bevoegd gezag tot de stelling komt dat de afwijking van het bestemmingsplan een rectificatie van een fout in de planregels is. De stelling van Enexis is onnavolgbaar en zelfs onbetamelijk.	Het gaat hier om de toegelaten bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde (artikel 3.2, onder c van het Inpassingsplan). Zie ook 22m . In de ruimtelijke onderbouwing voor het transformatorstation Gasselte wordt op pagina 4 een bouwhoogte van 8 meter benoemd.	Nee
21	et	De afmetingen van het bouwwerk voldoen niet aan de maximale eisen uit de regels van het inpassingsplan qua oppervlakte en hoogte. Er is derhalve een ruimtelijke onderbouwing vereist. Volgens indiener is hiervan geen sprake. Indiener somt de eisen aan een ruimtelijke onderbouwing op.	Dit is onjuist. Er is geen sprake van strijd met het Inpassingsplan, buiten de genoemde maximaal toegelaten bouwhoogte. Het bebouwingspercentage van 55% wordt niet overschreden.	Nee
21	eu	Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21s .	Nee
21	ev	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Borger-Odoorn. Indiener gaat er vanuit dat de vergunning door de gemeente Aa en Hunze is verleend. Nu de verklaring mist, is de aanvraag onvolledig en had deze niet behandeld mogen worden.	Verwezen wordt naar 21aq .	Nee
21	ew	Omdat de locatie van de inkoopstations niet bepaald en/of onduidelijk zijn de onderzoeken mogelijk niet gebaseerd op	Niet duidelijk is waarom gesproken wordt over inkoopstations. Binnen deze aanvraag is geen sprake van inkoopstations.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		correcte locaties. Het besluit is derhalve niet zorgvuldig.		
21	ex	De onderzoeken in de bijlage 'Enexis Modulaire gebouw, locatie Gasselternijveen' door SWECO zijn technisch en bevatten geen conclusies. Indiener verzoekt om een samenvatting, toelichting en conclusies. Indiener is verbaast dat er geen sprake is van voorschriften die zien op garanties ter bescherming van de externe veiligheid nu hoogspanning zeer explosief kan zijn.	De bedoelde onderzoeksrapporten zijn gangbaar om aan te tonen dat onder andere wordt voldaan aan de (constructie)technische eisen. Het aanleveren van een samenvatting van dergelijke gegevens is niet gangbaar. Verder bevatten de rapporten een toelichting in beschrijvende zin indien nodig. Door indiener van de zienswijze wordt niet gesteld dat deze rapportages fouten bevatten en/of de conformiteit met regelgeving op dit punt niet aantonen. De zienswijze is derhalve ter kennisgeving aangenomen.	Nee
21	ey	Externe veiligheid is ernstig in het geding bij de veelheid aan graafwerkzaamheden en werkzaamheden op/nabij/rondom ernstig risicovolle en explosieve objecten. Er ligt geen gefundeerd onderzoek ten grondslag aan de vergunning.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	ez	Niet kenbaar of duidelijk is of het bevoegd gezag op de hoogte is van aanwezige risicovolle objecten. Externe veiligheid is niet geborgd nu er soms werkzaamheden op 10 meter diepte gaan plaatsvinden. Zonder concreet objectief, verifieerbaar, methodologisch en empirisch onderzoek kan het besluit niet zorgvuldig zijn.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	fa	Een Klic-melding maakt onderdeel uit van de aanvraag. Aan de uitkomsten zijn geen voorwaarden, voorschriften of verplichtingen verbonden. Wanneer graafwerkzaamheden te dichtbij plaatsvinden kan dit ernstig gevaarzettende consequenties hebben.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	fb	De aanvraag ziet niet toe op het vellen of doen vellen van houtopstanden. Dit had volgens indiener wel moeten. Verwezen wordt naar een luchtfoto waarin houtopstanden zijn aangeduid.	Het vellen van de in de zienswijze aangeduide houtopstanden maakt geen onderdeel uit van deze besluitvorming.	Nee
21	fc	Melding Activiteitenbesluit: er is sprake van het wijzigen van een inrichting vanwege toevoeging van een modulaire gebouw en twee trafocellen. Onduidelijk is of deze melding is gedaan.	Het transformatorstation betreft een inrichting type A. Een dergelijk bedrijf is op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet meldingsplichtig. Dit is tijdens de gemeente Aa en Hunze per brief bevestigd.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	fd	Er worden geen eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften noemen geen gevolgen en consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen.	Verwezen wordt naar 21bj .	Nee
21	fe	Naar verloop van tijd dient het windpark afgebroken te worden. Indiener mist een sloopverplichting.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
21	ff	Indiener mist de resultaten van de Klic-melding en missen voorschriften over ondergrondse risicovolle objecten. Bij de aanvraag moete rekening worden gehouden met aanwezige risico objecten in de ondergrond. Er is sprake van zodanige grondroering cq. trillingen dat zorgvuldig bodemonderzoek moet worden gedaan. Indiener is van mening dat sprake is ernstige gevaarstelling nu het bevoegd gezag nalaat om hierover nader onderzoek te eisen of voorschriften te stellen.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
Vergunning 6 Enexis Aa en Hunze				
21	fg	De indiener betwist de verlening van Omgevingsvergunning 6 Kabeltracés Enexis in de gemeente Aa en Hunze. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	fh	Aanvraagformulier: de projectkosten in het formulier bedragen €500,-. Indiener acht dit onwaarschijnlijk en is van mening dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd.	Verwezen wordt naar 22z en 22at .	Nee
21	fi	Aanvraagformulier: In bijlage EA0 wordt een bedrag van bijna € 7.5 miljoen aangegeven. Het is voor indiener onduidelijk of de kosten-batenanalyse van het gehele windpark deze extra kosten in acht neemt. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is de ontwerpvergunning niet economisch uitvoerbaar.	Verwezen wordt naar 21ab .	Nee
21	fj	Er is sprake van een gefaseerde uitvoering. Dit is niet aangegeven in het aanvraagformulier.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	fk	Archeologie: indiener betwist de volledigheid en duidelijkheid van de voorschriften. Er bestaat onduidelijkheid over de met de voorschriften bedoelde gronden, de eisen waaraan het Plan van Eisen moet voldoen en waarom sprake is van inventariserend onderzoek. Verder is indiener van mening dat het PvE, de beoordeling en rapportage ter openbare kennisgeving moet worden gebracht en er moeten voorschriften aan de vergunning worden verbonden voor het geval er bij graafwerkzaamheden vondsten worden gedaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
21	fl	Het besluit regelt niet wat het gevolg is van het niet voldoen aan de voorschriften. Hierdoor zijn de voorschriften krachteloos. Indiener geeft aan er vanuit te gaan dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en verzoekt dit ook zo op te nemen in de voorschriften. Indiener stelt dat vanwege de onduidelijkheid sprake is van strijd met het inpassingsplan. Niet duidelijk is dat geen archeologische waarden worden geschonden.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Nee
21	fm	Externe veiligheid: De externe veiligheid is in het geding door graafwerkzaamheden op/nabij/rondom ernstig risicovolle en objecten. Er ligt geen gefundeerd onderzoek ten grondslag aan de ontwerpvergunning.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	fn	Niet kenbaar of duidelijk is of het bevoegd gezag op de hoogte is van aanwezige risicovolle objecten. Externe veiligheid is niet geborgd nu er soms werkzaamheden op 10 meter diepte gaan plaatsvinden. Zonder concreet objectief, verifieerbaar, methodologisch en empirisch onderzoek kan het besluit niet zorgvuldig zijn.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	fo	Er is sprake van grondroering cq trillingen van de grond op aanzienlijke diepte en over een aanzienlijke oppervlakte waardoor zorgvuldig bodemonderzoek moet worden gedaan.	Verwezen wordt naar 21ct	Nee
21	fp	Een Klic-melding maakt onderdeel uit van de aanvraag. Aan de uitkomsten zijn geen voorwaarden, voorschriften of verplichtingen verbonden. Wanneer graafwerkzaamheden te	Verwezen wordt naar 21w .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		dichtbij plaatsvinden kan dit ernstig gevaarzettende consequenties hebben.		
21	fq	In de ontwerpvergunning is opgenomen dat vanwege het kruisen van een gasleiding voldaan moet worden aan de voorwaarden zoals genoemd in de Algemene voorwaarden VELIN voor grondroering en overige activiteiten. Het besluit regelt niet wat het gevolg is van niet voldoen aan deze voorwaarden. Het voorschrift is krachteloos en onvoorwaardelijk. Indiener gaat er vanuit dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en dat dit verankerd wordt in de voorschriften.	Verwezen wordt naar 21cw.	Nee
21	fr	Er worden geen eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften noemen geen gevolgen en consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen.	Verwezen wordt naar 21bj.	Nee
21	fs	Strijd met het inpassingsplan Windpark De Drentse Monden en Oostermoer: Uit de aanvraag blijkt dat de aanleg van kabels als specifieke activiteit niet wordt geregeld in de vigerende ruimtelijke plannen. Ook het inpassingsplan en de bestemmingsplannen laten geen leidingen toe op de aangegeven locaties. Het inpassingsplan geeft geen ruimte tot afwijking. Een vergunning kan slechts worden verleend met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onderdeel a onder 3 van de Wabo wanneer er geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouwning voldoet op deze punten derhalve niet aan de daaraan te stellen eisen.	Verwezen wordt naar 22n.	Nee
21	ft	Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21s.	Nee
21	fu	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Aa-Hunze.	Verwezen wordt naar 21aq.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	fv	Melding Activiteitenbesluit: Er dient een melding te worden gedaan bij het wijzigen van een inrichting. Nu er kabels worden aangelegd is hier sprake van.	Verwezen wordt naar 21db .	Nee
21	fw	Volgens de toelichting zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met relevante grondeigenaren/grondgebruikers. Dit is voor indiener niet verifieerbaar of objectief controleerbaar. Zonder goedkeuring die ondubbelzinnig blijkt uit schriftelijke instemmingsverklaring kan de vergunning niet afgegeven worden.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	fx	Zonder privaatrechtelijke toestemming van grondeigenaren is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag. Er is sprake van evidente privaatrechtelijke belemmering. Bekeken moet worden of de aanvrager op enig moment gebruik zou kunnen maken van de aangevraagde vergunning.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	fy	Voorschriften: Er worden geen eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften noemen geen gevolgen en consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen.	Verwezen wordt naar 21bj .	Nee
21	fz	Naar verloop van tijd dient het windpark afgebroken te worden. Indiener mist een sloopverplichting.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
Vergunning 7 TenneT				
21	ga	De indiener betwist de verlening van de Omgevingsvergunning aanleg 110 kV kabelverbinding bij hoogspanningsstation Gasselte. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	gb	Aanvraagformulier: Het is de indiener niet duidelijk waarom Omgevingsvergunning 8 (deelgebied kap deelgebied OM) een herplantplicht in de voorschriften is opgenomen, (terwijl er in de aanvraag niet over gesproken is) en het bevoegd gezag bij dit besluit geen nadere invulling geeft aan de herplantingsplicht omtrent de bosschage. Indiener wijst op de herplantingsplicht uit artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming en vindt de reden dat er afdoende afschermend groen overblijft onvoldoende om geen invulling te geven aan de herplantingsplicht.	In de aanvraag omgevingsvergunning kap deelgebied Oostermoer is in bijlage A0 aangegeven dat sprake is van herplant. Voor wat betreft de overwegingen ten aanzien van de aanvraag omgevingsvergunning TenneT wordt verwezen wordt naar 22bb .	Nee
21	gc	Het is de indiener onduidelijk wat de diameter is 1 meter boven het maaiveld en wat de omtrek is van de te vellen houtopstanden.	In de door TenneT ingediende bijlage 1 worden de diameters van de te kappen bomen beschreven. Tevens zijn daarin foto's opgenomen van de te kappen bomen.	Nee
21	gd	De indiener verzoekt het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief Aa en Hunze op te nemen in de voorschriften bij de omgevingsvergunning met een termijn voor de herbeplanting.	Dit ontwikkelperspectief vormt geen afwegingskader voor wat betreft de aangevraagde vergunningen voor wat betreft aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding.	Nee
21	ge	Het is de indiener onduidelijk of de opgegeven kosten van €1.078.000 worden gedragen door de initiatiefnemer en of deze zijn opgenomen in de kosten-baten analyse van het windpark.	Verwezen wordt naar 21ab .	Nee
21	gf	Op het formulier staat niet aangegeven dat de realisatie van het park gefaseerd plaatsvindt en ontbreekt een begin en einddatum.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	gg	Aanmeldingsnotitie MER: Daar de effecten van de aanleg van een 110 kV kabelverbinding bij hoogspanningsstation Gasselte niet zijn onderzocht in het MER, wijst de indiener op de verplichting voor een nieuwe meldnotitie.	Verwezen wordt naar 22ar .	Nee
21	gh	Strijd met geldende regels: Indiener vraagt of er in strijd met geldende regels is gehandeld daar in de natuurtoets is aangegeven dat "De bomen bij de ingang van het terrein (oostzijde) zijn al gekapt en ter plaatse wordt gewerkt aan de trafoputten." In de aanvraag staat niets over een eerder aangevraagde kapvergunning of omgevingsvergunning voor trafoputten.	Verwezen wordt naar 22ba .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	gi	Externe veiligheid: De externe veiligheid is ernstig in het geding bij de veelheid aan graafwerkzaamheden en werkzaamheden op/nabij/rondom ernstig risicovolle objecten. Er ligt geen gefundeerd onderzoek ten grondslag aan de vergunning.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	gj	De indiener vraagt zich af of het verschil van 40 centimeter tussen de 110 kV kabelverbinding en het kabeltracé van Windpark DDM-OM voldoende is om risico's te voorkomen.	Dit is ter beoordeling van de betrokken netbeheerders.	Nee
21	gk	Niet kenbaar of duidelijk is of het bevoegd gezag op de hoogte is van aanwezige risicovolle objecten. Zonder concreet objectief, verifieerbaar, methodologisch en empirisch onderzoek kan het besluit niet zorgvuldig zijn.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	gl	Een Klic-melding maakt onderdeel uit van de aanvraag. Aan de uitkomsten zijn geen voorwaarden, voorschriften of verplichtingen verbonden. Wanneer graafwerkzaamheden te dichtbij plaatsvinden kan dit ernstig gevaarzettende consequenties hebben.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	gm	Strijd met Inpassingsplan Windpark De Drentse Monden en Oostermoer: Indiener concludeert dat de activiteiten in strijd zijn met het inpassingsplan en dat derhalve een vergunning als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid onder c van de Wabo nodig is en getoetst moet worden aan artikel 2.12 van de Wabo. Er is volgens indiener geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing voor afwijking van het Rijksinpassingsplan.	Verwezen wordt naar 22n .	Nee
21	gn	Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21s .	Nee
21	go	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Aa en Hunze.	Verwezen wordt naar 21aq .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	gp	Gunstige staat van instandhouding: De aangevoerde natuurtoets kan onvoldoende aantonen dat het kappen van bomen niet leidt tot verslechtering van de gunstige staat van instandhouding van flora en fauna. Hiermee wordt de verbodsbepalingen en zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) overtreden.	De uitgevoerde natuurtoets beschrijft het kappen van de bomen. In de natuurtoets wordt deze activiteit door een terzake deskundig bureau getoetst aan de natuurwetgeving. Hiermee wordt voldaan aan de geldende wetgeving. Op basis van de uitgevoerde natuurtoets kan derhalve worden geconcludeerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. De zorgplicht blijft te allen tijde bestaan, zoals ook beschreven in de natuurtoets.	Nee
21	gq	Methode van onderzoek: De indiener is van mening dat het uitgevoerde onderzoek een quickscan is en kan zich derhalve niet vinden in de conclusie dat nader onderzoek en/of het aanvragen van ontheffing op de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming niet nodig is.	De quickscan heeft niet geleid tot indicaties dat nader onderzoek noodzakelijk is. Verwezen wordt naar 8g .	Nee
21	gr	Tijdens de veldbezoeken is het vleermuisprotocol (2017) niet meegenomen en is naar mening van de indiener het nader onderzoek naar beschermde soorten onvolledig. Zo blijkt niet dat de aanbevelingen uit de Europese richtlijn zijn overgenomen.	Gedurende het onderzoek is gebleken dat de boom met geschikte vleermuisholte niet gekapt hoeft te worden voor de beoogde uitbreiding. De boom met holte staat in de openheid en er staat geen boom in de nabije omgeving die wel gekapt wordt en op die wijze een nadelig effect zou kunnen veroorzaken. Gedurende de werkzaamheden komt er geen verlichting op de boom met vleermuisholte. Bovenstaande in acht nemende is het niet nodig om het vleermuisprotocol mee te nemen in de verdere quickscan.	Nee
21	gs	De indiener mist voorschriften die aangeven dat er in de periode maart tot en met oktober geen werkzaamheden uitgevoerd moeten worden en dat werkzaamheden gefaseerd en buiten het broedseizoen plaats moeten vinden.	Verwezen wordt naar 21bh .	Nee
21	gt	Onrealistische planning: De natuurtoets bevat een onrealistische planning daar de werkzaamheden gepland staan voor het 4e kwartaal van 2018 en momenteel de zienswijze en juridische procedure in gang is. Tevens vermoed de indiener een verschrijving, aangezien er wordt gesproken over het starten van werkzaamheden eind 2017.	De oorspronkelijke planning is verlaten. Dit heeft geen invloed op de inhoud van de aanvraag en bij de aanvraag gevoegde onderzoeken.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	gu	Privaatrechtelijke belemmering: Het is de indiener niet duidelijk of de grondeigenaren toestemming hebben verleend. Dit is relevant daar de aanleg van de kabelverbinding door percelen loopt waar TenneT geen eigenaar van is. Zonder privaatrechtelijke toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
Vergunning 8 Kap OM				
21	gw	De indiener betwist de verlening van de kapvergunning van de vier houtopstanden te Gieten, gemeente Aa en Hunze kadastrale sectie K, kadastraal perceelnummer 142. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	gx	Aanvraagformulier: Het is de indiener onduidelijk wat de diameter boven het maaiveld is en wat de omtrek is van de te vellen houtopstanden. Tevens verzoekt de indiener het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief Aa en Hunze op te nemen in de voorschriften.	Verwezen wordt naar 21gc .	Nee
21	gy	Op het formulier staat niet aangegeven dat de realisatie van het park gefaseerd plaatsvindt.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	gz	De indiener vraagt of kosten van €500,- realistisch voor het kappen van vier bomen.	Er is geen aanleiding om te twijfelen aan de kostenopgave welke door aanvragers is gedaan.	Nee
21	ha	Houtopstanden: De indiener geeft aan dat zowel in de aanvraag als het ontwerpbesluit geen herplantplicht voor bomen van hetzelfde soort, robuustheid, grootte, leeftijd, (lijn)opstelling etc. is geborgd.	Verwezen wordt naar 21bf .	Nee
21	hb	Daarnaast is het onduidelijk waar de herplant plaats gaat vinden. Derhalve is de indiener van mening dat voorschriften opgenomen dienen te worden met betrekking tot de herplantplicht.	Het is aan de vergunninghouder om de herplant plaats te laten vinden op nagenoeg dezelfde locaties als de kaplocatie. Dit is ook op deze wijze opgenomen in de vergunning. Het bevoegd gezag ziet toe op naleving van de vergunningvoorschriften.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	hc	Geen advies ontvangen: Het is de indiener onduidelijk in het kader waarvan de gemeente Aa en Hunze advies is gevraagd middels een brief (kenmerk V201724/03/1801 d.d. 7 mei 2018). De indiener verlangt een toelichting.	Het college van B&W van de gemeente Aa en Hunze is om advies gevraagd ten aanzien van de aanvragen waarvoor het in eerste instantie bevoegd gezag was. De gemeente heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om advies te geven.	Nee
21	hd	Gunstige staat van instandhouding: De aangevoerde natuurtoets kan onvoldoende aantonen dat het kappen van bomen niet leidt tot verslechtering van de gunstige staat van instandhouding van flora en fauna. Hiermee wordt de verbodsbepalingen en zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) overtreden.	Verwezen wordt naar 8g .	Nee
21	he	Daarnaast wil de indiener aangeven dat uit bijlage 5 (email Pondera) is af te leiden dat de bijlagen en het aanvraagformulier niet zijn bijgevoegd in de aanvraag. Ook blijkt dat de natuurtoets (nr. 2017-105 van 29 september 2017) niet aan de provincie Drenthe is gezonden.	De bijlage en het aanvraagformulier voor de ontheffing Wnb zijn niet aan onderhavige aanvraag toegevoegd. Deze constatering is juist. De ontheffing Wnb betreft een separate aanvraag met bijbehorende separate procedure. Bijlage 5 dient puur ter informatie dat de aanvraag om ontheffing is ingediend. Of de natuurtoets wel of niet in het kader van de ontheffing Wnb is ingediend is voor onderhavig ontwerpbesluit niet relevant.	Nee
21	hf	Methode van onderzoek: De indiener is van mening dat het uitgevoerde onderzoek een quickscan is en kan zich derhalve niet vinden in de conclusie dat nader onderzoek en/of het aanvragen van ontheffing op de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming niet nodig is.	De quickscan heeft niet geleid tot indicaties dat nader onderzoek noodzakelijk is. Verwezen wordt naar 8g .	Nee
21	hg	De indiener vermoed dat tijdens het onderzoek nog niet duidelijk was hoeveel en welke bomen gekapt zouden worden, daar er gesproken wordt over de 'kap van enkele bomen'.	Het woord 'enkele' houdt niet in dat het tijdens het onderzoek niet duidelijk was hoeveel en welke bomen gekapt zouden worden. In het onderzoek (zie o.a. bijlage 1 voor de details van de te kappen bomen) is duidelijk aangegeven welke bomen gekapt worden en welke bomen dus onderzocht zijn.	Nee
21	hh	Voorschriften: De natuurtoets maakt niet duidelijk welke beschermde diersoorten getroffen zullen worden.	Verwezen wordt naar 21ix .	Nee
21	hi	Voorschriften geadviseerd door de deskundige met betrekking tot het niet plaats laten vinden van werkzaamheden in de broedperiode, het inspecteren van struiken en bomen op broedgevallen vlak voor de kap en het gefaseerd plaats laten	Hetgeen door de deskundige is geadviseerd om op te nemen als voorschrift(en) volgt thans rechtstreeks uit de Wet natuurbescherming (artikel 1.11 - Zorgplicht). Het verbinden van de genoemde voorschriften aan de Omgevingsvergunning is derhalve niet noodzakelijk.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		vinden van werkzaamheden, zijn door het bevoegd gezag niet overgenomen.		
21	hj	Machtiging: De indiener wijst er op dat de personen die Pondera Consult gemachtigd hebben, hier niet toe bevoegd zijn.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
21	hk	Ontheffing Wnb: De indiener begrijpt niet hoe het bevoegd gezag kan oordelen dat er geen plicht is tot het verkrijgen van een ontheffing voor de twee bomen waarvoor geen ontheffing is aangevraagd.	Slechts in twee van de vier bomen zijn holten aangetroffen, zodat alleen voor deze bomen rekening wordt gehouden met een mogelijk gebruik door vleermuizen.	Nee
21	hl	Daarnaast kan de aangevraagde activiteit niet vergund worden nu er een aanvraag loopt omtrent een ontheffing soortenbescherming Wnb voor twee van de bomen.	Verwezen wordt naar 22bg .	Nee
21	hm	Privaatrechtelijke belemmering: Het is de indiener niet duidelijk of de grondeigenaren toestemming hebben verleend. Zonder privaatrechtelijke toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	hn	Aanmeldingsnotitie MER: Daar de effecten van de kap van de bomen niet zijn onderzocht in het MER voor het Rijksinpassingsplan, wijst de indiener op de verplichting voor een nieuwe aanmeldnotitie.	Verwezen wordt naar 22ar .	Nee
Vergunning 9 Deelgebied OM				
21	ho	De indiener betwist de verlening van de omgevingsvergunning voor de aanleg en realisatie van de infrastructuur voor Windpark De Drentse Monden en Oostermoer. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid. De vergunning dient te worden heroverwogen.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	hp	Verouderde toelichting: Door de acht aanvullingen op de verouderde toelichting van 4 september 2017 in plaats van een herschrijving is het onduidelijk welke situatie definitief is. De definitieve situatie staat niet op een kaart weergegeven en er wordt verwezen naar niet bestaande bijlagen (9 en 12a). Het bevoegd gezag heeft zich op basis van deze kaarten niet goed genoeg kunnen voorlichten. Het ontwerpbesluit is onvoldoende concreet, of objectief bepaalbaar, gemotiveerd en onvoldoende zorgvuldig voorbereid, daarmee is het in strijd met artikel 3:2 en 3:46 Awb.	In de aanvullingen is zo nodig een leeswijzer opgenomen op welke wijze eerder ingediende bestanden worden vervangen. De aanvragen zijn voldoende duidelijk. Bijlage 12a is niet bij de aanvraag gevoegd voor terinzagelegging. Bij de aanvraag is bijlage 12a 'groot inkoopstation' overigens wel gewoon ingediend. Bijlage 12a is vervangen door Bijlage 18 groot inkoopstation. Zie hiervoor ook het ontwerpbesluit. Derhalve heeft indiener tijdens de terinzagelegging alle relevante documentatie ter beschikking gehad. Er is geen bijlage 9, maar er is sprake van de bijlagen 9a, 9b en 9c. De legenda voor bijlage 9b is opgenomen in bijlage 9c, aangezien 9b een detailtekening betreft van 9c.	Nee
21	hq	Advies over de aanvraag: Het advies van de gemeente Aa en Hunze (kenmerk: V201724/03/1801, d.d. 7 mei 2018) is niet ontvangen, waardoor het voor indiener onduidelijk is waar het advies over gaat. Indiener vraagt om een nadere toelichting.	Het college van B&W van de gemeente Aa en Hunze is om advies gevraagd ten aanzien van de aanvragen waarvoor het in eerste instantie bevoegd gezag was. De gemeente heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om advies te geven.	Nee
21	hr	Nader overleg: Uit de nadere gegevens blijkt dat er wel overleg is geweest met het bevoegde gezag, mede op grond van overleg zijn er extra gegevens bijgevoegd. Indiener is niet op de hoogte van dit overleg en verlangen hieromtrent een nadere toelichting.	Verwezen wordt naar 22g . Voor wat betreft het gevoerde overleg betreft dit regulier overleg dat plaatsvindt in de context van een vergunningaanvraag.	Nee
21	hs	Strijd met Inpassingsplan Windpark De Drentse Monden en Oostermoer: Indiener concludeert dat de activiteiten in strijd zijn met het inpassingsplan en dat derhalve een vergunning als bedoeld in artikel 2.1 eerst lid onder c van de Wabo nodig is en getoetst moet worden aan artikel 2.12 van de Wabo. Er is volgens indiener geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing voor afwijking van het Rijksinpassingsplan.	Verwezen wordt naar 22n .	Nee
21	ht	Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21s .	Nee
21	hu	Omdat de locatie van de inkoopstations niet bepaald en/of onduidelijk zijn de onderzoeken mogelijk niet gebaseerd op correcte locaties. Het besluit is derhalve niet zorgvuldig.	Verwezen wordt naar 21ar .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	hv	Aanvraagformulier: de projectkosten in het formulier bedragen €0,-. Van de overige bouwkosten onderbreekt een onderbouwing en specificering. Indiener is van mening dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd.	Verwezen wordt naar 22z en 22at .	Nee
21	hw	Aanvraagformulier: er is sprake van een gefaseerde uitvoering. Dit is niet aangegeven in het aanvraagformulier.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	hx	Het is voor indiener onduidelijk waarom de gegevens in bijlage 1 niet in het aanvraagformulier zelf zijn omschreven.	Het is de keuze van de aanvrager of de betreffende informatie in het formulier wordt opgenomen of dat gekozen wordt voor een verwijzing naar bijlagen bij de aanvraag.	Nee
21	hy	Archeologie: indiener betwist de volledigheid en duidelijkheid van de voorschriften. Er bestaat onduidelijkheid over de met de voorschriften bedoelde gronden, de eisen waaraan het Plan van Eisen moet voldoen en waarom sprake is van inventariserend onderzoek. Verder is indiener van mening dat het PvE, de beoordeling en rapportage ter openbare kennisgeving moet worden gebracht en er moeten voorschriften aan de vergunning worden verbonden voor het geval er bij graafwerkzaamheden vondsten worden gedaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja
21	hz	Archeologie: het besluit regelt niet wat het gevolg is van het niet voldoen aan de voorschriften. Hierdoor zijn de voorschriften krachteloos. Indiener geeft aan er vanuit te gaan dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en verzoekt dit ook zo op te nemen in de voorschriften. Er is sprake van strijdigheid met het inpassingsplan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Nee
21	ia	Indiener stelt dat vanwege de onduidelijkheid sprake is van strijd met het inpassingsplan. Niet duidelijk is dat geen archeologische waarden worden geschonden.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'archeologie'.	Ja

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ib	In de oorspronkelijke aanvraag werd verzocht om een voorschrift op te nemen betreffende het uitvoeren van nader archeologisch onderzoek. In de tussentijd is een vervolg onderzoek uitgevoerd om vast te stellen of sprake is van een pingoruïne in een met veen gevulde laagte in deelgebied D. De deskundige kan enkel aangeven dat het 'lijkt echter niet zo te zijn' en dat het 'waarschijnlijk' geen pingoruïne betreft. In alle gevallen blijft echter onverminderd van kracht dat indien bij de uit te voeren werkzaamheden archeologische materialen en/of sporen aangetroffen worden, deze gemeld dienen te worden bij de betreffende gemeente, conform de Erfgoedwet 2015, artikelen 5.10 & 5.11. Dit voorschrift is niet overgenomen in het ontwerpbesluit.	Dat deel van het archeologisch onderzoek dat ingaat op de Pingoruïne heeft geen betrekking op de betreffende aanvraag voor deelpark Oostermoer. Indien er toevallig vondsten worden aangetroffen dient degene die de vondst doet dit op basis van artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet te melden. Gelet op deze verplichting die direct voortvloeit uit deze wettelijke bepalingen is het niet nodig om voorschriften van gelijke strekking aan de vergunning te verbinden.	Nee
21	ic	Machtiging: Ondertekenaars waren niet bevoegd de machtiging te ondertekenen.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
21	id	Externe veiligheid: De externe veiligheid is ernstig in het geding bij de veelheid aan graafwerkzaamheden en werkzaamheden op/nabij/rondom ernstig risicovolle objecten. Er ligt geen gefundeerd onderzoek ten grondslag aan de vergunning.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	ie	Niet kenbaar of duidelijk is of het bevoegd gezag op de hoogte is van aanwezige risicovolle objecten. Het is onduidelijk op hoeveel afstand de gasleiding ligt vanaf de nieuw aan te leggen kabeltracés. Externe veiligheid is niet geborgd wanneer graafwerkzaamheden gaan plaatsvinden in de aanwezigheid van een bestaand levensgevaarlijk explosief netwerk van ondergrondse objecten. Zonder concreet objectief, verifieerbaar, methodologisch en empirisch onderzoek kan het besluit niet zorgvuldig zijn.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	if	Er is een Klic-melding, maar aan de uitkomsten zijn geen voorwaarden, voorschriften en/of verplichtingen verbonden.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ig	De leidingbeheerders WMD en Gasunie zijn volgens de ontwerpvergunning verzocht om advies uit te brengen. Van beide partijen is geen advies ontvangen. Dit is tegenstrijdig met de toelichting en de ontwerp voorschriften (3.3.4 en 3.3.5)	Er heeft eerder overleg plaatsgevonden tussen initiatiefnemers en Gasunie. Dit is ook zo aangegeven in de aanvraag en ontwerpvergunning. Aanvullend zijn deze partijen gevraagd formeel advies uit te brengen. Hiervan hebben beide partijen thans (na verstrijken van de gestelde termijn en nadat het ontwerp gereed was voor terinzagelegging) gebruik van gemaakt. De ontwerpbeschikkingen zijn dus niet gebaseerd op direct advies vanuit Gasunie, maar het advies is uiteraard wel betrokken in de definitieve besluitvorming.	Nee
21	ih	Door de initiatiefnemer zal ruim van te voren voordat de daadwerkelijk kruising zal plaatsvinden het gehele project aan de leidingbeheerder worden toegelicht. Deze 'ruim van te voren' is voor indiener erg vaag. Bovendien is het vreemd dat er geen contact is met het WMD.	Op dit punt zijn de voorschriften van de vergunning bepalend en niet hetgeen in de aanvraag is opgenomen. Van belang is om op te merken dat WMD om advies gevraagd is en dat dit advies is ontvangen nadat de ontwerp beschikkingen gereed waren voor terinzagelegging. Het advies van WMD is betrokken bij de definitieve besluitvorming.	Nee
21	ij	Indiener verwacht dat alvorens de bouw aanvangt, de adviezen moeten zijn uitgebracht. Indiener mist de voorwaardelijke verplichting van een positief advies van beide instanties, alvorens de bouwwerkzaamheden aanvangen.	Verwezen wordt naar 21cv .	Nee
21	ik	In de ontwerpvergunning is opgenomen dat vanwege het kruisen van een gasleiding voldaan moet worden aan de voorwaarden zoals genoemd in de Algemene voorwaarden VELIN voor grondroering en overige activiteiten. Het besluit regelt niet wat het gevolg is van niet voldoen aan deze voorwaarden. Het voorschrift is krachteloos en onvoorwaardelijk. Indiener gaat er vanuit dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert en dat dit verankerd wordt in de voorschriften.	Verwezen wordt naar 21cw .	Nee
21	il	Er worden geen eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften noemen geen gevolgen en consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen.	Verwezen wordt naar 21bj .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	im	Op grond van het Rijksinpassingsplan geldt voor het aanleggen van de toegangswegen geen vergunningplicht voor het uitvoeren van een werk zoals bedoeld in art. 2.1 lid 1 onder b Wabo. In de toelichting staat dat er geen omgevingsvergunningplicht is voor het aanleggen van toegangswegen. De initiatiefnemers besloten om desondanks toch een Omgevingsvergunning aan te vragen. De indiener verzoekt om nadere toelichting omtrent de twijfel die bestaat met betrekking tot de omgevingsvergunningplicht voor het aanleggen van toegangswegen. Er wordt een nadere toelichting gevraagd.	Er is sprake van een wabo-aanlegvergunningplicht in relatie tot de archeologische dubbelbestemming.	Nee
21	in	(Uit)wegen aanleggen of veranderen: Indiener stelt dat circa 250 transportbewegingen worden verwacht per turbine aanleg. Er wordt ernstige cumulatieve hinder verwacht en gevaarstelling als gevolg van extra verkeersintensiteit. De vergunning geeft geen inzicht in de concrete effecten als gevolg van de activiteiten. Gezien het aantal vervoersbewegingen met zeer groot materieel is een preventieplan zeker benodigd.	Verwezen wordt naar 21az .	Nee
21	io	Tijdelijke voorzieningen: Het is voor indiener onduidelijk waarom in het huidige geval niet is besloten om sancties te verbinden aan het overschrijden van de 24 maanden termijn voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen. Omdat het besluit niet regelt wat het gevolg is van het niet voldoen aan de voorschriften, zijn de voorschriften krachteloos. De vergunning zou moeten vervallen als aanvrager/vergunninghouder de voorschriften niet naleeft, zeker omdat de voorschriften verbonden zijn aan de vergunning dus de verlening daarvan.	Verwezen wordt naar 22aq .	Nee
21	ip	In de voorschriften wordt niet gesproken over de verwijderingsfase van het windpark.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
21	iq	Er zijn geen voorschriften opgenomen voor het terugplaatsen van obstakels direct na afronding van de aanlegwerkzaamheden.	Het verwijderen of terugplaatsen van obstakels vormt geen onderdeel van onderhavige besluitvorming.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ir	Houtopstand te vellen of te doen vellen: Het is onduidelijk wat de omtrek is van de te vellen houtopstanden ten behoeve van de aanleg van windpark Oostermoer.	Er kan worden verwezen naar de uitgevoerde inventarisaties.	Nee
21	is	Indieners verzoeken om voorschriften op te nemen waarbij rekening wordt gehouden met het Ruimtelijke Ontwikkelingsperspectief Aa en Hunze.	De aanvraag heeft geen betrekking op ontwikkelingen welke van belang zijn in het kader van het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief, voor zover met deze vergunning wordt afgeweken van het geldende planologische regime.	Nee
21	it	Het voorschrift omtrent herplantplicht is incompleet en onduidelijk. Er worden geen eisen gesteld aan aantallen, soort en grootte, leeftijd en robuustheid. Landschappelijke waarden worden hierdoor niet in stand gelaten/beschermd. Indiener eist herformulering, wijziging en heroverweging van het besluit.	Verwezen wordt naar 21bf .	Nee
21	iu	Gunstige staat van instandhouding: De aangevoerde natuurtoets kan onvoldoende aantonen dat het kappen van bomen niet leidt tot verslechtering van de gunstige staat van instandhouding van flora en fauna. Hiermee wordt de verbodsbepalingen en zorgplicht art. 1.11 van de Wnb overtreden. Bovendien is er geen onderzoek gedaan naar het bodemleven in de grond bij de aanleg van kabels.	Verwezen wordt naar 8g en 22af .	Nee
21	iv	Methode van onderzoek: De indiener is van mening dat het uitgevoerde onderzoek een quickscan is en kan zich derhalve niet vinden in de conclusie dat nader onderzoek en/of het aanvragen van ontheffing op de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming niet nodig is.	Verwezen wordt naar 21hf .	Nee
21	iw	De indiener vermoedt dat tijdens het onderzoek nog niet duidelijk was hoeveel en welke bomen gekapt zouden worden, daar er gesproken wordt over de 'kap van enkele bomen'.	Verwezen wordt naar 21hg .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ix	De natuurtoets maakt niet duidelijk welke beschermde diersoorten getroffen zullen worden.	In hoofdstuk 3 van het onderzoek bij de aanvraag zijn de resultaten van het veld- en bronnenonderzoek weergegeven en is aangegeven welke beschermde soorten zijn aangetroffen. In hoofdstuk 4 is aangegeven welke maatregelen moeten worden getroffen om te voorkomen dat beschermende diersoorten getroffen worden. Zoals in het onderzoek is aangegeven is de kans dat vleermuizen de aanwezige holtes gebruiken als zomerverblijf, kraamkamer of winterverblijf op basis van de uitgevoerde quickscan niet uit te sluiten. Voor de mogelijke verstoring van vleermuizen is dan ook een separate ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd.	Nee
21	iy	Voorschriften geadviseerd door de deskundige met betrekking tot het niet plaats laten vinden van werkzaamheden in de broedperiode, het inspecteren van struiken en bomen op broedgevallen vlak voor de kap en het gefaseerd plaats laten vinden van werkzaamheden, zijn door het bevoegd gezag niet overgenomen.	Verwezen wordt naar 21hi .	Nee
21	iz	Kabelverbinding tussen windturbine OM 2.1 en OM 1.6: In een aanvullend notitie wordt, in aanvulling op de reeds ingediende aanvraag, ook een omgevingsvergunning aangevraagd voor de kabelverbinding tussen windturbines OM2.1 en OM 1.6. Indiener merkt op dat pagina drie t/m vijf blanco pagina's betreffen. Klopt het dat hier geen informatie staat of behoort te staan?	Dit betreft een redactionele afwijking. Er is geen sprake van ontbrekende informatie.	Nee
21	ka	In het ontwerpbesluit wordt geen Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) verleend, terwijl in een aanvullende notitie ook specifiek om een OBM wordt gevraagd op grond van artikel 2.2a lid 1 onder a van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Het ontwerpbesluit is in dat opzicht onvolledig.	De ontwerpvergunning gaat ervan uit dat de vergunning wordt verleend zoals aangevraagd, met uitzondering van het aspect milieuneutraal veranderen. Het is dus onjuist dat de OBM-vergunning niet zou worden verleend. Voor de duidelijkheid zal deze activiteit ook nog specifiek worden benoemd in de derde alinea van paragraaf 1.1 van de definitieve vergunning.	Ja
21	kb	Aanmeldingsnotitie MER: Een nieuwe meldingsnotitie aan het bevoegd gezag is verplicht, aangezien de effecten van onder andere de aanleg van een tweetal inkoopstations van zodanige grootte, niet zijn onderzocht in het MER.	Verwezen wordt naar 22ar .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	kc	De indiener stelt dat er een apart MER opgesteld moet worden om de effecten te onderzoeken van de activiteiten van onderhavige vergunningen. Veel onderzoeken uit het MER zien niet toe op de activiteiten van deze vergunningen.	Verwezen wordt naar 22ao .	Nee
21	kd	Volgens het aanvraagformulier wordt geen grond afgevoerd naar een andere locatie. Uit de nadere gegevens blijkt dat daar juist nog geen afstemming over is geweest en zeker wél tot een van de mogelijkheden behoort.	Er is niet voorzien in verplaatsing van vrijkomende grond. Evenmin is voorzien in uitwisseling van grond tussen locaties. Vrijkomende grond blijft op de betrokken percelen zelf. Indien dit toch niet het geval is zal er moeten worden voldaan aan de rechtstreeks geldende eisen uit het Besluit bodemkwaliteit.	Nee
21	ke	Het blijft onduidelijk hoe praktisch uitvoering wordt gegeven aan het voldoen aan de eisen uit het Besluit bodemkwaliteit.	Het is de verantwoordelijkheid van vergunninghouder om te voldoen aan het Besluit bodemkwaliteit.	Nee
21	kf	De aanvrager heeft nagelaten een aanvullende vergunning aan te vragen voor deze grondverplaatsing welke nodig is op grond van o.a. het Besluit Bodemkwaliteit, Wet bodembescherming, Circulaire bodemsanering en de Ontgrondingenwet. Hierdoor kleeft een ernstig gebrek aan de juridische voorbereiding van de werkzaamheden.	Er vindt in principe geen verplaatsing en uitwisseling van grond plaats tussen verschillende locaties. Vrijkomende grond wordt ter plaatse herverdeeld. Indien toch sprake is van vrijkomende grond op het desbetreffende perceel zal moeten worden voldaan aan de rechtstreeks geldende eisen uit het Besluit bodemkwaliteit.	Nee
21	kg	Privaatrechtelijke belemmeringen: Zonder privaatrechtelijke toestemming van grondeigenaren is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag. Er is sprake van evidente privaatrechtelijke belemmering. Bekeken moet worden of de aanvrager op enig moment gebruik zou kunnen maken van de aangevraagde vergunning.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
Vergunning 10 Enexis Veendam				
21	kh	De indiener betwist de verlening van de omgevingsvergunning ten behoeve van de aanleggen van een middenspanningskabel te gemeente Veendam, kadastrale sectie I, kadastraal perceelnummer 2364. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ki	Aanvraagformulier: de kosten is '1' ingevuld. Indiener acht dit onwaarschijnlijk en is van mening dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd. Het is voor indiener onduidelijk of de kosten-batenanalyse van het gehele windpark deze extra kosten in acht neemt. Er is niet met zekerheid te zeggen dat de aanvrager de kosten kan aandragen.	Initiatiefnemer heeft een aanvulling ingediend bij de aanvraag voor wat betreft de kosten van het project. Voor het overige wordt verwezen naar 21ab .	Nee
21	kj	Het is de indiener niet duidelijk waarom er meermaals naar bijlage 1 wordt verwezen en deze gegevens niet in het aanvraagformulier zelf zijn omschreven.	Verwezen wordt naar 21hx .	Nee
21	kk	Er is sprake van een gefaseerde uitvoering. Dit is niet aangegeven in het aanvraagformulier.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	kl	De stempel op tekening '000030122331-E-M-16' is niet aangepast van 'Nieuwediep 53, Nieuwediep gemeente Stadskanaal' naar 'de Adriaan Tripweg te Veendam'. Daar de werkzaamheden conform deze tekening uitgevoerd zullen worden, kan de vergunning niet verleend worden.	Dit heeft geen gevolgen voor de leesbaarheid en interpretatie van de tekening.	Nee
21	km	Aanmeldingsnotitie MER: De indiener wijst op het ontbreken van een aanmeldnotitie MER. Daar er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling als in onderdeel D van de bijlage van het Besluit mer, had dit wel moeten.	Verwezen wordt naar 22ar .	Nee
21	kn	Aanvullende notitie behorende bij rapport 17097: Het is de indiener onduidelijk waarom bijlage 9 een rapport voor het windpark N33 bevat. Tevens wordt er in de bijlage aangegeven dat het een aanvullende notitie betreft op rapport 17097, welke niet is terug te vinden. De indiener is derhalve van mening dat de vergunning verleend is op basis van foutieve documenten.	In de titel wordt verwezen naar Windpark N33. De notitie heeft echter geen betrekking op een aanvulling voor het archeologisch onderzoek van Windpark N33, maar voor het Windpark Oostermoer.	Nee
21	ko	Afvoer grond: volgens het ontwerpbesluit wordt er geen grond afgevoerd naar een andere locatie. Onduidelijk is wat met de overtollige grond gebeurt. Het is onduidelijk hoe hier praktisch uitvoering aan wordt gegeven. Indiener betoogt dat aan de juridische voorbereiding van de werkzaamheden een ernstig gebrek kleeft.	Verwezen wordt naar 21kf .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	kp	Archeologie: Het is de indiener onduidelijk hoe de gemeente op basis van de archeologische rapporten heeft kunnen beoordelen dat de waarde niet onevenredig door de werkzaamheden worden geschaad, daar de onderzoeken zich niet specifiek op de locatie bij de A. Tripweg in Veendam richten.	De aanbevelingen in het rapport van Archeopro om ter plaatse van dit boortracé geen vervolgonderzoek uit te voeren wordt door Libau onderschreven. De gemeente neemt dit advies over. Voor de locatie Adriaan Tripweg Veendam is in het geldende bestemmingsplan "Bedrijventerrein" geen sprake van een archeologische verwachtingswaarde, zodat er geen dubbelbestemming voor is opgenomen. In het kader van de vergunningprocedure wordt het aspect archeologie op deze locatie dus niet verder inhoudelijk beoordeeld. Het kabeltracé langs de N33 is in het geldende bestemmingsplan "Buitengebied" opgenomen met de aanduiding verkeer. Er is geen sprake van een archeologische verwachtingswaarde, zodat er eveneens geen dubbelbestemming voor is opgenomen. Het aspect archeologie is ook hier niet verder beoordeeld.	Nee
21	kq	De indiener mist de beoordeling van de archeologische onderzoeken door Libau zowel in de aanvraag als de ontwerpbesluiting. De indiener kan daarom niet oordelen waarop de beoordeling van Libau gebaseerd is en ontkent het oordeel van de gemeente daar de meegeleverde onderzoeken onvoldoende zijn deze conclusie te rechtvaardigen.	Er is sprake geweest van een onjuiste verwijzing naar algemeen door Libau opgesteld advies ten aanzien van de archeologische aspecten van deze aanvraag. Door Libau is alsnog specifiek advies uitgebracht ten aanzien van deze vergunning. Op dit punt wordt verwezen naar de definitieve beschikking.	Ja
21	kr	Externe veiligheid: De externe veiligheid is in het geding door graafwerkzaamheden op/nabij/rondom ernstig risicovolle objecten. Er ligt geen gefundeerd onderzoek ten grondslag aan de ontwerpvergunning.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	ks	Niet kenbaar of duidelijk is of het bevoegd gezag op de hoogte is van aanwezige risicovolle objecten. Zonder concreet objectief, verifieerbaar, methodologisch en empirisch onderzoek kan het besluit niet zorgvuldig zijn.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	kt	De toelichting geeft niet aan op welke diepte de middenspanningskabel wordt aangelegd. De indiener vraagt zich af of de niet verifieerbare afstand voldoende is om risico's te voorkomen.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ku	De indiener begrijpt niet waarom veiligheidsvoorschriften met betrekking tot het houden van voldoende afstand en het nemen van maatregelen ten behoeve van stabilisatie van werktuigen, niet zijn opgenomen in de ontwerpbesluiting door de gemeente Veendam. De veiligheid wordt zodoende ernstig ondermijnd.	Dit valt onder de reikwijdte van de Arbeidsomstandighedenwet en is rechtsreeks werkend. De Inspectie SZW ziet hier op toe.	Nee
21	kv	Strijd met het inpassingsplan Windpark De Drentse Monden en Oostermoer: Uit de aanvraag blijkt dat de aanleg van kabels als specifieke activiteit niet wordt geregeld in de vigerende ruimtelijke plannen. Ook het inpassingsplan en de bestemmingsplannen laten geen leidingen toe op de aangegeven locaties. Het inpassingsplan geeft geen ruimte tot afwijking. Een vergunning kan slechts worden verleend met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onderdeel a onder 3 van de Wabo wanneer er geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouw voldoet op deze punten derhalve niet aan de daaraan te stellen eisen.	Het bestemmingsplan van de gemeente Veendam laat dit toe. De bestemming wijzigt door het leggen van de kabel niet. Het betreft hier geen hoogspanningskabel. Er is geen belemmeringsstrook waarmee het in strijd is. Wel dient er los hiervan een Klic-melding te worden gedaan voorafgaand aan uitvoering van de werkzaamheden.	Nee
21	kw	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Veendam.	Verwezen wordt naar 21aq.	Nee
21	kx	Locatiekeuze: De exacte locatie van de aan te leggen kabels ligt nog niet vast, waardoor de indiener betwist of de juiste locatie is gekozen.	Verwezen wordt naar 21ac.	Nee
21	ky	Machtiging: Het bijgevoegde machtigingsformulier dateert van december 2017. Daarnaast is er geen uittreksel van het KvK toegevoegd waarmee gecontroleerd kan worden of de opgegeven personen bevoegd zijn om een machtiging af te geven. De indiener verlangt een actuele machtiging.	Verwezen wordt naar 22y.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	kz	Gunstige staat van instandhouding: Daar er langs de betreffende weg sprake is van veel houtopstanden begrijpt de indiener niet waarom er geen natuurtoets is gedaan. Ook is niet duidelijk waarom er geen voorwaarden zijn opgenomen met betrekking tot de houtopstanden alvorens werkzaamheden uitgevoerd mogen worden. Daar niet kan worden aangetoond dat de activiteiten niet leidt tot verslechtering van de gunstige staat van instandhouding van flora en fauna wordt de verbodsbepalingen en zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) overtreden.	De aanvrager dient te voldoen aan art. 1.11 (de zorgplicht) genoemd in de Wet Natuurbescherming. Gedeputeerde Staten van de Provincie dragen hiervoor de zorg en de te nemen van maatregelen. Ter plaatse van het tracé staan alleen bomen en bosschages aan de Adriaan Tripweg daar waar de kabel van Enexis onder de weg doorgaat. De aanleg van de kabel nabij de locatie van Enexis aan de Adriaan Tripweg 7 zal middels een gestuurde boring worden uitgevoerd. Hiervoor zullen geen graafwerkzaamheden plaatsvinden.	Nee
21	la	De vergunningaanvraag ziet niet toe op het vellen van houtopstanden. Volgens de indiener had dit wel moeten, daar op de afbeeldingen 1.1 en 1.2 de omvangrijke houtopstanden duidelijk zichtbaar zijn. Hierdoor is de aanvraag onvolledig en verzoekt de indiener om heroverweging van het besluit.	Ter plaatse van het tracé staan alleen bomen en bosschages aan de Adriaan Tripweg daar waar de kabel van Enexis onder de weg doorgaat. De aanleg van de kabel nabij de locatie van Enexis aan de Adriaan Tripweg 7 zal middels een gestuurde boring worden uitgevoerd. Er zullen geen graafwerkzaamheden plaatsvinden. Zodra toch zou blijken dat er bomen moeten worden gekapt zal hiervoor een Omgevingsvergunning voor het kappen moeten worden aangevraagd.	Nee
21	lb	Methode van onderzoek: De indiener is van mening dat gezien de beperkte tijd waarin het onderzoek is uitgevoerd niet is vast te stellen dat alle aanwezige soorten zijn waargenomen. De indiener pleit derhalve voor nader onderzoek en/of het aanvragen van ontheffing op de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming.	Verwezen wordt naar 8g .	Nee
21	lc	Tijdens de veldbezoeken is het vleermuisprotocol (2017) niet meegenomen en is naar mening van de indiener het nader onderzoek naar beschermde soorten onvolledig. Zo blijkt niet dat de aanbevelingen uit de Europese richtlijn zijn overgenomen.	Verwezen wordt naar 21gr .	Nee
21	ld	De indiener mist voorschriften die aangeven dat er in de periode maart tot en met oktober geen werkzaamheden uitgevoerd moeten worden en dat werkzaamheden gefaseerd en buiten het broedseizoen plaats moeten vinden.	Verwezen wordt naar 21bh .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	Id	Volgens de toelichting zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met relevante grondeigenaren/grondgebruikers. Dit is voor indiener niet verifieerbaar of objectief controleerbaar. Zonder goedkeuring die ondubbelzinnig blijkt uit schriftelijke instemmingsverklaring kan de vergunning niet afgegeven worden.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	If	Zonder privaatrechtelijke toestemming van grondeigenaren is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag. Er is sprake van evidente privaatrechtelijke belemmering. Bekeken moet worden of de aanvrager op enig moment gebruik zou kunnen maken van de aangevraagde vergunning.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
Vergunning 11 Provincie Drenthe				
21	lh	Indiener geeft aan dat de aanvraag betrekking heeft op één werkzaamheid binnen het windpark. Deze werkzaamheden betreft de aanleg van meerdere kabeltracé.	De aanvraag heeft betrekking op het aanleggen van kabels en/of leidingen met bijkomende werken langs en/of onder de provinciale wegen N374, N378 en N379.	Nee
21	li	De vergunning is op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen, bevat onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project voor de fysieke leefomgeving en dient te worden heroverwogen.	Verwezen wordt naar 21a .	Nee
21	lj	Aanvraagformulier: bevat verschillende onduidelijkheden en tekortkomingen. De indiener noemt een aantal niet limitatieve voorbeelden. Er is niet duidelijk hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd, er wordt enkel verwezen naar de VELIN voorwaarden.	Dat sprake is van onduidelijkheden en tekortkomingen wordt niet onderschreven. Voor wat betreft uitvoering van de werkzaamheden wordt eveneens verwezen naar de bijlagen bij de aanvraag. In de aanvraag is op afdoende wijze vastgelegd hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd voor zover relevant in het kader van dit besluit.	Nee
21	lk	Aanvraagformulier: De indiener concludeert dat de kosten-batenanalyse onvolledig is. Initiatiefnemer is onvoldoende voorbereid van de daadwerkelijke kosten die gemaakt zullen worden.	Verwezen wordt naar 21ab .	Nee
21	lm	Aanvraagformulier: Onduidelijk is wanneer indiener de daadwerkelijke werkzaamheden zal verrichten.	De periode waarbinnen de werkzaamheden worden uitgevoerd is benoemd in zowel het aanvraagformulier als in bijlage 1 bij de aanvraag.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	In	Aanvraagformulier: De realisatie van het windpark wordt gefaseerd uitgevoerd, in het aanvraagformulier staat dat dit niet het geval is.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	lo	Aanvraagformulier: In de voorschriften wordt niet gesproken over de verwijderingsfase van het windpark.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
21	lp	Aanwezigheid van obstakels: Er wordt geen inzicht gegeven in de aanwezigheid van obstakels in de vorm van straatmeubilair en overige ondergrondse voorzieningen. Er is geen Klic-melding gedaan en bomen zijn niet geïnventariseerd.	Voorafgaand aan uitvoering van de werkzaamheden zal een Klic-melding worden gedaan. Ten aanzien van bomen wordt opgemerkt dat deze zijn geïnventariseerd en dat waar nodig een vergunning is aangevraagd. Het verwijderen of terugplaatsen van obstakels vormt geen onderdeel van onderhavige besluitvorming.	Nee
21	lq	Een aanmeldingsnotitie MER ontbreekt.	Verwezen wordt naar 22ar .	Nee
21	lr	Archeologie: Indiener merkt op dat op basis van het archeologisch rapport Nr. 13080 van maart 2014 van ArcheoPro blijkt dat er archeologische indicatoren zijn en dat daardoor redenen zijn de aangevraagde omgevingsvergunning voor deze activiteit vooralsnog niet te verlenen. Verzocht wordt om voorschriften op te nemen voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek.	Ten behoeve van het leggen van kabels en leidingen langs de in de aanvraag opgenomen provinciale wegen is sprake van grondroering op een diepte van 80 centimeter. Bij de aanleg van deze wegen is de ondergrond tot zeker 1 meter onder de huidige hoogte van de berm aangevoerd of geroerd. De aanlegwerkzaamheden vinden derhalve plaats in bodempakket dat reeds volledig geroerd is. Het geroerde bodempakket gaat derhalve 20 cm dieper dan de vaste ongeroerde ondergrond die interessant is voor archeologische vondsten.	Nee
21	ls	Externe veiligheid: Indiener is van mening dat de externe veiligheid ernstig in het geding is gezien de hoeveelheid aan graafwerkzaamheden en werkzaamheden op/nabij/rondom ernstig risicovolle objecten.	Het is niet duidelijk op welke "ernstig risicovolle objecten" wordt bedoeld. Het aspect externe veiligheid is geen beoordelingskader in deze besluitvorming.	Nee
21	lt	Externe veiligheid: Er ligt geen gefundeerd onderzoek ten grondslag aan het ontwerpbesluit, waardoor het besluit niet zorgvuldig kan zijn.	Verwezen wordt naar 21ls .	Nee
21	lu	Externe veiligheid: De toelichting geeft niet aan op welke diepte de kabels en/of leidingen met bijkomende werken langs en/of onder de provinciale wegen zullen worden aangelegd.	In de voorschriften behorende bij de ontheffingverlening kabels en leidingen is opgenomen dat de gronddekking op in de berm gelegde kabels en/of leidingen minimaal 0,80 meter bedraagt.	Nee
21	lv	Externe veiligheid: Er is geen Klic-melding gedaan. Verzocht wordt om voorwaarden, voorschriften en/of verplichtingen op basis van de Klic-melding.	Verwezen wordt naar 21lp en 21w .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	lw	Machtiging: Indiener geeft aan dat het bijgevoegd machtigingsformulier dateert van 20 december 2017. De rechtbank Rotterdam heeft uitgesproken dat een machtiging niet ouder moet zijn dan een jaar. Indiener verzoekt om een actuele versie.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
21	lx	Machtiging: Er is geen uittreksel KvK bijgevoegd, waardoor bevoegdheid van heer Rijntalder niet gecontroleerd kan worden.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
21	ly	Tijd- en kostenraming: De indiener betwist de volledigheid van de kosten-batenanalyse. Het is onduidelijk of de kosten-batenanalyse van het windpark DDM-OM rekening houdt met extra kosten.	Verwezen wordt naar 21ab .	Nee
21	lz	Indiener verzoekt om passende voorwaarden en/ of verplichtingen aan de werkzaamheden met betrekking tot flora en fauna.	Aan de voorschriften behorende bij de ontheffingverlening kabels en leidingen wordt een artikel toegevoegd betreffende het houden aan de zorgplicht en verbodsbepalingen genoemd in de Wet natuurbescherming ten aanzien van de aanwezige flora en fauna.	Ja
21	ma	Het is onduidelijk waarom er geen natuurtoets heeft plaatsgevonden. De verbodsbepalingen en zorgplicht van de Wet natuurbescherming worden overtreden.	Op grond van artikel 1.11 heeft een ieder een zorgplicht op grond van de Wet natuurbescherming. Daarnaast gelden op grond van de Wet natuurbescherming bepaalde verbodsbepalingen. De indiener heeft echter niet onderbouwd van welke verbodsbepalingen sprake zou zijn en waaruit zou blijken dat de zorgplicht zou worden overtreden.	Nee
21	mb	De vergunningaanvraag ziet niet toe op het vellen en doen vellen van houtopstanden, waar dit wel had gemoeten daar er sprake is van een groot aantal omvangrijke en robuuste bomen en bosschages.	Een vergunning waar indiener op doelt is niet aangevraagd, hetgeen inhoudt dat er voor de aanleg van de kabels geen kapvergunningplichtige houtopstanden mogen worden geveld. Eventuele houtopstanden worden gekruist d.m.v. een gestuurde boring. Indien er wel houtopstanden moeten worden geveld zal dit alleen mogen als hiervoor een vergunning is verkregen.	Nee
21	mc	Door geen vergunning aan te vragen voor het vellen en doen vellen van de houtopstanden is de aanvraag onvolledig en dient het buiten behandeling te worden gelaten. Indiener verzoekt heroverweging van het besluit.	De betreffende vergunning wordt niet nodig geacht. Er is derhalve geen sprake van een onvolledige aanvraag. Verwezen wordt naar 21mb .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	md	Indiener merkt op dat binnen de beperkte tijd van het veldonderzoek nooit met zekerheid is vast te stellen dat alle aanwezige soorten zijn waargenomen. Indiener wijst erop dat er daarom verder nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing op de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Tijdens veldbezoeken dient het vleermuizenprotocol (2017) in acht te worden genomen.	Verwezen wordt naar 8g .	Nee
21	me	Privaatrechtelijke belemmering: Indiener kan niet controleren of, en zo ja welke grondeigenaren toestemming hebben verleend over het gebruik van de gronden. Dit blijkt niet uit de aanvraag noch de watervergunning. Zonder privaatrechtelijke toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	mf	Watercompensatie: Indiener geeft aan dat het onduidelijk is, indien er oppervlaktewateren worden gepasseerd of met het waterschap Aa's en Hunze en de grondeigenaren, een watercompensatie is of wordt afgestemd. Tevens is het onduidelijk wat er gebeurt als er geen afstemming over de watercompensatie wordt bereikt tussen de verschillende partijen.	Dit is niet van toepassing voor onderhavige situatie. De aangevraagde activiteiten zijn afgestemd met het waterschap Hunze en Aa's. Verwezen wordt naar 21ns .	Nee
Vergunning 12 Provincie Groningen				
21	mg	De vergunning is op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen, bevat onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project voor de fysieke leefomgeving en dient te worden heroverwogen.	Verwezen wordt naar 21a .	Nee
21	mh	Aanvraagformulier: bevat verschillende onduidelijkheden en tekortkomingen. De indiener noemt de volgende niet limitatieve voorbeelden.	Ter kennisgeving aangenomen.	Nee
21	mi	Aanvraagformulier: De indiener concludeert dat de kosten-batenanalyse onvolledig is. Initiatiefnemer is onvoldoende voorbereid van de daadwerkelijke kosten die gemaakt zullen worden.	Verwezen wordt naar 21ab .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	mj	Aanvraagformulier: Onduidelijk is hoe indiener de daadwerkelijke werkzaamheden zal verrichten.	Verwezen wordt naar 21lm .	Nee
21	mk	Aanvraagformulier: De realisatie van het windpark wordt gefaseerd uitgevoerd, in het aanvraagformulier staat dat dit niet het geval is.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	ml	Aanvraagformulier: In de voorschriften wordt niet gesproken over de verwijderingsfase van het windpark.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
21	mm	Archeologie: Indiener merkt op dat op basis van het archeologisch rapport Nr. 13080 van maart 2014 van ArcheoPro blijkt dat er archeologische indicatoren zijn en dat daardoor redenen zijn de aangevraagde omgevingsvergunning voor deze activiteit vooralsnog niet te verlenen. Verzocht wordt om voorschriften op te nemen voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek.	Verwezen wordt naar 21lr .	Nee
21	mn	Externe veiligheid: Indiener is van mening dat de externe veiligheid ernstig in het geding is gezien de hoeveelheid aan graafwerkzaamheden en werkzaamheden op/nabij/rondom ernstig risicovolle objecten.	Verwezen wordt naar 21w . Tevens is een voorwaarde opgenomen dat er voor aanvang van de werkzaamheden ter controle contact moet worden opgenomen met het Kabels- en Leidingen Informatie Centrum.	Nee
21	mo	Externe veiligheid: De externe veiligheid is niet gewaarborgd wanneer graafwerkzaamheden tot soms wel 10 meter diepte gaan plaatsvinden wanneer er een bestaand levensgevaarlijk explosief netwerk van ondergrondse objecten aanwezig is. Er ligt geen gefundeerd onderzoek ten grondslag aan het ontwerpbesluit, waardoor het besluit niet zorgvuldig kan zijn.	Verwezen wordt naar 21w .	Nee
21	mp	Externe veiligheid: Er is geen Klic-melding gedaan.	Verwezen wordt naar 21lp .	Nee
21	mq	Externe veiligheid: Er is sprake van een zodanige roering c.q. trilling van de grond, op aanzienlijke diepte en over een groot oppervlakte, dat er zorgvuldig bodemonderzoek moet worden gedaan.	Verwezen wordt naar 21ct .	Nee
21	mr	Externe veiligheid: Indiener verzoekt om een voorschrift waarin staat dat voldaan dient te worden aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de Algemene VELIN voor grondroer en overige activiteiten.	Blijkens de aanvraag (paragraaf 3.1) zal de aanvrager werken overeenkomstig de Velin-voorwaarden.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ms	Externe veiligheid: Indiener geeft aan dat omdat het besluit niet regelt wat het gevolg is van het niet voldoen aan dit voorschrift, dit voorschrift krachteloos en onvoorwaardelijk is. Indiener gaat ervanuit dat het bevoegd gezag actieve nakoming bevordert en actief controleert, en wilt dat dit verankerd wordt in de voorschriften.	Verwezen wordt naar 21cw .	Nee
21	mt	Externe veiligheid: Indiener verzoekt om een voorschrift die stelt dat er een plan van aanpak moet komen die de verkeersopstoppingen regelt die ontstaan als gevolg van de werkzaamheden rond de weg.	In de ontheffing is een voorwaarde opgenomen dat er voor aanvang van de werkzaamheden een schriftelijke goedkeuring van het bevoegd gezag noodzakelijk is voor de in te stellen werkzaamheden. Daarmee wordt de veiligheid op de weg voldoende geborgd.	Nee
21	mu	Externe veiligheid: De voorschriften noemen geen gevolgen of consequenties wanneer bepaalde resultaten negatief uitvallen. Indiener mist het evident voorgeschreven zijn van eisen, bouwvoorschriften en/of voorwaarden met betrekking tot de kwaliteit van de onderzoeken, berekeningen, plannen en tekeningen uit de voorschriften. De voorschriften, voorwaarden en onderbouwingen omtrent externe veiligheidseffecten zijn niet volledig en onzorgvuldig opgesteld.	Verwezen wordt naar 21bj en 21w .	Nee
21	mv	Strijd met Inpassingsplan/onderliggende bestemmingsplan: Indiener concludeert dat de activiteiten in strijd zijn met het inpassingsplan en dat getoetst moet worden aan artikel 2.12 van de Wabo. Er is volgens indiener geen sprake van een goede ruimtelijke onderbouwing voor afwijking van het Rijksinpassingsplan.	De ontheffing ziet uitsluitend op de aanleg van kabels en leidingen onder de provinciale infrastructuur. Het inpassingsplan/onderliggend bestemmingsplan valt niet onder de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten.	Nee
21	mw	Strijd met Inpassingsplan/onderliggende bestemmingsplan: Indien er op voorgaand punt aansluiting wordt gezocht bij het MER betoogt indiener dat er sprake is van verouderde en achterhaalde onderzoeksrapporten.	Verwezen wordt naar 21mv .	Nee
21	mx	Vanwege de strijdigheid met het inpassingsplan zou sprake moeten zijn van een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van de gemeente Aa en Hunze.	Verwezen wordt naar 21aq .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	my	Natuurtoets: De vergunningaanvraag ziet niet toe op het vellen en doen vellen van houtopstanden, waar dit wel had moeten daar er sprake is van een groot aantal omvangrijke en robuuste bomen en bosschages.	Verwezen wordt naar 21mb .	Nee
21	mz	Door geen vergunning aan te vragen voor het vellen en doen vellen van de houtopstanden is de aanvraag onvolledig en dient het buiten behandeling te worden gelaten. Indiener verzoekt heroverweging van het besluit.	De betreffende vergunning wordt niet nodig geacht. Er is derhalve geen sprake van een onvolledige aanvraag. Verwezen wordt naar 21mb .	Nee
21	na	De aanvrager heeft geen nader onderzoek gedaan in het kader van de Wet natuurbescherming. De verbodsbepalingen en zorgplicht van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Verzocht wordt om het verbinden van strenge voorwaarden en/of verplichtingen aan de werkzaamheden.	De genoemde wetten voorzien zelf in een zorgplicht en verbodsbepalingen. Het is dan ook niet nodig de ontheffing te voorzien van voorwaarden die al uit andere wetgeving voortvloeien.	Nee
21	nb	Eigendomssituatie: Indiener kan niet controleren of, en zo ja welke grondeigenaren toestemming hebben verleend over het gebruik van de gronden. Dit blijkt niet uit de aanvraag noch de watervergunning. Zonder privaatrechtelijke toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.	Verwezen wordt naar 21ae .	Nee
21	nc	Machtiging: Indiener geeft aan dat het bijgevoegd machtigingsformulier dateert van 20 december 2017. De rechtbank Rotterdam heeft uitgesproken dat een machtiging niet ouder moet zijn dan een jaar. Indiener verzoekt om een actuele versie.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
21	nd	Gunstige staat van instandhouding: Indiener verzoekt om passende voorwaarden en/ of verplichtingen aan de werkzaamheden met betrekking tot flora en fauna.	Aan de voorschriften behorende bij de ontheffingverlening kabels en leidingen wordt een artikel toegevoegd betreffende het houden aan de zorgplicht en verbodsbepalingen genoemd in de Wet natuurbescherming ten aanzien van de aanwezige flora en fauna.	Ja
21	ne	Het is onduidelijk waarom er geen natuurtoets heeft plaatsgevonden. De verbodsbepalingen en zorgplicht van de Wet natuurbescherming worden overtreden.	verwezen wordt naar 21 ma .	Nee
21	nf	De vergunningaanvraag ziet niet toe op het vellen en doen vellen van houtopstanden, waar dit wel had moeten daar er	Verwezen wordt naar 21mb .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		sprake is van een groot aantal omvangrijke en robuuste bomen en bosschages.		
21	ng	Door geen vergunning aan te vragen voor het vellen en doen vellen van de houtopstanden is de aanvraag onvolledig en dient het buiten behandeling te worden gelaten. Indiener verzoekt heroverweging van het besluit.	Verwezen wordt naar 21mb . Uit de aanvraag is niet gebleken dat er kapvergunningplichtige houtopstanden worden geveld. De aanvraag is derhalve niet onvolledig.	Nee
21	nh	Aanmeldnotitie: Indiener merkt op dat een meldnotitie MER ontbreekt bij de aanvraag/vergunningverlening.	Verwezen wordt naar 22ar .	Nee
21	ni	Een nieuwe meldnotitie aan het bevoegd gezag is verplicht, aangezien de effecten van onder andere de aanleg van een tweetal inkoopstations van zodanige grootte, niet zijn onderzocht in het MER.	De aanvraag heeft geen betrekking op de realisatie van inkoopstations.	Nee
21	nj	De indiener stelt dat er een apart MER opgesteld moet worden om de effecten te onderzoeken van de activiteiten van onderhavige vergunningen. Veel onderzoeken uit het MER zien niet toe op de activiteiten van deze vergunningen.	Verwezen wordt naar 22ar .	Nee
21	nk	Watercompensatie: Indiener geeft aan dat het onduidelijk is of met het waterschap Aa's en Hunze en de grondeigenaren, een watercompensatie is afgestemd.	Verwezen wordt naar 21mf .	Nee
21	nl	Tevens is het onduidelijk wat er gebeurt als er geen afstemming over de watercompensatie wordt bereikt tussen de verschillende partijen.	Verwezen wordt naar 21mf .	Nee
Vergunning 13 Waterwetvergunning Enexis				
21	nm	De indiener betwist de verlening van de Watervergunning Enexis, Waterschap Hunze en Aa's. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	nn	Het is de indiener onduidelijk onder welke bepaling van hoofdstuk 6 van de Waterwet de handeling van de vergunning valt. In indiener vraagt bevestiging of het 6.5 sub c jo. artikel 6.13 Waterwet betreft.	De watervergunning wordt verleend op grond van artikel 6.5 sub c van de Waterwet.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	no	Technische informatie: De technische informatie die ter inzage ligt is te beperkt om de gestuurde boringen te kunnen beoordelen, daar het boorplan ontbreekt. Het ontwerpbesluit is onvoldoende concreet en gemotiveerd en in strijd met artikel 3:2 en 3:46 Awb.	Het betreft hier gestuurde boringen in een hooggelegen gebied waar geen zichtbare waterkeringen zijn. Een boorplan is daarom niet nodig omdat er geen overstromingsrisico's zijn.	Nee
21	np	Tijdsraming: De indiener is van mening dat de tijdsraming van de vergunning niet klopt daar de aanleg plaats moet vinden in begin 2018 en de ontwerpbesluiten van 15 juni tot en met 26 juli 2018 ter inzage liggen.	Verwezen wordt naar 21gt .	Nee
21	nq	Machtiging: Daar de kosten onduidelijk zijn kan niet worden geconcludeerd of dit bedrag overeenkomt met de tarieven waarvoor de gemachtigde rechtsgeldig bevoegd is de stukken te ondertekenen.	Verwezen wordt verwezen naar 22y .	Nee
21	nr	Voorschriften: De indiener betwist of de opgenomen voorschriften voldoende zijn om de doelstellingen van de Waterwet te waarborgen en de zorgplichten zoals beheer en onderhoud. De aanvraag verschaft niet de vereiste duidelijkheid of het verlenen van de vergunning van invloed is op de maatschappelijke functie van het watersysteem en is niet duidelijk of waterstaatkundige belangen voldoende zijn gewaarborgd. Indiener wijst op verschillende onduidelijkheden en tekortkomingen in de voorschriften.	Het waterschap moet de vergunning weigeren als de vergunningaanvraag niet in overeenstemming is met de doelstellingen van artikel 2.1 Waterwet. Hiervan is in deze geen sprake. De vergunde handelingen belemmeren de maatschappelijke functies niet. Het waterschap is van mening dat met de opgenomen voorschriften voldaan wordt aan de Waterwet. Zie slotoverweging 6.7 van de Watervergunning.	Nee
21	ns	De sloot nabij de Oostermoersevaart (lengte 35 meter) dient gedempt te worden volgens voorschrift 5.4 sub a. Op grond van artikel 3.1 lid 2 Keur moet hier een vergunning voor verleend worden.	Dit is een tijdelijke maatregel om de gestuurde boring veilig uit te kunnen voeren en dit maakt onderdeel uit van de vergunning.	Nee
21	nt	Indiener vraagt waarom niet expliciet als voorschrift bij 5.4 sub d is opgenomen dat bij het afvoeren van eventueel bentoniet-grondmengel moet worden voldaan aan de voorschriften en eisen van de Wet milieubeheer (hoofdstuk 10).	Voor zover de Wet milieubeheer van toepassing is, is deze direct van toepassing zonder dat hiervoor een vergunningvoorschrift noodzakelijk is.	Nee
21	nu	Indiener maakt zich zorgen om de onderhoudstermijn van één jaar na de controle van de werken (voorschrift 5.5).	Het waterschap is van mening dat een onderhoudstermijn van een jaar voldoende is.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	nv	In de voorschriften staat niets opgenomen over de verwijderingsfase van het windpark. De vergunningaanvraag dient een vooraf gefinancierde sloopverplichting te bevatten.	Verwezen wordt naar 21v .	Nee
21	nw	Indiener vraagt aan welke maatregelen, zoals opgenomen in de algemene voorschriften bij Watervergunning Keur (bijlage 1) onder voorschrift 4, gedacht kan worden om nadelige effecten op het waterstaatswerk te beperken.	Maatregelen die nadelige gevolgen voor het functioneren van het waterstaatswerk opheffen. Dat kan zeer divers zijn. Deze beheersmaatregelen moeten vooraf worden beoordeeld en worden goedgekeurd door het waterschap. Een van de maatregelen kan bijvoorbeeld zijn dat initiatiefnemer de activiteiten dient stop te zetten.	Nee
21	nx	Een voorschrift wat verzoekt om een werkplan over alle uit te voeren werkzaamheden ontbreekt.	De risico's zijn hier te verwaarlozen. Verwezen wordt naar 21no .	Nee
21	ny	Indiener vraagt waarom geen voorschrift is opgenomen waarin verzocht wordt een 'as built' tekening aan het bevoegd gezag te overleggen, daar de uiteindelijke locatie vaak afwijkt van de vergunde locatie bij een HDD boring.	Nutsleidingen worden altijd vastgelegd in het KLIC-systeem (Kabel en Leidingen Informatie Centrum). De WIBON verplicht grondroerders om bij elke 'mechanische grondroering' een graafmelding bij het Kadaster te doen. Het voorgaande waarborgt dat er inzicht is in de aanwezige leidingen en bekabeling en de kabels- en leidingenbeheerders, zodat indien nodig contact kan worden gezocht.	Nee
21	nz	Aanvraagformulier: Op het formulier staat niet aangegeven dat de realisatie van het park gefaseerd plaatsvindt. Tevens is als begindatum 1 januari 2018 opgegeven maar is de aanvraag ingediend op 2 januari 2018.	Verwezen wordt naar 21ak .	Nee
21	oa	Aanmeldingsnotitie MER: Daar de effecten van HDD boring en het dempen van sloten niet is opgenomen in het MER, dient er een nieuwe aanmeldnotitie te worden opgesteld.	Verwezen wordt naar 21s .	Nee
21	ob	Privaatrechtelijke belemmering: Volgens de indiener kan niet worden begonnen aan de werkzaamheden daar er sprake is van een privaatrechtelijke belemmering gezien niet uit de aanvraag als de watervergunning blijkt dat de grondeigenaren toestemming hebben gegeven. Zonder privaatrechtelijke toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.	Het bestaan van evidente privaatrechtelijke belemmeringen is geen in de Waterwet opgenomen weigeringsgrond, zodat het waterschap op grond daarvan de vergunning niet kan weigeren. Verwezen wordt naar 21ae .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

Vergunning 14 Waterwetvergunning OM				
21	oc	De indiener betwist de verlening van de Watervergunning Deelgebied Oostermoer, Waterschap Hunze en Aa's. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	oe	Voorschriften: De indiener betwist of de opgenomen voorschriften voldoende zijn om de doelstellingen van de Waterwet te waarborgen en de zorgplichten zoals beheer en onderhoud. De aanvraag verschaft niet de vereiste duidelijkheid of het verlenen van de vergunning van invloed is op de maatschappelijke functie van het watersysteem en is niet duidelijk of waterstaatkundige belangen voldoende zijn gewaarborgd. Indiener wijst op verschillende onduidelijkheden en tekortkomingen in de voorschriften.	Verwezen wordt naar 21nr .	Nee
21	of	De indiener vraagt zich af of er bij het opstellen van een monitoringsplan (voorschrift 5.2.4) ook aangeven moet worden welke acties ondernomen moeten worden bij overschrijding.	Er zijn diverse mogelijkheden, zoals verminderen onttrekkingshoeveelheid, aanbrengen retourbemaling of het aanbrengen van een bouwkuip.	Nee
21	og	De indiener vraagt om een specificatie bij voorschrift 5.2.8 met betrekking tot de locatie van een proefbemaling.	De locatie moet representatief zijn qua bodemopbouw en hoeveelheid te onttrekken grondwater. Het is aan het waterschap te bepalen of de gekozen locatie hieraan voldoet.	Nee
21	oh	De negatieve effecten van de windturbines op beschermde en zeldzame vogelsoorten is onvoldoende onderzocht. Dit in relatie met een mogelijk vochttekort door grondwateronttrekking (voorschrift 6.5.2.).	De bemaling zal niet leiden tot zodanige vochttekorten dat vogels in de omgeving geen water meer kunnen vinden of voor vogels gevoerageerde soorten hier zodanig onder zullen leiden dat vogels uit het gebied zullen wegtrekken. Voor het overige wordt verwezen naar 1c .	Nee
21	oi	Onduidelijk is of voldoende budget beschikbaar is voor eventuele schadeclaims naar aanleiding van opbrengstderving van gewassen bij landbouwgronden naar aanleiding van grondwateronttrekking (voorschrift 6.5.3).	Dit is voor het waterschap geen beoordelingscriterium bij het afgeven van een watervergunning. Een vergunning kan alleen worden geweigerd indien de doelstellingen van het waterbeheer, bedoeld in artikel 2.1, of de bijzondere belangen in artikel 6.11 Waterwet zich tegen vergunningverlening verzetten. Het waterschap heeft in redelijkheid kunnen oordelen dat hiervan geen sprake is.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	oj	Indiener vraagt waarom er geen verplichtingen met betrekking tot een nulopname zijn opgenomen (voorschrift 6.5.4).	Dit is geen voorschrift maar een overweging. Zie 5.2.4. voor de voorschriften met betrekking tot de nulopname.	Nee
21	ok	Indiener vraagt om een specificatie van welke schade eventuele compensatie verwacht kan worden naar aanleiding van onttrekking (voorschrift 6.7).	Met de opgenomen voorwaarden van de vergunning wordt geen schade verwacht. De vergunninghouder is op grond van de Waterwet verantwoordelijk voor eventuele schade.	Nee
21	ol	Toelichting: Het aanbrengen van dammen in hoofdwaterwegen wordt niet expliciet behandeld, derhalve is de aanvraag onvolledig. Indiener verwijst naar paragraaf 1.4, waar een compleet overzicht zou worden gegeven.	Zie 5.3 Het aanbrengen van dammen in hoofdwatergangen valt onder de Algemene Regels, waarbij kan worden volstaan met een Melding.	Nee
21	om	Indiener begrijpt niet waarom ten tijde van het indienen van de aanvraag door Pondera consult is aangegeven dat het Rijksinpassingsplan niet onherroepelijk is.	Hetgeen aangegeven in de betreffende toelichting op de aanvraag Waterwetvergunning, omtrent het nog niet onherroepelijk zijn van het Rijksinpassingsplan, is niet correct. Het wel of niet onherroepelijk zijn van het Rijksinpassingsplan is niet relevant voor de verleende Waterwetvergunning.	Nee
21	on	Vergunningverlening op grond van de Keur Waterschap Hunze en Aa's 2010: Indiener geeft aan dat de vergunning enkel verleend is op grond van artikel 3.7 Keur, terwijl in de toelichting van de aanvraag staat dat dit dient te gebeuren op grond van artikel 3.1, 3.5 en 3.7 Keur.	De vergunningsaanvraag heeft betrekking op meerdere handelingen. Het uitgangspunt van de Waterwet is dat voor een samenstel van handelingen één watervergunning wordt verleend door één bevoegd gezag. Nu de watervergunning in overwegende mate ziet op het onttrekken, lozen en infiltreren van grondwater wordt in de vergunning vermeld dat de vergunning is verleend op grond van artikel 3.7 Keur.	Nee
21	op	Alle vergunningen en ontheffingen die voortvloeien uit de Keur van een Waterschap zijn per definitie een watervergunning. In artikel 3.1 Keur Waterschap Hunze en Aa's 2010 is een vergunningplicht opgenomen voor de werkzaamheden.	De indiener beschrijft de wettelijke regeling.	Nee
21	or	Aanvraagformulier: Op het formulier staat niet aangegeven dat de realisatie van het park gefaseerd plaatsvindt. Tevens is als geplande begindatum 1 januari 2018 en als einddatum 1 januari 2019 opgegeven, terwijl in de toelichting wordt aangegeven dat deze periode van 2019 tot 1 juli 2021 loopt.	Verwezen wordt naar 21ak voor wat betreft fasering en 21gt voor wat betreft de in de toelichting aangegeven planning.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	os	Termijn: Indiener vraagt of gedurende de gehele periode van de watervergunning (1 december 2018 t/m 1 juli 2021) water onttrokken mag worden. Een aanduiding van een specifiek aantal weken is hier gebruikelijk.	De onttrekking mag plaatsvinden binnen de genoemde periode. De onttrekkingsduur staat in de watervergunning.	Nee
21	ot	Waterberging: Duidelijkheid over maatregelen met betrekking tot watercompensatie ontbreekt.	Een compensatieplan wordt uiterlijk 3 maanden voor een demping ter beoordeling voorgelegd. Zie 5.3.2.c	Nee
21	ou	Bemalingsadvies: Paragraaf 5.2.1 gaat in op het risico van zetting. Naar mening van de indiener bestaat er (naast windturbine locaties OM-1.2 en OM-1.3) bij windturbine locaties OM-2.1 t/m OM-2.6 ook risico van zetting. Er zijn daar rode vlekken zichtbaar bij de windturbines.	Bij windturbine locaties OM-2.1 t/m OM-2.6 bevinden zich geen kwetsbare objecten in het beïnvloedingsgebied.	Nee
21	ov	De indiener leest het advies t.a.v. de retourbemaling niet terug in de voorschriften en vraagt om een toelichting waarom hier niet voor gekozen is.	Vanwege de beperkte risico's is retourbemaling hier niet nodig.	Nee
21	ow	De indiener vraagt om een nader onderzoek ten aanzien van verontreiniging.	Op grond van het bemalingsplan is geen verplaatsing van verontreiniging binnen het beïnvloedingsgebied van de onttrekkingen te verwachten. Bovendien is grondwatermonstername in 5.2.4 voorgeschreven.	Nee
21	ox	Aanmeldingsnotitie MER: In bijlage 7 is de MER-beoordeling door het Waterschap Hunze en Aa's opgenomen. De indiener heeft geen kennis kunnen nemen van de MER meldingsnotitie en kan uit de bijgevoegde brief niet de status van deze procedure opmaken. Indiener tekent alvast bezwaar aan indien besloten wordt dat een MER-procedure niet noodzakelijk is.	De beoordeling van de meldnotitie heeft plaatsgevonden als onderdeel van de besluitvorming fase 3. Het vormt geen zelfstandig onderdeel waartegen bezwaar kan worden gemaakt, maar de mogelijkheid om hiertegen op te komen maakt onderdeel uit van de besluitvormingsprocedures in fase 3. Verwezen wordt naar 21p .	Nee
21	oy	Privaatrechtelijke belemmering: Volgens de indiener kan niet worden begonnen aan de werkzaamheden daar er sprake is van een privaatrechtelijke belemmering en aangezien niet uit de aanvraag als de watervergunning blijkt dat de grondeigenaren toestemming hebben gegeven. Zonder privaatrechtelijke toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.	Verwezen wordt naar 21ob .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

Vergunning 15 Waterwetvergunning DEE				
21	oz	De indiener betwist de verlening van de Watervergunning deelgebied DEE, Waterschap Hunze en Aa's. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	pa	Alle vergunningen en ontheffingen die voortvloeien uit de Keur van een Waterschap zijn per definitie een watervergunning. In artikel 3.1, 3.5 en 3.7 Keur Waterschap Hunze en Aa's 2010 is een vergunningplicht opgenomen voor de werkzaamheden.	Verwezen wordt naar 21op .	Nee
21	pb	Deelgebied cluster DEE: De omschrijving onder de watervergunning is niet correct daar de aanvraag alleen betrekking heeft op deelgebied DEE en niet op deelgebied cluster DEE (windturbine DEE 3-1). Er ontbreekt een watervergunning voor deze turbine waarmee niet is voldaan aan het bepaalde in artikel 3.32 in samenhang met 3.35, vierde lid WRO, om alle besluiten gelijktijdig bekend te maken.	Verwezen wordt naar 22r .	Nee
21	pc	Voorschriften: De indiener betwist of de opgenomen voorschriften voldoende zijn om de doelstellingen van de Waterwet te waarborgen en de zorgplichten zoals beheer en onderhoud. De aanvraag verschaft niet de vereiste duidelijkheid of het verlenen van de vergunning van invloed is op de maatschappelijke functie van het watersysteem en is niet duidelijk of waterstaatkundige belangen voldoende zijn gewaarborgd. Indiener wijst op verschillende onduidelijkheden en tekortkomingen in de voorschriften.	Verwezen wordt naar 21oe .	Nee
21	pd	De indiener vraagt zich af of er bij het opstellen van een monitoringsplan (voorschrift 5.2.4) ook aangeven moet worden welke acties ondernomen moeten worden bij overschrijding.	Verwezen wordt naar 21of .	Nee
21	pe	De indiener vraagt om een specificatie bij voorschrift 5.2.8 met betrekking tot de locatie van een proefbemaling.	Verwezen wordt naar 21og .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	pf	De negatieve effecten van de windturbines op beschermde en zeldzame vogelsoorten is onvoldoende onderzocht. Dit in relatie met een mogelijk vochttekort door grondwateronttrekking (voorschrift 6.5.2.).	Verwezen wordt naar 21oh.	Nee
21	pg	Onduidelijk is of voldoende budget beschikbaar is voor eventuele schadeclaims naar aanleiding van opbrengstderving van gewassen bij landbouwgronden naar aanleiding van grondwateronttrekking (voorschrift 6.5.3).	Verwezen wordt naar 21oi.	Nee
21	ph	Indiener vraagt waarom er geen verplichtingen met betrekking tot een nulopname zijn opgenomen (voorschrift 6.5.4).	Verwezen wordt naar 21oj.	Nee
21	pi	Indiener vraagt om een specificatie van welke schade eventuele compensatie verwacht kan worden naar aanleiding van onttrekking (voorschrift 6.7).	Verwezen wordt naar 21ok.	Nee
21	pj	Toelichting: Het aanbrengen van dammen in hoofdwaterwegen wordt niet expliciet behandeld, derhalve is de aanvraag onvolledig. Indiener verwijst naar paragraaf 1.4, waar een compleet overzicht zou worden gegeven.	Verwezen wordt naar 21ol.	Nee
21	pk	Indiener begrijpt niet waarom ten tijden van het indienen van de aanvraag door Pondera consult is aangegeven dat het Rijksinpassingsplan niet onherroepelijk is.	Verwezen wordt naar 21 om.	Nee
21	pl	Machtiging: Het bijgevoegde machtigingsformulier dateert van mei 2015. Het is ongebruikelijk dat een machtiging van drie jaar oud gebruikt wordt. Daarnaast is er geen uittreksel van het KvK toegevoegd waarmee gecontroleerd kan worden of de opgegeven personen bevoegd zijn om een machtiging af te geven. De indiener verlangt een actuele machtiging.	Verwezen wordt naar 22y.	Nee
21	pm	Vergunningverlening op grond van de Keur Waterschap Hunze en Aa's 2010: Indiener geeft aan dat de vergunning enkel verleend is op grond van artikel 3.7 Keur, terwijl in de toelichting van de aanvraag staat dat dit dient te gebeuren op grond van artikel 3.1, 3.5 en 3.7 Keur.	Verwezen wordt naar 21on.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	pn	Aanvraagformulier: Op het formulier staat niet aangegeven dat de realisatie van het park gefaseerd plaatsvindt. Tevens is als geplande begindatum 1 januari 2018 en als einddatum 1 januari 2019 opgegeven, terwijl in de toelichting wordt aangegeven dat deze periode van 2019 tot 1 juli 2021 loopt.	Verwezen wordt naar 21ak voor wat betreft fasering en 21gt voor wat betreft de in de toelichting aangegeven planning.	Nee
21	po	Termijn: Indiener vraagt of gedurende de gehele periode van de watervergunning (1 december 2018 t/m 1 juli 2021) water onttrokken mag worden. Een aanduiding van een specifiek aantal weken is hier gebruikelijk.	Verwezen wordt naar 21os .	Nee
21	pp	Waterberging: Duidelijkheid over maatregelen met betrekking tot watercompensatie ontbreekt.	Verwezen wordt naar 21ot .	Nee
21	pq	Bemalingsadvies: Paragraaf 5.2.1 gaat in op het risico van zetting. Naar mening van de indiener bestaat er (naast windturbine locaties OM-2.2 en OM-2.3) bij windturbine locaties OM-2.4, OM-2.6 en OM-2.7 ook risico van zetting. Er zijn daar rode vlekken zichtbaar bij de windturbines.	Deze zienswijze heeft geen betrekking op de ontwerpvergunning voor deelgebied DEE. Deze zienswijze wordt derhalve ter kennisgeving aangenomen.	Nee
21	pr	De indiener leest het advies t.a.v. de uit te voeren retourbemaling niet terug in de voorschriften en vraagt om een toelichting waarom hier niet voor gekozen is.	Verwezen wordt naar 21ov .	Nee
21	ps	De indiener vraagt om een nader onderzoek ten aanzien van verontreiniging.	Verwezen wordt naar 21ow .	Nee
21	pt	Aanmeldingsnotitie MER: In bijlage 7 is de MER-beoordeling door het Waterschap Hunze en Aa's opgenomen. De indiener heeft geen kennis kunnen nemen van de MER aanmeldingsnotitie en kan uit de bijgevoegde brief niet de status van deze procedure opmaken. Indiener tekent alvast bezwaar aan indien besloten wordt dat een MER-procedure niet noodzakelijk is.	Verwezen wordt naar 21ox .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	pu	Privaatrechtelijke belemmering: Volgens de indiener kan niet worden begonnen aan de werkzaamheden daar er sprake is van een privaatrechtelijke belemmering gezien niet uit de aanvraag als de watervergunning blijkt dat de grondeigenaren toestemming hebben gegeven. Zonder privaatrechtelijke toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.	Verwezen wordt naar 21ob .	Nee
Vergunning 16 Waterwetvergunning RH				
21	pv	De indiener betwist de verlening van de Watervergunning deelgebied RH, Waterschap Hunze en Aa's. De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	pw	Alle vergunningen en ontheffingen die voortvloeien uit de Keur van een Waterschap zijn per definitie een watervergunning. In artikel 3.5 en 3.7 Keur Waterschap Hunze en Aa's 2010 is een vergunningplicht opgenomen voor de werkzaamheden.	Verwezen wordt naar 21op .	Nee
21	px	Voorschriften: De indiener betwist of de opgenomen voorschriften voldoende zijn om de doelstellingen van de Waterwet te waarborgen en de zorgplichten zoals beheer en onderhoud. De aanvraag verschaft niet de vereiste duidelijkheid of het verlenen van de vergunning van invloed is op de maatschappelijke functie van het watersysteem en is niet duidelijk of waterstaatkundige belangen voldoende zijn gewaarborgd. Indiener wijst op verschillende onduidelijkheden en tekortkomingen in de voorschriften.	Verwezen wordt naar 21pc .	Nee
21	py	De indiener vraagt zich af of er bij het opstellen van een monitoringsplan (voorschrift 5.2.4) ook aangeven moet worden welke acties ondernomen moeten worden bij overschrijding.	Verwezen wordt naar 21of .	Nee
21	pz	De indiener vraagt om een specificatie bij voorschrift 5.2.8 met betrekking tot de locatie van een proefbemaling.	Verwezen wordt naar 21og .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	qa	De negatieve effecten van de windturbines op beschermde en zeldzame vogelsoorten is onvoldoende onderzocht. Dit in relatie met een mogelijk vochttekort door grondwateronttrekking (voorschrift 6.5.2.).	Verwezen wordt naar 21oh .	Nee
21	qb	Onduidelijk is of voldoende budget beschikbaar is voor eventuele schadeclaims naar aanleiding van opbrengstderving van gewassen bij landbouwgronden naar aanleiding van grondwateronttrekking (voorschrift 6.5.3).	Verwezen wordt naar 21oi .	Nee
21	qc	Indiener vraagt waarom er geen verplichtingen met betrekking tot een nulopname zijn opgenomen (voorschrift 6.5.4).	Verwezen wordt naar 21oj .	Nee
21	qd	Indiener vraagt om een specificatie van welke schade eventuele compensatie verwacht kan worden naar aanleiding van onttrekking (voorschrift 6.7).	Verwezen wordt naar 21ok .	Nee
21	qe	Indiener begrijpt niet waarom ten tijden van het indienen van de aanvraag door Pondera consult is aangegeven dat het Rijksinpassingsplan niet onherroepelijk is.	Verwezen wordt naar 21om .	Nee
21	qf	Machtiging: Het bijgevoegde machtigingsformulier dateert van april 2015. Het is ongebruikelijk dat een machtiging van drie jaar oud gebruikt wordt. Daarnaast is er geen uittreksel van het KvK toegevoegd waarmee gecontroleerd kan worden of de opgegeven persoon bevoegd is om een machtiging af te geven. De indiener verlangt een actuele machtiging.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
21	qg	Vergunningverlening op grond van de Keur Waterschap Hunze en Aa's 2010: Indiener geeft aan dat de vergunning enkel verleend is op grond van artikel 3.7 Keur, terwijl in de toelichting van de aanvraag staat dat dit dient te gebeuren op grond van artikel 3.5 en 3.7 Keur.	Verwezen wordt naar 21on .	Nee
21	qh	Aanvraagformulier: Op het formulier staat niet aangegeven dat de realisatie van het park gefaseerd plaatsvindt. Tevens is als geplande begindatum 1 januari 2018 en als einddatum 1 januari 2019 opgegeven, terwijl in de toelichting wordt aangegeven dat deze periode van 2019 tot 1 juli 2021 loopt.	Verwezen wordt naar 21ak voor wat betreft fasering en 21gt voor wat betreft de in de toelichting aangegeven planning.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	qi	Termijn: Indiener vraagt of gedurende de gehele periode van de watervergunning (1 december 2018 t/m 1 juli 2021) water onttrokken mag worden. Een aanduiding van een specifiek aantal weken is hier gebruikelijk.	Verwezen wordt naar 21os .	Nee
21	qj	Bemalingsadvies: Paragraaf 5.2.1 gaat in op het risico van zetting. De indiener kan zich niet vinden in de conclusie dat er geen kwetsbare gebouwen aanwezig zijn, daar er inkoopstations geplaatst worden naast de windturbines. In figuur 12 is te zien dat onder andere bij windturbinelocaties RH-3.2 t/m RH-3.6 rode vlekken zijn.	De inkoopstations maken onderdeel uit van de inrichting en behoeven derhalve niet te worden getoetst. Bovendien betreft het hier ten hoogste slechts beperkt kwetsbare objecten. Overigens worden deze inkoopstations geplaatst nadat de grondwateronttrekking voor de bouw van de fundering van de windturbines heeft plaats gevonden.	Nee
21	qk	De indiener leest het advies t.a.v. de uit te voeren retourbemaling niet terug in de voorschriften en vraagt om een toelichting waarom hier niet voor gekozen is.	Verwezen wordt naar 21ov .	Nee
21	ql	De indiener vraagt om een nader onderzoek ten aanzien van verontreiniging.	Verwezen wordt naar 21ow .	Nee
21	qm	Aanmeldingsnotitie MER: In bijlage 5 is de MER-beoordeling door het Waterschap Hunze en Aa's opgenomen. De indiener heeft geen kennis kunnen nemen van de MER meldingsnotitie en kan uit de bijgevoegde brief niet de status van deze procedure opmaken. Indiener tekent alvast bezwaar aan indien besloten wordt dat een MER-procedure niet noodzakelijk is.	Verwezen wordt naar 21ox .	Nee
21	qn	Privaatrechtelijke belemmering: Volgens de indiener kan niet worden begonnen aan de werkzaamheden daar er sprake is van een privaatrechtelijke belemmering gezien niet uit de aanvraag als de watervergunning blijkt dat de grondeigenaren toestemming hebben gegeven. Zonder privaatrechtelijke toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.	Verwezen wordt naar 21ob .	Nee
Vergunning 17 WBR Vergunning				
21	qo	Indiener is van mening dat verlening van de vergunning onvoldoende gemotiveerd is, onrechtmatig, in strijd met de	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		vereiste zorgvuldigheid, égalité, redelijkheid, rechtszekerheid en evenredigheid.		
21	qp	Voorschriften: Er staan verschillende onduidelijkheden en tekortkomingen in de voorschriften van de vergunning WBR, hierdoor komt de bescherming van waterstaatswerken die in het beheer bij het Rijk liggen in gevaar en kan niet verzekerd worden dat er sprake is van een doelmatig en veilig gebruik van die werken (artikel 3, eerste lid, WBR).	Indiener geeft niet specifiek aan om welke onjuistheden het gaat, zodat hier niet nader op kan worden ingegaan.	Nee
21	qq	Indiener is van mening dat voorschrift 3 onacceptabel is, omdat uit het voorschrift volgt dat goedkopere maatregelen getroffen kunnen worden die in hun nadeel kunnen werken.	Hierover wordt opgemerkt dat bestuursorganen een zekere beleidsvrijheid hebben bij het invullen van voorschriften. Het is, voor wat betreft WBR-vergunningen, gebruikelijk dat maatregelen bij calamiteiten, maar ook bij gewone werkzaamheden, zoveel mogelijk ter invulling van de vergunninghouder worden gelaten. Het voorschrift is gebaseerd op soortgelijke artikelen uit verschillende wetgeving. Zoals bijvoorbeeld art. 17.1 van de Wet milieubeheer. 'Redelijkerwijs' houdt in dat die maatregelen moeten worden getroffen die de calamiteit zo veel mogelijk voorkomen dan wel de gevolgen minimaliseren. Daarbij mag rekening gehouden worden met de bijkomende kosten. Goedkope(re) maatregelen zullen acceptabel zijn zolang ze tevens adequaat zijn. Het staat vergunninghouder vrij om die maatregelen te nemen die maatschappelijk en bedrijfseconomisch het meest gunstig zijn. Daarbij mag vergunninghouder echter niet onder de ondergrens (adequaat) genoemd in de voorschriften komen. Wat de precieze maatregelen zijn is lastig in zijn algemeenheid aan te geven. In jurisprudentie is verder uitgewerkt wat 'redelijkerwijs' inhoudt. De minister van Infrastructuur en Waterstaat zal erop toezien dat de juiste en adequate maatregelen worden genomen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	qr	Het is onduidelijk of de kosten-batenanalyse van het windpark DDM-OM rekening houdt met de extra kosten die volgen uit het afkeuren van de <i>as built</i> tekening indien deze afwijkt van het beleid van de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Er zal over de goedkeuring een appellabel besluit worden genomen. Indiener krijgt graag de bevestiging dat zij daar ook van op de hoogte wordt gebracht.	Het is voor rekening en risico van de vergunninghouder indien de <i>as built</i> tekeningen zodanig afwijken van de vergunde situatie dat deze niet voor goedkeuring in aanmerking komen. Bij het al dan niet goedkeuren van een dergelijke tekening speelt het kostenaspect van een mogelijke verplaatsing geen rol. Indien een tekening niet wordt goedgekeurd, staat het vergunninghouder vrij om vergunning te vragen voor de feitelijke situatie, waarna een nieuwe afweging plaatsvindt.	Nee
21	qs	Volgens de toelichting is er op dit moment nog geen schatting te maken van de kosten van aanleg en onderhoud, terwijl in het aanvraagformulier staat dat de kosten € 2400,- bedragen.	Verwezen wordt naar 22z en 22at . Het bedrag genoemd in het aanvraagformulier is noodzakelijk om te bepalen of de aanvrager leges verschuldigd is voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Aanvrager geeft aan dat de kosten van aanleg meer dan € 2.400,- bedragen, hetgeen inhoudt dat aanvrager leges is verschuldigd voor het in behandeling nemen van de aanvraag.	Nee
21	qt	Het is voor de indiener onduidelijk of het om een substantieel bedrag gaat bij de extra kosten van een marktconforme gebruiksvergoeding voor het gebruik van gronden.	Verwezen wordt naar 22z en 22at . Het bedrag genoemd in het aanvraagformulier is noodzakelijk om te bepalen of de aanvrager leges verschuldigd is voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Aanvrager geeft aan dat de kosten van aanleg meer dan € 2.400,- bedragen, hetgeen inhoudt dat aanvrager leges is verschuldigd voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Wat betreft de privaatrechtelijk toestemming (marktconforme gebruiksvergoeding) wordt opgemerkt dat dit door het Rijksvastgoedbedrijf wordt bepaald. De vergunningverlener heeft daarin geen taak of bevoegdheid.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	qu	Een eventuele verplaatsing van kabels en leiding zorgt voor een verhoogd risico op onveilige situaties. Het bevoegd gezag zal over de goedkeuring een appellabel besluit nemen (voorschrift 4 lid 5). Indiener krijgt graag de bevestiging dat óók zij daarvan op de hoogte worden gesteld.	Indien een kabel aanwezig is op een locatie waar deze een veiligheidsrisico vormt, dan is dat veiligheidsrisico primair. Secundair is het voorkomen van onveilige situaties bij verplaatsing van die kabel naar een locatie waar dit veiligheidsrisico niet speelt. Indiener stelt verder dat een verplaatsing zorgt voor een verhoogd risico op onveilige situaties. Hierover wordt opgemerkt dat, in geval een goedkeuring niet kan worden gegeven, het niet verplaatsen ook zal leiden tot onveilige situaties. Naar alle waarschijnlijkheid zal het in dat geval onveiliger zijn om de kabel of leiding te laten liggen in plaats van deze te verplaatsen. Er moet immers een goede reden zijn om de as built tekening af te keuren. Een besluit ten aanzien van de as built tekening is een besluit in de zin van de Awb dat op de daarvoor voorgeschreven wijze bekend zal worden gemaakt.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	qv	<p>Aan de checklist HDD-boringen is niet voldaan. De grondwaterstand is bijvoorbeeld onbekend. Indien er adviseert om een peilbuis te plaatsen nabij de boorlocatie in een watervoerende laag, die wordt doorboord. Omdat het totaal onduidelijk is wat de grondwaterstand is, wordt de zorgplicht geschonden. Indien er verzoekt om voorschriften op te nemen in de vergunning WBR over de grondwaterstand.</p>	<p>De checklist uit de Richtlijn Boortechnieken wordt niet in alle gevallen volledig toegepast. Voor wat betreft het grondwater wordt het aan de vergunninghouder gelaten hoe hiermee om te gaan. De boortechniek wordt in de aanvraag omschreven en in de voorschriften worden de locatie en het boorrapport genoemd. Ten aanzien van de invulling van vergunningsvoorschriften hebben bestuursorganen een zekere beleidsvrijheid. Voor wat betreft het grondwater is deze vrijheid ingevuld door de randvoorwaarden voor de werkzaamheden te schetsen en weinig detailvoorschriften op te nemen. Dus, in dit geval, zijn ook geen voorschriften ten aanzien van het grondwater opgenomen. Gelet op de locatie en de werkzaamheden is de grondwaterstand van weinig invloed op het waterstaatkundig beheer. Er kan dan ook worden volstaan met deze minimale invulling. Het is aan vergunninghouder om de werkzaamheden verder juist uit te voeren. Ingeval van calamiteiten moet daarvan een melding worden gedaan en moeten adequate maatregelen worden genomen. Ook moet het begin en eind worden gemeld zodat het bevoegd gezag controles kan uitvoeren als dat nodig wordt geacht. Verder moet de vergunninghouder een werkplan indienen ter goedkeuring. De huidige stand der techniek maakt het mogelijk gestuurde boringen uit te voeren met in- en uittrede punten onder de waterspiegel. Het aan het grondwater te koppelen risico "kwel" (uittreden grondwater langs de boring) is opgenomen in de checklist. Dit risico wordt altijd beoordeeld op beheersmaatregelen, en daarbij zal ook worden beoordeeld in hoeverre het nodig is voorwaarden te stellen ten aanzien van het grondwater. Wat betreft het aanbrengen van een peilbuis wordt opgemerkt dat dit onderdeel is van de toepasselijke NEN-normen. Wat betreft de vergunning is het niet opgenomen als verplichting omdat dit onder de zorgplicht valt. Er zijn ook andere beschikbare middelen. De vergunning biedt de mogelijkheid deze toe te passen, zolang maar wordt voldaan aan het minimum van de zorgplicht. De daadwerkelijke grondwaterstand fluctueert en zal dan ook niet in een vergunning worden opgenomen.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	qw	Indiener is van mening dat het besluit derhalve onzorgvuldig en gebrekkig tot stand is gekomen.	Verwezen wordt naar 21ag .	Nee
21	qx	In de voorschriften ontbreekt het onderhoud van de kabels en leidingen. Indiener verzoekt om in elk geval een onderhoudstermijn en concreet, praktische afdwingbare verplichtingen verplicht te stellen.	Een bestuursorgaan heeft een zekere beleidsvrijheid ten aanzien van de invulling van verplichtingen in een vergunning, zoals een onderhoudsverplichting. Op grond van het gehanteerde beleid wordt er geen onderhoudsfrequentie opgenomen in een vergunning. In de praktijk blijkt dat het niet nodig is om gedetailleerde voorschriften op dit onderwerp op te nemen. Het is niet noodzakelijk precies en gedetailleerd aan te geven binnen welke termijn onderhoud uitgevoerd moet worden. Het is aan de vergunninghouder om het werk in goede staat te onderhouden. Op basis van gericht en algemeen onderzoek wordt het gebied dat wij onder beheer hebben gecontroleerd. Wanneer de belangen van het wegbeheer daarom vragen wordt handhavend opgetreden. Deze belangen worden genoemd in de Wet beheer rijkswaterstaatswerken en zijn onder andere doelmatig en veilig gebruik van die werken. Indien indiener van mening is dat hierop onvoldoende wordt gecontroleerd en dat de staat van onderhoud onvoldoende is dan kan indiener een verzoek tot handhaving bij het bevoegd gezag indienen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	qy	Het is onduidelijk wat in de fase van het afbreken van het windpark gebeurt met de aangelegde kabeltracés. Indiener geeft aan dat in voorschrift 6 lid 6 enkel is opgenomen dat vervallen kabels verwijderd moeten worden, maar dat borging door middel van sanctie ontbreekt. Indiener vat het nu zo op dat de kabels en mantelbuizen van het Windpark DDM-OM verwijderd gaan worden.	Op grond van het gehanteerde beleid wordt niet in alle gevallen een verwijderingsverplichting opgenomen in een vergunning. Alleen een tijdelijke vergunning, van maximaal 5 jaar, kent een dergelijke verplichting. In de andere gevallen wordt dat per geval bekeken. Wanneer de kabel of leiding niet meer wordt gebruikt dan heeft de vergunninghouder geen belang meer bij zijn vergunning en wordt deze ingetrokken. Bij deze intrekkingprocedure wordt beoordeeld of de kabel/leiding verwijderd moet worden dan wel kan blijven liggen. Daar wordt aan toegevoegd dat het regelmatig voorkomt dat kabels of leidingen in de grond achterblijven nadat hun functionele leven is beëindigd. Het is in die gevallen maatschappelijk en economisch voordeliger om ze niet te verwijderen. Het verwijderen kan immers hinder en gevaar en schade aan het waterstaatswerk opleveren. Het waterstaatswerk kan er bijvoorbeeld minder stabiel van worden. Aangezien de vergunning voor onbepaalde tijd is verleend blijft de vergunninghouder (en eventuele rechtsopvolgers) verantwoordelijk voor de in de vergunning genoemde kabel, ook nadat het functionele leven is geëindigd. Indien de vergunning wordt ingetrokken en de kabel blijft liggen indien dit vanuit waterstaatskundige oogpunt noodzakelijk is zal de kabel of leiding door natrekking eigendom van De Staat worden. Op grond van art. 2 WBR vervalt dan ook de vergunningplicht. De Staat wordt en blijft dan verantwoordelijk voor de kabel/leiding als deze blijft liggen.	Nee
21	qz	Boorrapport/Toetsingsadvies WBR-Onderbouw: De technische informatie in de terinzagelegging is voor indiener te beperkt om de gestuurde boringen te kunnen beoordelen.	Bij de aanvraag zijn nog geen boorplannen gevoegd, omdat de uitwerking hiervan bij de aannemer wordt neergelegd. Er is daarom in overleg opgenomen dat boorplannen 3 maanden voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring moeten worden ingediend. Dan zal de toetsing aan de Richtlijn Boortechnieken gaan plaatsvinden. Bij het toetsen van de boorplannen wordt (extern) specialistisch advies gevraagd of de boring voldoet aan de gestelde eisen en richtlijnen (Richtlijn boortechnieken). Het betreft hier de toetsing van de sterkteberekening en boorspoeldrukken.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ra	Inzicht in de werkmethode voor een gestuurde boring is niet aanwezig bij het Waterschap Hunze en Aa's.	Niet duidelijk is waarom het waterschap Hunze en Aa's inzicht moet hebben in de werkmethode voor een gestuurde boring onder de N33. Voor zover er sprake is van een waterkering ter hoogte van de N33 geldt geen wettelijke afstemmingsverplichting. Het waterschap moet, voor zover er sprake is van een waterkering, zelfstandig beoordelen of de stabiliteit van de waterkering niet wordt ondermijnd door de boring.	Nee
21	rb	Indiener mist de dwarsdoorsnede aanwijzingen van GPS-coördinaten, bijvoorbeeld bij de intredepunt A en B (bijlage 3A). De zorgplicht van initiatiefnemers en van de overheid als toezichthouders is ernstig in het geding.	Voor wat betreft de precieze situering van de geplande kabels en leidingen wordt opgemerkt dat dit geenszins noodzakelijk is. De locatie moet zo worden aangegeven dat voor alle partijen duidelijk genoeg is om welke locatie het gaat en er geen misverstanden hierover bestaan. De locatie is duidelijk af te lezen uit de kaarten en bijlagen uit de WBR-vergunningen. De onderhavige WBR-vergunning geeft geen enkele aanleiding te twijfelen over de locatie.	Nee
21	rc	Het ontwerpbesluit is onvoldoende concreet, of objectief bepaalbaar, gemotiveerd en onvoldoende zorgvuldig voorbereid, daarmee is het in strijd met artikel 3:2 en 3:46 Awb.	Hierover wordt opgemerkt dat de vergunning op grond van de WBR op grondslag van de aanvraag is getoetst aan de wet, het geldende beleid en verder ambtelijk onderzoek. Door indiener worden geen redenen aangedragen waarom de voorbereiding van de WBR-vergunningen onzorgvuldig tot stand zou zijn gekomen.	Nee
21	rd	Betrokken belangen: Op grond van de doelstellingen genoemd in de Wet Beheer rijkswaterstaatswerken (artikel 3, eerste lid, WBR) kan de vergunning geweigerd worden. Een uitleg van de belangenafweging maakt geen onderdeel uit van de vergunning. Indiener kan niet controleren, analyseren en beoordelen, d.w.z. naar feiten en juridisch technisch kwalificeren of deze belangenafweging op juiste gronden heeft plaatsgevonden.	De belangen waarop een WBR-vergunning wordt getoetst staan in de wet (WBR). De WBR heeft een zeer beperkt toetsingskader waar de aanvraag aan wordt getoetst, namelijk veilig en doelmatig gebruik van waterstaatswerken. De belangen van derden die in de vergunning worden genoemd, waarnaar indiener verwijst, worden beoordeeld in relatie tot genoemde belangen. Het behouden en beschermen van de woon-, werk- en leefomgeving wordt getoetst voor zover deze aspecten samenhangen met de waterstaatkundige belangen en voor zover deze niet al door andere wetten worden beschermd.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	re	Motivering: Indiener vindt het opmerkelijk dat de werkzaamheden als noodzakelijk mogen worden aangemerkt, want de minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft in Windpark N33 geoordeeld dat de noodzaak van het project als geheel buiten de scope van een WBR vergunning valt. Indiener geeft aan dat in de belangenafweging ook het belang van het beschermen van het waterstaatswerken en belangen van derden dienen afgewogen te worden. Indiener verzoekt om nadere toelichting van de noodzaak van de werkzaamheden (paragraaf 4.3).	Een vergunning wordt beoordeeld op de aanvraag. Voor zover er geen waterstaatkundige belangen zijn die leiden tot weigering, moet de vergunning worden verleend. Indiener concludeert hieruit dat de belangen van de aanvrager prevaleren boven die van anderen. Dat is een onjuiste voorstelling van zaken. De belangen worden tegen elkaar afgewogen en door middel van voorschriften beschermd.	Nee
21	rf	Geldigheidsduur vergunning: Het aanvraagformulier geeft nu aan dat het resultaat van de werkzaamheden van permanente aard is. Het is voor de indiener onduidelijk waarom niet besloten is om over te gaan tot een verplichte verwijderingsfase. Nu het Windpark DDM-OM een tijdelijkheid met zich meebrengt, vraagt de indiener om een tijdelijke vergunning.	Op grond van het gehanteerde beleid worden vergunningen in beginsel voor onbepaalde tijd verleend. Zie onder andere de 'leidraad wet beheer rijkswaterstaatswerken' pagina 32, onder punt 5.3. Alleen als in de aanvraag daartoe expliciet wordt verzocht, wordt een WBR-vergunning verleend voor bepaalde tijd. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat ook rechten en plichten ten aanzien van het verwijderen van werken worden opgenomen in WBR-vergunningen. Voor zover nodig, bijvoorbeeld bij gewijzigde omstandigheden, kan ertoe worden overgegaan om de vergunning te wijzigen dan wel in te trekken.	Nee
21	rg	Scheepvaart: In de aanvraag en vergunning wordt geen aandacht besteed aan dat windturbines mogelijk het scheepvaartverkeer in gevaar kunnen brengen door het hinderen van radarapparatuur aan boord en aan wal.	Verwezen wordt naar 1c . Het plaatsen van de turbines is thans vergund, valt buiten de beheergrenzen van de WBR in Noord-Nederland en maakt daarom geen onderdeel uit van deze aanvraag. Gelet op het beperkte toetsingskader van de WBR worden deze effecten niet beoordeeld in het kader van de WBR.	Nee
21	rh	Beleid: Indien en voor zover de minister van Infrastructuur en Waterstaat een beroep doet op 'het door mij gehanteerde beleid', wil indiener duidelijkheid op welk beleid een beroep wordt gedaan.	Op de WBR-vergunning is het beleid Richtlijn Bewegwijzering van toepassing. Daarnaast zijn de beleidskaders Leidraad Wet beheer rijkswaterstaatswerken en de Richtlijn Boortechnieken, januari 2004 van toepassing.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ri	In de toelichting van de 'Beleidsregels voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken' is aangegeven dat het niet mogelijk is om algemene beleidsregels voor de plaatsing van windturbines vast te stellen en elk individueel geval beoordeeld zal moeten worden ('maatwerk').	Verwezen wordt naar 1c . De beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken is voor deze WBR-vergunning niet relevant, omdat het plaatsen van de turbines reeds is vergund en de ABRvS hierover een uitspraak heeft gedaan. Daarnaast vallen de windturbines buiten de beheergrenzen van de WBR in Noord-Nederland en zijn daarom buiten deze aanvraag gehouden.	Nee
21	rj	Er is geen sprake van zorgvuldigheid bij het beoordelen of de waterveiligheid gehandhaafd blijft, gezien het voorgaande. Tevens blijkt uit een voorgaande toelichting dat het voldoen aan hetgeen in de beleidsregels staat niet automatisch leidt tot een vergunningverlening. Bijzondere en specifieke lokale situaties kunnen Rijkswaterstaat doen besluiten niet tot vergunningverlening over te gaan.	Verwezen wordt naar 21ra . Gelet op het beperkte toetsingskader van de WBR wordt de waterkering niet beoordeeld in het kader van de WBR. Het waterschap dient de waterkering te beoordelen in de Watervergunning.	Nee
21	rk	VELIN Richtlijn nr. 2017/6: De motivering van de Wbr-vergunning heeft geen rekening gehouden met de algemene VELIN-voorwaarden voor grondroer- en overige activiteiten (versie april 2017).	De door indiener genoemde VELIN Richtlijn geldt voor leden van VELIN, vereniging van leidingeigenaren Nederland. Deze branche-richtlijn wordt niet gehanteerd als vergunningeis onder de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken. Onderdelen van de richtlijn verwijzen naar de WION, Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten. Deze wet valt buiten de scope van de WBR. De in 21qv en 21rf genoemde beleidstukken zijn voldoende om tot een degelijke beslissing te komen ten aanzien van een WBR-vergunning.	Nee
21	rl	Het is voor de indiener onduidelijk of aan al deze voorwaarden is voldaan, zo is er geen oriëntatiemelding gedaan bij het kadaster, geen vooroverleg geweest met kabel- en/of leidingbeheerders en geen Klic coördinator aangesteld en is het onduidelijk of er een dagmaat van minimaal 5 meter is aangehouden rondom de leiding bij de gestuurde boringen. Indiener betwist of voldaan is aan de voorwaarden voor de uitvoeringsfase.	Zie 21rk . Voor wat betreft de oriëntatiemelding, vooroverleg met kabel- en/of leidingbeheerders en aanstelling Klic coördinator zal dit door de vergunninghouder in de uitvoeringsfase moeten worden uitgevoerd. In overleg met de beheerder van de betreffende leiding kan worden afgeweken van een dagmaat van 5 meter. Daarnaast wordt het boorplan beoordeeld en getoetst aan de checklist (richtlijn)boortechneken.	Nee
21	rm	Machtiging: Blijkens het uittreksel (bijlage 5) heeft de heer Ter Avest bevoegdheid om beslissingen te nemen tot een bedrag van 125.000,- euro. Uit de stukken blijkt niet hoeveel de werkzaamheden gaan kosten en in dat opzicht of de heer Ter Avest bevoegd is geweest om Pondera Consult te machtigen.	Verwezen wordt naar 22y . Voor het verlenen van de machtiging om namens de aanvrager een aanvraag in te dienen is niet relevant tot welk bedrag iemand bevoegd is om beslissingen te nemen en wat de kosten zijn van de werkzaamheden, tenzij wordt aangegeven dat er sprake is van een beperking van de machtiging. Daar is niet van gebleken.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	rn	Achter de machtiging (bijlage 4) is een 'bijlage 1: projectlijst Drentse Monden Oostermoer Enexis' opgenomen. Indiener begrijpt niet wat ze hieruit kan afleiden.	Zoals aangegeven in de machtiging bevat bijlage 1 bij lijst van Enexis projecten ten behoeve van het aansluiten van het windpark Drentse Monden Oostermoer waarvoor Pondera door Enexis gemachtigd is voor het aanvragen van vergunningen.	Nee
21	ro	Privaatrechtelijke belemmering: Zonder privaatrechtelijke toestemming van grondeigenaren is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag. Er is sprake van evidente privaatrechtelijke belemmering. Bekeken moet worden of de aanvrager op enig moment gebruik zou kunnen maken van de aangevraagde vergunning.	Voor het verlenen van de vergunning is het niet relevant dat er nog geen privaatrechtelijke regeling is getroffen. Er wordt alleen beoordeeld of de werkzaamheden doelmatig en veilig zijn. Ten aanzien van de privaatrechtelijke belemmering wordt opgemerkt dat dit aspect buiten de reikwijdte van de WBR valt en derhalve niet kan leiden tot het weigeren van een WBR-vergunning. De privaatrechtelijke toestemming wordt door het Rijksvastgoedbedrijf uitgevoerd. Het is aan de vergunninghouder om toestemming van de eigenaar te verkrijgen.	Nee
Vergunning 18 Spoorwegvergunning				
21	rp	De indiener betwist de verlening van de ontheffingsvergunning voor de boring onder het spoorwegtalud ter plaatse van de kruising van de N33 met de S.T.A.R. museumspoorlijn (hectometer 29,3). De verlening van de vergunning is onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de vereiste zorgvuldigheid en rechtszekerheid.	Indiener geeft niet specifiek aan om welke onjuistheden het gaat, zodat hier niet nader op kan worden ingegaan.	Nee
21	rq	Documenten aanvraag: De documenten van de aanvraag zijn dezelfde als die van de WBR vergunning, waardoor de vergunningaanvraag gebrekkig is en de stukken niet in behandeling genomen hadden moeten worden.	Onduidelijk is waarom de indiener van mening is dat de documenten bij de aanvraag niet gelijk mogen zijn aan die van de WBR vergunning.	Nee
21	rr	Het is de indiener onduidelijk waarom bij deze ontheffing niet voldaan zou moeten worden aan het uitvoeren van grondmechanisch onderzoek, een oriëntatiemelding WION en een sterkte- en muddrukberekening Sigma 3.0. Indiener vindt dat deze onderzoeken uitgevoerd dienen te worden.	Op grond van artikel 11, vierde lid, van het Besluit bijzondere spoorwegen kan ontheffing worden verleend van genoemd verbod, indien het binnen de betreffende werkzaamheden de veiligheid van het spoorverkeer niet in gevaar brengt of kan brengen. Uit door de aanvrager verstrekte tekeningen is gebleken, dat de boring dermate diep onder het talud plaats vindt, dat de veiligheid van het spoorverkeer niet in gevaar kan komen en gevraagd grondmechanisch onderzoek geen toegevoegde waarde heeft. Daarnaast zijn nadere detailafspraken gemaakt over de opvulling van de boorgaten, het type mantelbuis, de hoek van de druklijn en de aanlevering van boorplannen. Dit alles om eventuele restrisico's weg te nemen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	rs	In het ontwerpbesluit wordt ingegaan op werkzaamheden die uitgevoerd zullen worden op locatie A, B en C. De indiener vraagt duidelijkheid en een toelichting omtrent deze werkzaamheden, daar deze niet terug te vinden zijn in de aanvraagdocumenten.	Zowel de locaties als de werkzaamheden worden beschreven in de aanvraag.	Nee
21	rt	Openstaande punten: De indiener geeft aan dat er volgens de voorwaarden voor de ontheffing nog punten zijn waarover nadere afspraken gemaakt moeten worden met de STAR. Het is hierdoor onduidelijk of de ontheffing volledig voldoet aan de eisen van de STAR.	Bij de ontheffing zijn voorwaarden opgenomen dat overeenstemming moet worden verkregen met de STAR op de voorafgaand aan uitvoering aan te leveren nadere gegevens. Dit betekent dus dat geen uitvoering mag worden gegeven aan de vergunning indien niet is voldaan aan deze voorwaarden.	Nee
21	ru	Voorschriften: Indiener wijst op Regeling omgevingsregime bijzondere spoorwegen, waarin wordt aangegeven dat er nooit werkzaamheden plaats mogen vinden tot 3 meter afstand van het hart van het spoor, tenzij een buitendienststelling van het treinverkeer is toegekend. Indiener missen deze eis in het besluit.	In de Regeling omgevingsregime bijzondere spoorwegen wordt nergens gesproken over 'buitendienststelling van het treinverkeer'. Het is onduidelijk waar de indiener naar verwijst.	Nee
21	rv	De 'Technische Voorschriften bij vergunningen voor kabels en leidingen langs, onder en boven de spoorweg' (1 februari 2002) zijn van toepassing en ontbreken bij het besluit.	De voorschriften waarnaar wordt verwezen zijn interne voorschriften van ProRail en hebben geen betrekking op bijzondere spoorwegen.	Nee
21	rw	Het besluit geeft aan dat vergunningen en ontheffingen van een ander bevoegd gezag nog vereist kunnen zijn. Indiener vraagt of dit het geval is.	Dit is het geval. Verwezen wordt naar de overige ontwerpbesluiten die ter inzage zijn gelegd.	Nee
21	rx	Externe veiligheid: De technische informatie die ter inzage ligt is te beperkt om de gestuurde boringen te kunnen beoordelen, daar het boorplan ontbreekt. Het ontwerpbesluit is onvoldoende concreet en gemotiveerd en in strijd met artikel 3:2 en 3:46 Awb.	Boortekeningen zijn verstrekt. Boorplannen worden nog nageleverd. De boortekeningen geven voldoende informatie om een besluit te kunnen nemen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
21	ry	De indiener maakt zich zorgen dat het omvangrijke stelsel van aardgas-, brandstof- en stikstofleidingen, onvoldoende onderzocht is in de nabijheid van de vergunde werkzaamheden.	Voor wat betreft leidingen welke in de bestemmingsplannen zijn vastgelegd zijn de werkzaamheden afgestemd met de beheerders en is waar nodig vergunning aangevraagd. De Gasunie en de NAM hebben daarnaast kennis genomen van de gehele geplande kabeltracés. Daarnaast zal een Klic-melding worden gedaan voorafgaand aan uitvoering van de werkzaamheden.	Nee
21	rz	Indiener wijst op artikel 7 van de Regeling omgevingsregime hoofdspoorwegen. Hierin zijn voorschriften opgenomen in geval van een dergelijke kruising met kabels en leidingen.	Zoals de naam van de Regeling aangeeft, heeft deze betrekking op hoofdspoorwegen. Het onderhavige besluit heeft betrekking op een bijzondere spoorweg. De genoemde regeling is niet van toepassing.	Nee
21	sa	Zo dienen kabels en leidingen op een afstand van ten minste 0,20 meter van bestaande kabels en leidingen te worden gelegd. Indien de afstand minder dan 0,80 meter bedraagt, moeten de nieuwe kabels en leidingen voorzien worden van een beschermbuis. De indiener vindt het opmerkelijk dat de Regeling omgevingsregime een dergelijke regeling niet kent en mist soortgelijke voorschriften in de vergunningverlening.	Verwezen wordt naar 21rz .	Nee
21	sb	De exacte GPS-coördinaten zijn essentieel om te bepalen of er risicovolle objecten in de nabijheid zijn op de locatie van de geplande leidingen. De indiener mist de aanwijzing van GPS-coördinaten in de dwarsdoorsnede, bijvoorbeeld bij intredepunt A en B (bijlage 3A) en stelt dat de zorgplicht van de initiatiefnemers en van de overheid als toezichthouder in het geding is.	In de aanvraag is de locatie zo aangegeven dat voor alle partijen duidelijk genoeg is om welke locatie het gaat en er geen misverstanden hierover bestaan. De locatie is duidelijk af te lezen uit de kaarten en bijlagen bij de aanvraag. De aanvraag voldoet hiermee aan de indieningsvereisten. Zie eveneens 21w en 21rb .	Nee
21	sc	Machtiging: Daar de kosten onduidelijk zijn kan niet worden geconcludeerd of dit bedrag overeenkomt met de tarieven waarvoor de gemachtigde rechtsgeldig bevoegd is de stukken te ondertekenen.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
21	sd	Privaatrechtelijke belemmering: Volgens de indiener kan niet worden begonnen aan de werkzaamheden daar er sprake is van een privaatrechtelijke belemmering gezien niet uit de aanvraag als de spoorwegvergunning blijkt dat de grondeigenaren toestemming hebben gegeven. Zonder privaatrechtelijke	Verwezen wordt naar 21ae en 21rt .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
		toestemming van de grondeigenaar is initiatiefnemer geen belanghebbende bij deze vergunningaanvraag.		
21	se	Conclusie: De indiener is van mening dat niet is voldaan aan de randvoorwaarden voor het nemen van een verantwoord en goed gemotiveerd besluit en dat er gehandeld is in strijd met de wet en algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De indiener verzoekt af te zien van het bestreden besluit.	Verwezen wordt naar de voorafgaande beantwoordingen.	Nee
22				
22	a	De indiener geeft aan dat de door hen in het verleden ingediende zienswijzen voornamelijk zijn gebruikt om feitelijke onjuistheden aan te passen. Verzoek van de indiener is om de zienswijze ook te benutten voor het heroverwegen van standpunten en de ontwerpbesluiten aan te passen.	Alle zienswijzen worden in de besluitvorming betrokken. De inhoud van een zienswijze kan aanleiding vormen tot een aanpassing van een ontwerpbesluit al dan niet in lijn met de door de indiener gewenste richting.	Nee
22	b	De indiener is van mening dat de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties niet bevoegd zijn om de omgevingsvergunningen in behandeling te nemen en over de aanvragen te beslissen. De indiener draagt als argument aan dat het aangeduid besluit in de zin van artikel 3.35, eerste lid onder b, van de Wet ruimtelijke ordening te laat bekend is gemaakt. Verder is dit besluit niet ter inzage gelegd in onderhavige procedure. Evenmin is duidelijk om welke redenen de betrokken gemeenten medewerking aan de gevraagde besluitvorming hebben geweigerd.	De aanvragen voor omgevingsvergunning zijn ingediend bij de colleges van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten als het in eerste instantie bevoegde gezag. Vanuit de coördinerende rol van de minister van Economische Zaken en Klimaat is de gemeenten gevraagd om binnen een bepaalde termijn te beslissen. Door de gemeentebesturen van Aa en Hunze en Borger Odoorn is besloten om vergunningaanvragen welke een verband hebben met het windpark DDOM niet in behandeling te nemen. Er heeft op dit punt nader overleg plaats gevonden met de betrokken colleges. De minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben uiteindelijk op grond van artikel 3:36, eerste lid, van de Wro zelf een beslissing genomen op de aanvragen. De beweegredenen van de betrokken gemeentebesturen zijn daarbij niet relevant. Zie verder 22c . Het is niet duidelijk welk besluit inspreker bedoelt met het besluit in de zin van artikel 3.35, eerste lid, onder b, van de Wro. Indien inspreker doelt op een zogenoemd toegangsbesluit als bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef, van de Wro wordt verwezen naar 22c .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	c	Er is niet voldaan aan artikel 3.35, lid 9 jo. de aanhef van lid 1 van artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening.	Er is sprake van een windpark met een vermogen van circa 150 MW. Uit artikel 9b, lid 1 onder a van de Elektriciteitswet 1998 volgt, dat hierop de regeling van artikel 3.35, lid 1 aanhef en onderdeel c van Wet ruimtelijke ordening van toepassing is. Gelet op artikel 9b, lid 4 van de Elektriciteitswet 1998 is een besluit als bedoeld artikel 3.35, lid 1, aanhef en lid 9 Wet ruimtelijke ordening (een zogenaamd toegangsbesluit) niet nodig.	Nee
22	d	Er is niet voldaan aan artikel 3.36, lid 1 Wet ruimtelijke ordening, laatste volzin.	Indiener stelt dat er geen overleg heeft plaatsgevonden met het bevoegd gezag (laatste volzin artikel 3.36 lid1 Wro). Dergelijk overleg heeft plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit overleg is besloten om gebruik te maken van de bevoegdheid op grond van artikel 3.36 Wet ruimtelijke ordening.	Nee
22	e	Het besluit van 25 april 2018 is niet bekend gemaakt.	De brief van 25 april 2018 (ter kennisgeving van overname van de vergunningprocedure) is geen besluit in de zin van de aanhef van het eerste lid van artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening. Voor het kunnen beslissen op de aanvragen op grond van artikel 3.36, eerste lid, van de Wro is geen afzonderlijk besluit nodig.	Nee
22	f	Bekendmaking overeenkomstig artikel 3.36, lid 1 Wet ruimtelijke ordening heeft niet plaatsgevonden.	Artikel 3.36 lid 1 Wet ruimtelijke ordening gaat niet over bekendmaking van besluiten. Niet duidelijk is wat indiener bedoelt. Zie ook 22e .	Nee
22	g	De aanvragen zijn al in behandeling genomen voordat besloten werd om de in de plaats te treden van het oorspronkelijk bevoegde gezag.	De aanvragen zijn inderdaad beoordeeld, op dat moment vanuit onze taak als coördinerende instantie. Er is beoordeeld of er voor deze aanvragen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.35, lid 3 Wet ruimtelijke ordening, de medewerking zou kunnen worden gevorderd van de in eerste instantie bevoegde gezagen en, in geval dat deze medewerking zou worden geweigerd, zouden deze aanvragen zelf in behandeling moeten worden genomen. Dit bleek ook noodzakelijk, verwezen wordt naar 22b .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	h	Tevens geeft de indiener aan dat de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in elk geval niet bevoegd waren om in of omstreeks de periode, gelegen tussen 5 september en 6 april 2018 c.q. 26 april 2018, de aanvragen in behandeling te nemen.	De ministers ontleenden die bevoegdheid aan artikel 3.36 Wro. Het werd in genoemde periode steeds duidelijker dat toepassing van die bevoegdheid nodig zou zijn. Verwezen wordt verder naar 22g .	Nee
22	i	De indiener geeft aan dat in enkele ontwerpbesluiten per ontwerpbesluit zgn. binnenplanse afwijkingen worden toegestaan, waarbij de wijzigingen ten opzichte van het Inpassingsplan 'De Drentse Monden en Ostermoer' niet concreet zijn aangegeven.	Voor zover aangevraagde aanlegactiviteiten betrekking hebben op gronden gelegen buiten het Inpassingsplan, is de vergunning voor zover vereist ook verleend in afwijking van het geldende bestemmingsplan. Dit omdat de aldaar geldende bestemmingsplannen in sommige gevallen geen ondergrondse nutsvoorzieningen cq. geen ondergronds transport van energie toelaten en/of geen (toegangs)wegen ten behoeve van een windturbine toelaten. De afwijking van het Inpassingsplan voor wat betreft de bouwhoogte van de nieuwe transformatorstations Noorderdwarsdijk 1 Gasselte is in afdoende mate beschreven.	Nee
22	j	De indiener is van mening dat de wijzigingen van dusdanige omvang zijn dat deze niet goedgekeurd kunnen worden als zijnde binnenplanse afwijking.	Het betreft geen binnenplanse afwijking. Er is sprake van een buitenplanse afwijking. Zie ook onder 22k .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	k	<p>Indiener geeft aan dat in enkele ontwerpbesluiten gebruik wordt gemaakt van wijzigingsbevoegdheden die de raad aan het college heeft toegekend. Deze wijzigingsbevoegdheden komen alleen toe aan het college als het in eerste instantie bevoegde gezag. Artikel 3.36, lid 1 Wet ruimtelijke ordening zou uitsluiten dat gebruik wordt gemaakt van in een bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheden door anderen dan het in eerste instantie voor deze wijzigingsbevoegdheid bevoegde gezag.</p>	<p>Er is geen sprake van het wijzigen van de geldende bestemmingen, noch wordt gebruik gemaakt van in geldende bestemmingsplannen opgenomen afwijkingenbevoegdheden. Er zal wel vergunning worden verleend om af te wijken van geldende bestemmingsplannen, maar dat geschiedt buitenplannen en niet op grond van de flexibiliteitsbepalingen van de betrokken bestemmingsplannen zelf. Dit verder los van de stelling dat artikel 3.36 Wet ruimtelijke ordening niet toe zou laten dat een ander dan het college van B&W van de betrokken gemeente gebruik maakt van de flexibiliteitsbepalingen uit een bestemmingsplan.</p> <p>Concreet heeft de afwijking betrekking op een of meer van de volgende activiteiten. Het gebruik van gronden voor ondergrondse nutsvoorzieningen, dan wel voor het ondergronds transport van elektrische energie, en het al dan niet tijdelijk gebruiken van gronden voor een openbare weg of niet openbare toegangsweg.</p> <p>Het gebruik van gronden voor een weg is in een aantal gevallen in strijd met de geldende bestemmingsplannen. Bijvoorbeeld is een toegangsweg voor een windturbine geen functie die is toegelaten op grond van een agrarische bestemming. Verder sluiten geldende bestemmingsplannen integraal uit dat gronden mede mogen worden gebruikt voor ondergronds transport van elektrische energie. Ook in situaties dat een geldend bestemmingsplan wel nutsvoorzieningen bij wijze van medebestemming toelaat, kan de vraag zijn of de kabels tussen individuele windturbines als nutsvoorziening dienen te worden beschouwd of als particuliere voorziening. In lijn hiermee wordt het bepaalde in artikel 2, lid 18 van bijlage 2 van het Besluit omgevingsrecht zo uitgelegd dat dit enkel van toepassing is op bouwwerken en op openbare voorzieningen. De aangevraagde elektriciteitsverbindingen worden om die reden zo nodig in afwijking van het geldende bestemmingsplan verleend.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	l	De indiener geeft aan dat in de ontwerpbesluiten wordt aangegeven dat de aanleg van een niet openbare weg niet vergunningplichtig is. In de ogen van de indiener is hier echter voorbij gegaan aan de geldende bestemming die rust op de gronden, welke gewijzigd zal moeten worden bij aanleg van toegangswegen op eigen gronden. De gronden waarop de turbines 1.1 t/m 1.9 zullen worden gebouwd zijn als voorbeeld aangegeven.	Het gebruik van gronden als toegangsweg voor een bedrijfsmatige functie als een windturbine kan in strijd zijn met de geldende bestemming, zoals een agrarische bestemming. Dit staat los van de omstandigheid of er in het betrokken bestemmingsplan sprake is van een wabo-aanlegvergunningplicht of niet. Op dit vlak zal er juist ook vergunning worden verleend in afwijking van het geldende bestemmingsplan indien sprake is van een ligging buiten het inpassingsplan en sprake is van strijdigheid met het daar geldende bestemmingsplan. Zie ook onder 22k en 22m .	Nee
22	m	De wijzigingen ten opzichte van het Inpassingsplan worden niet concreet aangegeven.	Er wordt slechts op één aspect afgeweken van het Inpassingsplan en dat betreft de vergroting van de toegelaten bouwhoogte ter plaatse van het trafostation Gasselte (o.a. bouw nieuwe transformatoren aan de Noorderdwarsdijk 1 te Gasselternijveen). Er wordt hier een bouwhoogte van 8 meter toegelaten voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Op grond van de regels van het Inpassingsplan bedraagt de maximaal toegelaten bouwhoogte voor deze categorie bouwwerken 5,5 meter. Echter in de toelichting van het inpassingsplan en de bijbehorende ruimtelijke onderbouwing is uitgegaan van een bouwhoogte van 8 meter. In de regels van het Inpassingsplan is abusievelijk een lagere maximaal toegelaten bouwhoogte opgenomen. Voor het overige wordt enkel afgeweken van geldende bestemmingsplannen. Zie daarvoor onder 22k .	Nee
22	n	Er ontbreekt een goede ruimtelijke onderbouwing voor wat betreft de afwijking van het bestemmingsplan.	Zoals ook uit de overwegingen bij die vergunningen blijkt, wordt voor enkele vergunningen afgeweken van het geldende planologische regime. In de (ontwerp) besluiten is nader onderbouwd dat onderhavige activiteiten niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. Overigens heeft initiatiefnemer een ruimtelijke onderbouwing ingediend als aanvulling bij de aanvragen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	o	Er is onvoldoende duidelijk aangegeven van welke bestemmingen wordt afgeweken. Het is dus niet duidelijk wat de oude bestemming is en wat de nieuwe bestemming zal worden.	Indien en voor zover aanvragen betrekking hebben op de aanleg van leidingen en wegen buiten het Inpassingsplan kan sprake zijn van strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Er wordt evenwel alleen vergunning verleend om deze strijdigheid op te heffen maar er wordt geen nieuwe bestemming toegekend. De geldende bestemmingen blijven kortom in stand. Zie ook 22k . Uit de aanvragen en de vergunningen is voldoende duidelijk wat er zal worden vergund. Het is niet noodzakelijk om in detail in te gaan op de afwijking van individuele bestemmingen. Bij de aanvraag zijn gedetailleerde tekeningen gevoegd op perceelniveau.	Nee
22	p	Er wordt voorbij gegaan aan het feit dat de verbreding van een openbare weg in strijd met het bestemmingsplan zal zijn, ook al bestaat er geen wabo-vergunningplicht voor de aanpassing van openbare wegen via de APV of anderszins.	Dit is niet correct. Er wordt vergunning verleend om op dit punt af te wijken van het bestemmingsplan. Er wordt verwezen naar de beantwoording 22k .	Nee
22	q	Dat een niet openbare ontsluitingsweg voor een windturbine ook gebruikt zal kunnen worden voor agrarisch verkeer vormt geen argument om een dergelijke weg toe te laten.	Een ontsluitingsweg voor een windturbine mag ook worden benut in het kader van de agrarische bestemming zoals opgenomen in de aanvraag voor cluster DEE, DEE, RH en OM. Dit is niet bedoeld als enige en uitsluitende onderbouwning om een dergelijke weg toe te laten. Een dergelijke onderbouwning is ook niet in de ontwerpvergunningen opgenomen.	Nee
22	r	De indiener wijst op een foutieve omschrijving of ontbrekende bijlage v.w.b. van ontwerpbesluit 15, welke in plaats van 'Watervergunning deelgebied cluster DEE', 'Watervergunning deelgebied DEE' zou moeten heten. Hierdoor ontbreekt de aanvraag voor het cluster gebied.	De aanvraag en ontwerpvergunning voor 'deelgebied DEE' zijn per abuis onder 15 als aanvraag en ontwerpvergunning voor 'Cluster DEE' opgenomen. Uit de aanvraag en ontwerpvergunning blijkt duidelijk dat deze toezien op 'deelgebied DEE'. Voor wat betreft 'Cluster DEE' is geen sprake van een vergunningplicht in het kader van de Waterwet. Gelet op de geringe hoeveelheid te onttrekken grondwater is sprake van een meldingsplicht.	Nee
22	s	Nu de aanvraag en ontwerp besluit ontbreken, wordt niet voldaan aan het bepaalde in artikel 3.32 en 3.35, lid 4 Wet ruimtelijke ordening, aangezien de ontwerpbesluiten niet gelijktijdig bekend zijn gemaakt.	Verwezen wordt naar 22r .	Nee
22	t	De indiener geeft aan teleurgesteld te zijn dat na zes keer aanvullingen te hebben ingediend, de Toelichting op de aanvraag van vergunning 1 'Aanvraag omgevingsvergunning deelgebied windpark DEE' niet is herschreven door Pondera.	In de aanvullingen is zo nodig een leeswijzer opgenomen op welke wijze eerder ingediende bestanden worden vervangen. De aanvragen zijn voldoende duidelijk.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	u	Als voorbeeld voor de onduidelijkheid die ontstaat door de ingediende aanvullingen wordt verwezen naar bijlage A7, waarin wordt verwezen naar omschrijvingen die elders in de aanvraag zijn opgenomen.	Kennelijk heeft deze zienswijze betrekking op de ontwerpvergunningen voor DEE, OM en RH. Bijlage A7 is bedoeld als formele aanvulling om te verduidelijken dat de betreffende aanvragen ook betrekking hebben op een zogenoemde Omgevingsvergunning beperkte milieutoets. De aangevraagde activiteiten zelf zijn evenwel niet gewijzigd met deze aanvulling, zodat op dit punt kon worden volstaan met een verwijzing zonder dat dit afdoet aan de duidelijkheid van de betreffende aanvragen. De zogenoemde 'omgevingsvergunning beperkte milieutoets' (OBM) is in het kader van deze vergunningen benodigd als afwegingsmoment of er voor de aangevraagde activiteiten een milieueffectrapportage dient te worden gemaakt. Zoals in de ontwerpbeschikkingen en in elders in deze zienswijzennota is aangegeven, is geoordeeld dat er geen nieuwe milieueffectrapportage nodig is, enerzijds omdat de aangevraagde activiteiten reeds waren opgenomen in het voorhanden MER en anderzijds omdat uit de bij de aanvraag gevoegde onderzoeksrapportages niet blijkt van een grote impact op het milieu ter plaatse.	Nee
22	v	Als ander voorbeeld voor de onduidelijkheid die ontstaat door de ingediende aanvullingen wordt verwezen naar bijlage A7, waarin wordt verwezen naar omschrijvingen die elders in de aanvraag zijn opgenomen en naar de tekst van regels 8 en 9 van pagina 18 van 30 van het ontwerpbesluit.	Kennelijk heeft deze zienswijze betrekking op de ontwerpvergunning voor DEE. Er wordt verwezen naar de ecologische toets welke als bijlage 10 bij deze aanvraag is gevoegd. Dit is voldoende duidelijk uit de tekst af te leiden.	Nee
22	x	De indiener vraagt zich af op welke wijze sommige vergunningsaanvragen zijn getoetst, daar soms onjuistheden staan in de aanvraagformulieren en toelichting op de aanvraag.	Er wordt in detail ingegaan op de door indiener gestelde onjuistheden in hierna volgende beantwoordingen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	y	Er is niet nagegaan of de machtigingen aan de heer Rijntalder van Pondera Consult rechtsgeldig waren. De machtigingen zijn niet rechtsgeldig en/of bevatten gebreken.	De machtiging voor de aanvragen Cluster DEE en DEE zijn ondertekend door de heer Ten Have en de heer Olthuis. In de statuten is bepaald dat twee bestuurders gezamenlijk bevoegd zijn. Dit is gebeurd (de heren H.W. ten Have en J.H. Olthuis hebben de machtiging ondertekend). De machtiging voor de aanvragen OM en kappen OM is ondertekend door de heer Hoiting en de heer Bots. Blijkens het Handelsregister bestaat het bestuur uit vijf personen, waaronder de heer Hoiting. De heer E. Bots is bevoegd als bestuurder van Windunie Development. Windunie Development is bestuurder van Windunie Development Oostermoer B.V. De aanvraag RH is ondertekend door de heer Wispels als bestuurder. De machtiging voor de aanvragen voor Enexis zijn tevens getekend door daarvoor bevoegde personen. Bij de aanvraag voor TenneT TSO is geen machtiging overlegd. Deze is ook niet nodig aangezien deze aanvraag door TenneT is ingediend (account eHerkenning Omgevingsloket) en niet door een gemachtigde.	Nee
22	z	De opgave van kosten voor de met de vergunningaanvraag samenhangende werkzaamheden roept vragen op. Er is geen consistent beleid bij het toetsen van de gegevens.	De kostenopgave vormt enkel een punt van afweging voor wat betreft de realiseerbaarheid van de eventueel benodigde afwijking van het bestemmingsplan. Er is geen aanleiding om te twifelen aan de kostenopgave welke door aanvragers is gedaan.	Nee
22	aa	Het puntensysteem uit de Bomenverordening van de gemeente Borger-Odoorn wordt niet gevolgd in aanvraag en ontwerpvergunning.	Indiener bedoelt kennelijk het puntensysteem dat is opgenomen in de "Beleidsregels bomenverordening", vastgesteld op 19 maart 2013. Uitgaande van dit puntensysteem is sprake van een verwijderingsbelang waaraan 12 punten kan worden toegekend. De betrokken bomen scoren als volgt. Beleidsstatus: 2 punten. Conditie (in hoofdzaak): 3 punten. Natuur, milieu en landschap: 2 punten. Zeldzaamheidswaarde: 0 punten. Cultuurhistorische waarde: 0 punten. Waarde voor stads- en dorpschoon: 2 punten. Waarde voor recreatie en leefbaarheid: 1 punt. Per saldo betekent dit 12 punten - 10 punten = 2 punten, zodat het beleid zich in principe niet verzet tegen de kap. De bescherming van waarden op het vlak van natuur, cultuur, landschap etc. zoals het puntensysteem voorstaat wordt overigens wel geborgd door het opleggen van een herplantplicht.	Nee
22	ab	De breedte van de Dreef te 2e Exploërmond bedraagt 3 meter in plaats van 3,75 meter.	Voor vergunningverlening is bepalend dat een wegbreedte van 5 meter is aangevraagd.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	ac	Er is in de aanvragen opgenomen dat een wegcunet circa 0,5 meter diep is, terwijl uit tekeningen blijkt dat sprake is van cunetten tot circa 1 meter exclusief asfaltlaag van 70 mm.	Er is in sommige gevallen sprake van een discrepantie tussen tekst en tekening van de aanvragen. De tekeningen zijn bepalend. De diepteligging van de cunetten is binnen het daarvoor geldende toetsingskader afgewogen. In de toelichtingen op de aanvragen is aangegeven dat de wegcunent circa 0,5 meter diep is, dit betreft echter alleen de aan te brengen zandlaag. Boven op deze laag komt nog menggranulaat met een dikte van 0,4 meter bij zowel Deelpark Raedthuys als DEE en cluster DEE. Bij deelpark Raedthuys is er ook een optie aangevraagd om de weg op te bouwen uit 0,5 meter zand en 0,24 meter beton. Voor deelpark Oostermoer geldt dat de aangevraagd opbouw bestaat uit 0.5 meter zand en 0,10 meter asfalt. De tekeningen en de tekst/figuren in de toelichting zijn gelijk. Afhankelijk van het deelpark (zie bovenstaand) is de diepteligging dus 0,9 meter, dit geldt voor de permanente toegangswegen naar de turbines.	Nee
22	ad	Er wordt verwezen naar artikel 37 lid 6 Bouwbesluit. Dit artikel bestaat niet meer in het geldende Bouwbesluit 2012.	Deze stelling is niet juist, er wordt in de ontwerpvergunningen verwezen naar artikel 6.37 lid 3 tot en met 6 van het Bouwbesluit 2012 (de geldende regeling) en niet naar artikel 37 lid 6 van een eerdere versie van het Bouwbesluit.	Nee
22	ae	Er wordt verwezen naar de APV 2008 Aa en Hunze, echter op dit moment geldt de APV 2017.	Deze stelling is niet juist, er wordt in de ontwerpvergunningen verwezen naar de artikelen 2.12, 4.11 en 4.12A, 4.12B lid 3 en 4.12C van de APV 2017 verwezen. Dat betreft de geldende regeling. Het is niet van belang als in de aanvragen nog wordt verwezen naar een eerdere versie van deze regeling.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	af	Voor zover de indiener heeft kunnen nagaan is er geen recent onderzoek uitgevoerd naar fauna in de bodem, in verband met de graafwerkzaamheden ten behoeve van het aanleggen van de kabels, wegen en inkoopstations. Er wordt verwezen naar de Wet natuurbescherming.	Een specifiek onderzoek naar de fauna in de bodem is overbodig geoordeeld. Eventuele diersoorten welke hopen in de grond maken, zijn indien relevante (beschermde) meegenomen in de voor het project uitgevoerde flora en faunaonderzoeken. De eenmalige graafwerkzaamheden in het kader van de aanleg van een kabel zijn voor wat betreft duur en omvang van de ingreep verwaarloosbaar in vergelijking met de jaarlijks terugkerende reguliere bewerkingen die de bodem in het kader van bijvoorbeeld agrarisch gebruik ondergaat, dan wel werkzaamheden in het kader van regulier onderhoud van wegen voor zover sprake is van aanleg langs openbare wegen. De invloed hiervan is verwaarloosbaar. Voor zover sprake is van de aanleg / verbreding van wegen en de bouw van inkoopstations geldt hoe dan ook dat sprake is van een ingreep van verwaarloosbare omvang welke evenmin leidt tot een significante aantasting van leefgebied.	Nee
22	ag	Indiener is van mening dat het MER van 2015 niet meer recent is en op bepaalde onderwerpen herzien danwel aangevuld moet worden. Als voorbeeld wordt genoemd dat de invloed op natuurgebieden niet is onderzocht v.w.b. het transportverkeer dat samenhangt met de bouw van de windturbines op wegen buiten Drenthe. Verder is rekening gehouden met een veel te laag aantal transportbewegingen v.w.b. de bouw en aanleg van het windturbinepark.	Effecten van transport als gevolg van de bouw en aanleg van het windturbinepark maken geen onderdeel uit van deze besluitvorming. Verwezen wordt naar 1c .	Nee
22	ah	Indiener geeft aan dat er een passende beoordeling in de zin van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is, gelet op pagina 23/26 van bijlage 12 bij de aanvraag RH.	De desbetreffende bijlage betreft de rapportage Toetsing Wet natuurbescherming. In deze rapportage wordt geconcludeerd dat de invloed op beschermde soorten en/of natuurgebieden beperkt of niet aanwezig is, mits gewerkt wordt buiten broedseizoen en de algemene zorgplicht in acht wordt genomen. Daarnaast maakt het plangebied geen deel uit van een Natura 2000 gebied. Een passende beoordeling wordt derhalve niet nodig geacht. De verwijzing naar beide pagina's kan overigens niet worden geplaatst.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	ai	De indiener is van mening dat bij alle omgevingsvergunningen in paragraaf '1.2 Besluit' in klare taal omschreven dient te worden waarvoor er vergunning is verleend. Termen als 'aangevraagde activiteiten' zijn te vaag.	De term 'aangevraagde activiteiten' is op deze plek in de ontwerpvergunning gebezigd met het specifieke doel om aansluiting te vinden met de terminologie uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Uit het samenstel van aanvraag, overwegingen, voorschriften en besluit is duidelijk wat er wordt vergund.	Nee
22	aj	Indiener geeft aan dat meerdere zaken onduidelijk zijn, zoals de locaties en afmetingen van de inkoopstations en de omschrijvingen onder 'Onderwerp'.	De locaties en de minimale en maximale afmetingen van de inkoopstations zijn op afdoende wijze vastgelegd.	Nee
22	ak	De wettelijke bepalingen worden niet op correcte wijze in de ontwerpbeschikkingen genoemd. Dit dient te geschieden overeenkomstig richtlijnen en de ontwerpbesluiten Watervedvergunningen kunnen daarbij als voorbeeld dienen.	Bepalend is dat de correcte wetsbepalingen worden genoemd.	Nee
22	al	Indiener vindt de bijlage 'Begripsbepalingen' onnodig omdat alle begrippen in de teksten terug te vinden zijn. Het begrip 'weg' had echter duidelijker gespecificeerd mogen worden, omdat er over allerlei typen wegen gesproken wordt.	Met het toevoegen van een bijlage met begripsbepalingen wordt de toegankelijkheid van de documenten bevorderd. Voor wat betreft wegen wordt in de ontwerpvergunningen steeds heel duidelijk aangegeven of hiermee openbare wegen of niet openbare wegen worden bedoeld, dan wel zowel openbare als niet openbare wegen. In het kader van de vergunningverlening zijn de door indiener nog nader aangeduide wegtypen niet relevant om op te nemen in de begripsomschrijving.	Nee
22	am	Naar mening van de indiener was het beter geweest om de tekst van wetsartikelen op te nemen, conform de werkwijze van Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.	De relevante regelgeving is reeds optimaal ontsloten via de daarvoor in het leven geroepen landelijke voorzieningen. Er is geen noodzaak de tekst van wetsartikelen op te nemen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	an	<p>Indiener vindt het onaanvaardbaar dat bij de inhoudelijke en procedurele overwegingen van de ontwerpbesluiten omgevingsvergunningen niet is ingegaan op de gevolgen met betrekking tot verkeerstoename en verkeersveiligheid als gevolg van de tijdelijke en permanente verbreding van wegen. Concreet voorbeeld hierbij is de Dreef en de overgang van een brede naar een smalle weg.</p>	<p>De doorgevoerde permanente verbredingen leiden niet tot een verkeerskundig andere situatie dan thans het geval is. Niet valt in te zien waarom de verkeersveiligheid in het geding zou komen, indiener heeft dit ook niet concreet aangegeven.</p> <p>Eventuele tijdelijke verkeerskundige aanpassingen ten behoeve van de bouw- en aanlegfase zullen zorgvuldig uitgevoerd worden met waarborging van de verkeersveiligheid. Bovendien betreft dit een tijdelijke situatie, welke alleen tijdens de bouw- en aanleg periode van toepassing is.</p> <p>Het aspect verkeerstoename is geen beoordelingskader in deze besluitvorming. Verwezen wordt naar 1c.</p>	Nee
22	ao	<p>De indiener is van mening dat er voor de bouw van de inkoopstations aparte milieueffectenrapporten opgemaakt dienen te worden. Dit heeft betrekking op de omgevingsvergunningen windpark deelgebieden DEE, RH en OM en cluster DEE.</p>	<p>De inkoopstations betreffen een ondergeschikt maar noodzakelijk onderdeel van een windturbine(park). De inkoopstations zijn gebouwtjes waarin meet- en schakelvoorzieningen zijn ondergebracht voor de aansluiting van één of meer windturbines.</p> <p>Voor het toevoegen van de inkoopstations is een verplichting om te beschikken over een Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (veranderen inrichting met meer dan drie windturbines). In dat kader is geoordeeld dat een nader of geactualiseerd milieueffectrapport niet noodzakelijk is vanwege de verwachte geringe gevolgen voor het milieu.</p> <p>Er is geen sprake van mogelijke overlast. Een inkoopstation maakt geen geluid. Evenmin is sprake van een extern veiligheidsrisico. Andere aspecten zoals geur, luchtkwaliteit en stof zijn evenmin aan de orde. Omdat inkoopstations zeer beperkt milieurelevant zijn, zijn deze niet uitdrukkelijk benoemd in het MER. De bouw van de inkoopstations is overigens ook gewoon voorzien in het Inpassingsplan. Het is niet nodig om voor de inkoopstations een nieuwe milieueffectrapportage op te stellen. Daarnaast is de activiteit niet als zodanig vermeld voor de indicatieve mer-plicht in de Bijlage bij het Besluit m.e.r.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	ap	Naast dat de onderzoeken ten behoeve van het MER (8 september 2015) naar mening van de indiener verouderd zijn, waren er destijds geen gegevens bekend over de inkoopstations waardoor de milieueffecten hiervan niet zijn onderzocht.	Door indiener wordt niet concreet aangegeven op welke onderdelen de MER verouderd zou zijn. Dit punt wordt ter kennisgeving aangenomen. Voor wat betreft de milieueffecten van de inkoopstations wordt verwezen naar de beantwoording onder 22ao .	Nee
22	aq	De indiener vermoed dat in de praktijk wegbreedende voorzieningen niet verwijderd zullen worden, met het argument dat de wegbreedingen een positieve invloed hebben op de verkeersveiligheid. Hierdoor zal de hoeveelheid verharding in het gebied toenemen.	Het niet verwijderen van tijdelijk vergunde wegverhardingen is in strijd met de hiervoor te verlenen vergunningen. Indien dit aan de orde zou zijn, dan staan hiervoor de geëigende bevoegdheden op het vlak van handhaving ter beschikking.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	ar	<p>Indiener wijst op afwezigheid van een aanmeldnotitie m.e.r. en een m.e.r. beoordelingsbesluit bij de aanvragen en attendeert het bevoegd gezag op artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.</p>	<p>Het Besluit milieueffectrapportage is op een aantal manieren bij deze ontwerpvergunningen betrokken.</p> <p>In de eerste plaats is sprake van aanvragen voor een Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (veranderen inrichting met meer dan drie windturbines door toevoeging van inkoopstations). In het kader van de Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets is afgewogen of een milieueffectrapport noodzakelijk was vanwege de verwachte gevolgen voor het milieu. In de tweede plaats hebben verschillende aanvragen betrekking op activiteiten die afwijken van het geldende planologische regime. Deels is daarbij sprake van activiteiten welke in de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage worden benoemd. Aangezien evenwel geen sprake is van activiteiten waarmee de in het Besluit milieueffectrapportage bepaalde omvang wordt overschreden, is een zogenaamde m.e.r.-beoordeling aan de orde. Dat geldt - in de derde plaats- eveneens voor andere aangevraagde activiteiten, zoals activiteiten in het kader van de Waterwet. In het kader van de verschillende ontwerpvergunningen is besloten dat geen sprake is van zodanige nadelige gevolgen voor het milieu dat hiervoor een MER dient te worden opgesteld.</p> <p>Ter nadere verduidelijking wordt nog het volgende opgemerkt. Voor wat betreft de aan te leggen kabels geldt dat in hoofdzaak geen sprake is van hoogspanningsleidingen. Het Besluit m.e.r. is enkel van toepassing op de aanleg etc. van hoogspanningsleidingen (zie de bijlage onder D24.1 en D24.2 van het Besluit m.e.r.). Op dit vlak heeft enkel de vergunningaanvraag van TenneT betrekking op het maken van een verbinding tussen de door Enexis te plaatsen transformatoren en het al aanwezige hoogspanningsnet. Dit korte tracé heeft geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu en is conform Inpassingsplan.</p>	Nee
22	as	<p>Indiener geeft aan dat reeds aangedragen punten integraal deel uitmaken van hetgeen hierna bij elke omgevingsvergunning en het bijbehorende ontwerpbesluit is vermeld.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		<i>Kabeltracés Enexis Borger-Odoorn</i>		
22	at	Indiener is van mening dat de informatie bij "De kosten per kabeltracé inclusief materiaal bedragen bij benadering" niet overeenkomt met de opgave onder "Projectkosten. Wat zijn de geschatte kosten voor het totale project in euro's (exclusief BTW)". Hierdoor ontstaat onduidelijkheid.	De kosten zijn afdoende in beeld gebracht in de aanvraag. Zie bijlage EA0 bij de aanvraag. Niet valt in te zien waarom hierover onduidelijkheid bestaat.	Nee
22	au	Indiener is van mening dat het leggen van veel van de kabeltracés zal leiden tot overlast en onveilige verkeerssituaties. Alternatieve tracés zijn volgens de indiener onvoldoende onderzocht. De indiener heeft een voorbeeld meegestuurd van een alternatief tracé in bijlage III.	De aanvragers zijn uit de aard der zaak verplicht om tijdens de aanleg de veiligheid te waarborgen en de overlast tot een minimum te beperken. De tracékeuze is getoetst en conform aanvraag vergund.	Nee
22	av	Indiener is van mening dat de vergunning voor zover het betreft het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd is met het geldende planologische regime. Er is geen sprake van een goede ruimtelijke ordening en een goede ruimtelijke onderbouwing van de gekozen tracés, die vastgesteld zijn uitgaande van de locatie van vijf inkoopstations.	Zie hiervoor 22k en 22n . Voor het overige geldt dat de inkoopstations conform het Inpassingsplan zullen worden opgericht.	Nee
22	aw	Indiener is van mening dat er geen onderzoek is ingesteld of de activiteiten waarvoor de omgevingsvergunning is aangevraagd zullen leiden tot het opzettelijk doden of vangen van de in de Wet natuurbescherming genoemde soorten. Indiener geeft aan dat kabels over vele kilometers terrein gelegd zullen worden.	Het effect op beschermde soorten en gebieden is onderzocht. Het opzettelijk doden of vangen wordt niet vergund. Er is te allen tijde sprake van een zorgplicht.	Nee
22	ax	Indiener geeft aan dat wordt ingegaan op het overleg met Gasunie, maar dat dat de tekst "Van te voren moet door Enexis worden onderzocht of er ook ontoelaatbaar beïnvloeding (o.a. NEN 3654) en welke evt. mitigerende maatregelen er nodig zijn" in de e-mail van de heer Glas niet overgenomen is.	Door Gasunie is in het vooroverleg reeds gecommuniceerd dat als wordt voldaan aan de voorwaarden uit het document van VELIN (Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland), Gasunie akkoord is met de uitvoering. Het betreft de richtlijn Algemene VELIN-voorwaarden voor grondroer- en overige activiteiten, nr. 2017/6. Voorgaande is vastgelegd in de aan de betreffende vergunning verbonden voorschriften, hetgeen inhoud dat voorafgaand aan uitvoering door Enexis onderzoek moet worden gedaan.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		<i>Trafostation Gasselte</i>		
22	ay	Indiener geeft aan dat de verwijzing in de formulieren 'Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening' en 'Werk of werkzaamheden uitvoeren' naar een IMRO-IDN-nr. dat betrekking heeft op het ontwerp Inpassingsplan d.d. 19 februari 2016, niet klopt.	Er is in het aanvraagformulier verwezen naar het ontwerp Inpassingsplan. In de toelichting bij de aanvraag is deze verwijzing correct opgenomen. De aanvraag is op dit punt voldoende duidelijk.	Nee
22	az	Indiener geeft aan dat in het Verkennend onderzoek Flora- en faunawet ter plaatse van Noorderwardsdijk 1 te Gasselte, nr. 1514 77 (20 november 2015) de conclusie is gebaseerd op de Flora- en faunawet. Daar de Wet natuurbescherming sinds 1 januari 2017 van kracht is, is de indiener is van mening het onderzoek uitgaande van de Wet natuurbescherming uitgevoerd had moeten worden.	Ten tijde van uitvoering van het onderzoek was nog sprake van onderzoek in het kader van de Flora en faunawet. Thans is sprake van de Wet natuurbescherming. Regelgeving op dit punt is ondergebracht in de Wet natuurbescherming. De conclusies van het onderzoek kunnen in het kader van onderhavige procedure ongewijzigd worden toegepast.	Nee
		<i>TenneT TSO</i>		
22	ba	Indiener vraagt zich af of er in strijd met geldende regels is gehandeld vanwege de zin "De bomen bij de ingang van het terrein (oostzijde) zijn al gekapt en ter plaatse wordt gewerkt aan de trafoputten." gelet op "De beoordeling van deze rapportage is gebaseerd op de bij de terreinbezoeken aangetroffen situatie." Voor zover indiener heeft kunnen nagaan was er geen kap- en omgevingsvergunning verleend.	Deze zienswijze heeft geen betrekking op de aangevraagde activiteit waarvoor onderhavig besluit ter inzage heeft gelegen. Overigens wordt opgemerkt dat door Enexis al eerder vergunning is verkregen van de gemeente Aa en Hunze voor het kappen van de betreffende bomen.	Nee
22	bb	Indiener is van mening dat de beslissing om geen herplantplicht op te leggen onbegrijpelijk is, gelet op het aanbod van de aanvrager.	Door aanvrager is aangegeven dat geen ruimte op eigen terrein beschikbaar is voor invulling van de herplantplicht. Om redenen genoemd in de ontwerpvergunning is besloten om geen herplantplicht op te leggen. Ook wordt verwezen naar 21ej .	Nee
		<i>Kap OM</i>		
22	bc	De indiener trekt de rechtsgeldigheid van de bijgevoegde machtigingen in twijfel in verband met afwijkende data van het ondertekenen van de machtigingen en het in diensttreden van de betreffende personen.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	bd	Met betrekking tot bijlage 5 geeft de indiener aan dat bij de e-mail van 19 december 2017 van Pondera Consult vier bijlagen en een aanvraagformulier soortenbescherming Wnb zijn gevoegd, welke niet bij deze aanvraag zijn opgenomen. Uit de summier omschrijving van de bijlagen blijkt niet dat rapport nr. 2017-105 van 29 september 2017 Toetsing wet natuurbescherming aan de provincie Drenthe is gezonden.	Verwezen wordt naar 21he .	Nee
22	be	Indiener geeft aan dat de conclusie van dit betreffende rapport (p. 17 /28) aangeeft dat de bomen langs de Hilde niet zonder nader onderzoek mogen worden gekapt. Indiener verwijst naar de Samenvatting op p. 6/28 van genoemd rapport.	Dit aspect wordt afgewogen in het kader van de Wet natuurbescherming.	Nee
22	bf	Wat betreft de bijlage A1 Aanvulling geeft de indiener aan dat uit de brief d.d. 20 december 2017 van de provincie Drenthe alleen blijkt dat de aanvraag is ontvangen. Een ambtenaar van de provincie Drenthe heeft de indiener medegedeeld dat de aanvraag nog in behandeling is.	Relevant is of de vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming al dan niet 'aanhaakt' bij de vergunningprocedure Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Dit is niet het geval. Voor een toelichting wordt verwezen naar de ontwerpvergunningen.	Nee
22	bg	Indiener is van mening dat de tekst van de eerste alinea in '1.2 Besluit' onjuist is, aangezien de aangevraagde activiteit het kappen van vier bomen omvat. De aanvraag voor een ontheffing soortenbescherming Wnb voor twee bomen loopt nog, waardoor het niet is toegestaan om nu al een omgevingsvergunning voor het kappen van bedoelde twee bomen te geven.	Zie hiervoor ook onder 22bf . Hierover wordt opgemerkt dat zowel onderhavige vergunning als het besluit op grond van de Wet natuurbescherming los van elkaar nodig zijn om de betrokken bomen te mogen kappen.	Nee
22	bh	De indiener trekt de rechtsgeldigheid van de bijgevoegde machtigingen in twijfel in verband met afwijkende data van het ondertekenen van de machtigingen en het in dienststreden van de betreffende personen.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
		<i>Deelgebied OM</i>		
22	bi	Indiener geeft aan dat er tot nu toe geen sprake is geweest van een 'cluster' OM.	De benaming in het overzicht op de website van RVO is niet correct opgenomen. Er zou sprake moeten zijn van deelgebied OM in plaats van cluster OM. Dit heeft echter geen gevolgen voor de betrokken ontwerpvergunning daar uit de verwijzingen en kenmerken blijkt dat het gaat om de ontwerpvergunning voor deelgebied OM.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	bj	De indiener geeft aan dat de afmetingen van de inkoopstations niet duidelijk zijn. Tevens geeft de foto bijgevoegd op p.10 van Bijlage 1 'Toelichting op de aanvraag' een vertekend beeld in verband met de maximaal toegestane afmetingen van (12x4x3,36).	De vergunning heeft betrekking op inkoopstations met welbepaalde minimale en maximale afmetingen. Het betrokken fotomateriaal is bedoeld ter illustratie. In bijlage A0 bij de aanvraag is aanvullend fotomateriaal opgenomen.	Nee
22	bk	Er bestaat onduidelijkheid bij de indiener met betrekking tot de diepte en breedte van de aan te leggen wegen.	Verwezen wordt naar 22ac .	Nee
22	bl	Volgens de indiener is er geen recent onderzoek uitgevoerd naar fauna in de bodem op 1,5 meter diepte, waar de elektriciteitskabels komen te liggen. Er wordt verwezen naar de Wet natuurbescherming.	Verwezen wordt naar 22af .	Nee
22	bm	De indiener geeft aan dat met betrekking tot Bijlage 1 'Toelichting op de aanvraag' uitgegaan dient te worden van de geldende Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Aa en Hunze; die van 2017 en niet die van 2008.	Zie hiervoor 22ae . Bepalend is dat in de (ontwerp)vergunningen getoetst wordt aan de geldende regelgeving.	Nee
22	bn	De indiener trekt de rechtsgeldigheid van de bijgevoegde machtigingen in twijfel in verband met afwijkende data van het ondertekenen van de machtigingen en het in diensttreden van de betreffende personen.	Zie hiervoor 22y .	Nee
22	bo	De indiener maakt zich zorgen over de tijdelijke weg (vanaf de Hilde naar Nieuwendiep) ten plaatse van de Tjassenswijk daar de bodem hier verontreinigd is. Bij kruising van deze wijk wordt verontreinigde bodem naar boven gehaald.	Op de initiatiefnemers rust een eigen verantwoordelijkheid krachtens de bepalingen uit de Wet bodembescherming v.w.b. het werken in mogelijk verontreinigde grond. Los hiervan is uiteraard positief dat rekening kan worden gehouden met concrete kennis van locaties.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	bp	Indiener is van mening dat tekeningen met als kop "Materialen en afmetingen kunnen veranderen" (bijlage 5 Principetekeningen) de burger weinig houvast bieden. Indiener is van mening dat flexibiliteit alleen de aanvragers ten goede komt.	Niet is in te zien waarom deze tekeningen onvoldoende houvast bieden. Het ontwerp van de inkoopstations wordt voornamelijk bepaald door de technische en functionele randvoorwaarden. Er zijn maximale en minimale afmetingen vergund. Zoals ook in de vergunningen (via de aanvraag) is vastgelegd, zullen de inkoopstations binnen deze parameters een vaststaand ontwerp kennen (rechthoekig gebouw met platte afdekking). Ongeacht het materiaalgebruik worden de inkoopstations overeenkomstig de aanvraag uitgevoerd in grijstinten. Op basis van deze gegevens is een afdoende toets mogelijk aan het Inpassingsplan en aan redelijke eisen van welstand, ook al is nog geen keuze gemaakt voor de specifieke afmetingen en materialen.	Nee
22	bq	De indiener heeft een aantal opmerkingen over bijlage 7 Nota aanvulling enz. en bijlage 8 Toetsing Wet natuurbescherming. Met betrekking tot deze bijlagen is de indiener van mening dat in de tekst te weinig aandacht besteed is aan het kappen van de bomen/houtopstanden op de locaties: - de kruising Boerendijk/Langstraat - de kruising Streek/Langstraat - Tweederdeweg nabij bij Tweede Dwarsdiep. In de boswal Tweede Dwarsdiep is sprake van nestelende vogels.	De toetsing Wet natuurbescherming is afdoende om vast te stellen dat door de kap geen nadelige gevolgen zal hebben voor beschermde soorten.	Nee
22	br	Een aantal van de teksten, afbeeldingen en verwijzingen in deze bijlagen zijn niet goed leesbaar of kloppen niet.	Deze onduidelijkheden zijn niet zodanig dat onduidelijkheid bestaat over hetgeen in de rapportage wordt getoetst en/of wat aangevraagd is.	Nee
22	bs	Daarnaast geeft de indiener aan dat de houtopstand niet nader is omschreven (aantal, lengte en breedte).	Uit de tot de aanvraag behorende tekeningen is voldoende duidelijk welk deel van de boswal zal worden gekapt en worden herplant.	Nee
22	bt	De indiener is van mening dat het veldonderzoek van 22 september 2017 waarin wordt vastgesteld dat er geen vogelsoorten in het gebied zijn aangetroffen, niet voldoende is om dit vast te kunnen stellen. Inwoners zien dagelijks vogelsoorten.	Verwezen wordt naar 8g .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
22	bu	Vanwege bovengenoemde punten acht de indiener nader onderzoek met herstel van de tekortkomingen noodzakelijk.	Ter kennisgeving aangenomen. Zie op dit punt onder 22bq t/m 22bt .	Nee
22	bv	Indiener geeft aan dat bijlage 9 (A,B,C) ontbreekt. Indiener is van mening dat het geen zin heeft om tekeningen zonder toelichting en/of legenda te publiceren.	Er is geen bijlage 9, maar er is sprake van de bijlagen 9a, 9b en 9c. De legenda voor bijlage 9b is opgenomen in bijlage 9c, aangezien 9b een detailtekening betreft van 9c.	Nee
22	bw	Eén van de tekeningen is een voorlopig ontwerp.	Bepalend is dat de tekening onderdeel is gemaakt van de vergunningaanvraag.	Nee
22	bx	Met betrekking tot Bijlage 10, 14, A0 en A8 Erratum is de indiener van mening dat een chaotisch geheel gepresenteerd is, dat in strijd is met de zorgvuldigheid die verwacht mag worden.	De aanvraag is als voldoende duidelijk beoordeeld. Ook wordt verwezen naar 22t .	Nee
22	by	Indiener geeft aan dat bijlage 12a ontbreekt.	Bijlage 12a is niet bij de aanvraag gevoegd voor terinzagelegging. Bij de aanvraag is bijlage 12a 'groot inkoopstation' overigens wel gewoon ingediend via het Omgevingsloket Online. Zie hiervoor ook het aanvraagformulier OLO-3164907. Bijlage 12a is vervangen door Bijlage 18 groot inkoopstation. Zie hiervoor ook het ontwerpbesluit. Derhalve heeft indiener tijdens de terinzagelegging alle relevante documentatie ter beschikking gehad.	Nee
22	bz	De indiener vindt het niet duidelijk waar naar wordt verwezen in bijlage A7 wanneer er wordt gesproken over 'voorliggende nota'. Tevens vindt de indiener de aanvraag niet voldoende onderbouwd.	Op dit punt wordt verwezen naar 22u .	Nee
		<i>Kabels bij de provinciale wegen provincie Drenthe</i>		
22	ca	Indiener verwijst naar de overige algemene opmerkingen.	Verwezen wordt naar de beantwoordingen van ingebrachte zienswijzen onder 22a t/m 22bz .	Nee
		<i>Kabels bij de provinciale wegen provincie Groningen</i>		
22	cb	Indiener laat de aanvraag, enz. buiten beschouwing.	Ter kennisgeving aangenomen.	Nee
		<i>Watervergunning Enexis</i>		
22	cc	Indiener verwijst naar de overige algemene opmerkingen.	Verwezen wordt naar de beantwoordingen van ingebrachte zienswijzen onder 22a t/m 22bz .	Nee
		<i>Watervergunning deelgebied Cluster OM</i>		
22	cd	Indiener verwijst naar de overige algemene opmerkingen.	Verwezen wordt naar de beantwoordingen van ingebrachte zienswijzen onder 22a t/m 22bz .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		<i>WBR Vergunning</i>		
22	ce	Indiener laat de vergunning buiten beschouwing.	Ter kennisgeving aangenomen.	Nee
		<i>Spoorwegvergunning</i>		
22	cf	Met betrekking tot de Spoorwegvergunning (18) is de indiener van mening dat er geen sprake is van een ontwerpbesluit. Het is een besluit, gedateerd 25 april 2018, betreft: Ontheffingsaanvraag Kabelaanleg bij museumspoorlijn S.T.A.R., ondertekend door het bevoegde gezag op briefpapier van het bevoegde gezag en gericht aan de aanvrager. Als voorbeeld geeft de indiener dat over de tekst van geen enkele van de vier pagina's 'ontwerpbesluit' is afgedrukt.	Verwezen wordt naar 23dk .	Nee
23				
23	a	De indiener geeft aan dat de door hen in het verleden ingediende zienswijzen voornamelijk zijn gebruikt om feitelijke onjuistheden aan te passen. Verzoek van de indiener is om de zienswijze ook te benutten voor het heroverwegen van standpunten en de ontwerpbesluiten aan te passen.	Verwezen wordt naar 22a .	Nee
23	b	De indiener is van mening dat de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties niet bevoegd zijn om de omgevingsvergunningen in behandeling te nemen en over de aanvragen te beslissen. De indiener draagt als argument aan dat het aangeduid besluit in de zin van artikel 3.35, eerste lid onder b, van de Wet ruimtelijke ordening is niet ter inzage gelegd.	Verwezen wordt naar 22b .	Nee
23	c	Er is niet voldaan aan artikel 3.35, lid 9 jo. de aanhef van lid 1 van artikel 3.35 Wet ruimtelijke ordening.	Verwezen wordt naar 22c .	Nee
23	d	Er is niet voldaan aan artikel 3.36, lid 1 Wet ruimtelijke ordening, laatste volzin	Verwezen wordt naar 22d .	Nee
23	e	Het besluit van 25 april 2018 is niet bekend gemaakt.	Verwezen wordt naar 22e .	Nee
23	f	Bekendmaking overeenkomstig artikel 3.36, lid 1 Wet ruimtelijke ordening heeft niet plaatsgevonden.	Verwezen wordt naar 22f .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	g	De aanvragen zijn al in behandeling genomen voordat besloten werd om de in de plaats te treden van het oorspronkelijk bevoegde gezag.	Verwezen wordt naar 22g .	Nee
23	h	Tevens geeft de indiener aan dat de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in elk geval niet bevoegd waren om in of omstreeks de periode, gelegen tussen 5 september en 6 april 2018 c.q. 26 april 2018, de aanvragen in behandeling te nemen.	Verwezen wordt naar 22h .	Nee
23	i	De indiener geeft aan dat in enkele ontwerpbesluiten per ontwerpbesluit zgn. binnenplanse afwijkingen worden toegestaan, waarbij de wijzigingen ten opzichte van het Inpassingsplan 'De Drentse Monden en Ostermoer' niet concreet zijn aangegeven.	Verwezen wordt naar 22i .	Nee
23	j	De indiener is van mening dat de wijzigingen van dusdanige omvang zijn dat deze niet goedgekeurd kunnen worden als zijnde binnenplanse afwijking.	Verwezen wordt naar 22j .	Nee
23	k	Indiener geeft aan dat in enkele ontwerpbesluiten gebruik wordt gemaakt van wijzigingsbevoegdheden die de raad aan het college heeft toegekend. Deze wijzigingsbevoegdheden komen alleen toe aan het college als het in eerste instantie bevoegde gezag. Artikel 3.36, lid 1 Wet ruimtelijke ordening zou uitsluiten dat gebruik wordt gemaakt van in een bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheden door anderen dan het in eerste instantie voor deze wijzigingsbevoegdheid bevoegde gezag.	Verwezen wordt naar 22k .	Nee
23	l	De indiener geeft aan dat in de ontwerpbesluiten wordt aangegeven dat de aanleg van een niet openbare weg niet vergunningplichtig is. In de ogen van de indiener is hier echter voorbij gegaan aan de geldende bestemming die rust op de gronden, welke gewijzigd zal moeten worden bij aanleg van toegangswegen op eigen gronden. De gronden waarop de turbines 1.1 t/m 1.9 zullen worden gebouwd zijn als voorbeeld aangegeven.	Verwezen wordt naar 22l .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	m	De wijzigingen ten opzichte van het Inpassingsplan worden niet concreet aangegeven.	Verwezen wordt naar 22m .	Nee
23	n	Er ontbreekt een goede ruimtelijke onderbouwing voor wat betreft de afwijking van het bestemmingsplan.	Verwezen wordt naar 22n .	Nee
23	o	Er is onvoldoende duidelijk aangegeven van welke bestemmingen wordt afgeweken. Het is dus niet duidelijk wat de oude bestemming is en wat de nieuwe bestemming zal worden.	Verwezen wordt naar 22o .	Nee
23	p	Er wordt voorbij gegaan aan het feit dat de verbreding van een openbare weg in strijd met het bestemmingsplan zal zijn, ook al bestaat er geen wabo-vergunningplicht voor de aanpassing van openbare wegen via de APV of anderszins.	Verwezen wordt naar 22p .	Nee
23	q	Dat een niet openbare ontsluitingsweg voor een windturbine ook gebruikt zal kunnen worden voor agrarisch verkeer vormt geen argument om een dergelijke weg toe te laten.	Verwezen wordt naar 22q .	Nee
23	r	De indiener wijst op een foutieve omschrijving of ontbrekende bijlage v.w.b. van ontwerpbesluit 15, welke in plaats van 'Watervergunning deelgebied cluster DEE' 'Watervergunning deelgebied DEE' zou moeten heten. Hierdoor ontbreekt de aanvraag voor het cluster gebied.	Verwezen wordt naar 22r .	Nee
23	s	Nu de aanvraag en ontwerp besluit ontbreken, wordt niet voldaan aan het bepaalde in artikel 3.32 en 3.35, lid 4 Wet ruimtelijke ordening, aangezien de ontwerpbesluiten niet gelijktijdig bekend zijn gemaakt.	Verwezen wordt naar 22r .	Nee
23	t	De indiener geeft aan teleurgesteld te zijn dat na zes keer aanvullingen te hebben ingediend, de Toelichting op de aanvraag van vergunning 1 'Aanvraag omgevingsvergunning deelgebied windpark DEE' niet is herschreven door Pondera.	Verwezen wordt naar 22t .	Nee
23	u	Als voorbeeld voor de onduidelijkheid die ontstaat door de ingediende aanvullingen wordt verwezen naar bijlage A7, waarin wordt verwezen naar omschrijvingen die elders in de aanvraag zijn opgenomen.	Verwezen wordt naar 22u .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	v	Als ander voorbeeld voor de onduidelijkheid die ontstaat door de ingediende aanvullingen wordt verwezen naar bijlage A7, waarin wordt verwezen naar omschrijvingen die elders in de aanvraag zijn opgenomen en naar de tekst van regels 8 en 9 van pagina 18 van 30 van het ontwerpbesluit.	Verwezen wordt naar 22v .	Nee
23	x	De indiener vraagt zich af op welke wijze sommige vergunningsaanvragen zijn getoetst, daar soms onjuistheden staan in de aanvraagformulieren en toelichting op de aanvraag.	Verwezen wordt naar 22x .	Nee
23	y	Er is niet nagegaan of de machtigingen aan de heer Rijntalder van Pondera Consult rechtsgeldig waren. De machtigingen zijn niet rechtsgeldig en/of bevatten gebreken.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
23	z	De opgave van kosten voor de met de vergunningaanvraag samenhangende werkzaamheden roept vragen op. Er is geen consistent beleid bij het toetsen van de gegevens.	Verwezen wordt naar 22z .	Nee
23	aa	Het puntensysteem uit de Bomenverordening van de gemeente Borger-Odoorn wordt niet gevolgd in aanvraag en ontwerpvergunning.	Verwezen wordt naar 22aa .	Nee
23	ab	De breedte van de Dreef te 2e Exploërmond bedraagt 3 meter in plaats van 3,75 meter.	Verwezen wordt naar 22ab .	Nee
23	ac	Er is in de aanvragen opgenomen dat een wegcunet circa 0,5 meter diep is, terwijl uit tekeningen blijkt dat sprake is van cunetten tot circa 1 meter exclusief asfaltlaag van 70 mm.	Verwezen wordt naar 22ac .	Nee
23	ad	Er wordt verwezen naar artikel 37 lid 6 Bouwbesluit. Dit artikel bestaat niet meer in het geldende Bouwbesluit 2012.	Verwezen wordt naar 22ad .	Nee
23	ae	Er wordt verwezen naar de APV 2008 Aa en Hunze, echter op dit moment geldt de APV 2017.	Verwezen wordt naar 22ae .	Nee
23	af	Voor zover de indiener heeft kunnen nagaan is er geen recent onderzoek uitgevoerd naar fauna in de bodem, in verband met de graafwerkzaamheden ten behoeve van het aanleggen van de kabels, wegen en inkoopstations. Er wordt verwezen naar de Wet natuurbescherming.	Verwezen wordt naar 22af .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	ag	Indiener is van mening dat het MER van 2015 niet meer recent is en op bepaalde onderwerpen herzien danwel aangevuld moet worden. Als voorbeeld wordt genoemd dat de invloed op natuurgebieden niet is onderzocht v.w.b. het transportverkeer dat samenhangt met de bouw van de windturbines op wegen buiten Drenthe. Verder is rekening gehouden met een veel te laag aantal transportbewegingen v.w.b. de bouw en aanleg van het windturbinepark.	Verwezen wordt naar 22ag .	Nee
23	ah	Indiener geeft aan dat er een passende beoordeling in de zin van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is, gelet op pagina 23/26 van bijlage 12 bij de aanvraag RH.	Verwezen wordt naar 22ah .	Nee
23	ai	De indiener is van mening dat bij alle omgevingsvergunningen in paragraaf '1.2 Besluit' in klare taal omschreven dient te worden waarvoor er vergunning is verleend. Termen als 'aangevraagde activiteiten' zijn te vaag.	Verwezen wordt naar 22ai .	Nee
23	aj	Indiener geeft aan dat meerdere zaken onduidelijk zijn, zoals de locaties en afmetingen van de inkoopstations en de omschrijvingen onder 'Onderwerp'.	Verwezen wordt naar 22aj .	Nee
23	ak	De wettelijke bepalingen worden niet op correcte wijze in de ontwerpbeschikkingen genoemd. Dit dient te geschieden overeenkomstig richtlijnen en de ontwerpbesluiten Watervergunningen kunnen daarbij als voorbeeld dienen.	Verwezen wordt naar 22ak .	Nee
23	al	Indiener vindt de bijlage 'Begripsbepalingen' onnodig omdat alle begrippen in de teksten terug te vinden zijn. Het begrip 'weg' had echter duidelijker gespecificeerd mogen worden, omdat er over allerlei typen wegen gesproken wordt.	Verwezen wordt naar 22al .	Nee
23	am	Naar mening van de indiener was het beter geweest om de tekst van wetsartikelen op te nemen, conform de werkwijze van Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.	Verwezen wordt naar 22am .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	an	Indiener vindt het onaanvaardbaar dat bij de inhoudelijke en procedurele overwegingen van de ontwerpbesluiten omgevingsvergunningen niet is ingegaan op de gevolgen met betrekking tot verkeerstoename en verkeersveiligheid als gevolg van de tijdelijke en permanente verbreding van wegen. Concreet voorbeeld hierbij is de Dreef en de overgang van een brede naar een smalle weg.	Verwezen wordt naar 22an .	Nee
23	ao	De indiener is van mening dat er voor de bouw van de inkoopstations aparte milieueffectenrapporten opgemaakt dienen te worden. Dit heeft betrekking op de omgevingsvergunningen windpark deelgebieden DEE, RH en OM en cluster DEE.	Verwezen wordt naar 22ao .	Nee
23	ap	Naast dat de onderzoeken ten behoeve van het MER (8 september 2015) naar mening van de indiener verouderd zijn, waren er destijds geen gegevens bekend over de inkoopstations waardoor de milieueffecten hiervan niet zijn onderzocht.	Verwezen wordt naar 22ap .	Nee
23	aq	De indiener vermoedt dat in de praktijk wegwitbreidende voorzieningen niet verwijderd zullen worden, met het argument dat de wegwitbreidingen een positieve invloed hebben op de verkeersveiligheid. Hierdoor zal de hoeveelheid verharding in het gebied toenemen.	Verwezen wordt naar 22aq .	Nee
23	ar	Indiener wijst op afwezigheid van een meldnotitie m.e.r. en een m.e.r. beoordelingsbesluit bij de aanvragen en attendeert het bevoegd gezag op artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.	Verwezen wordt naar 22ar .	Nee
23	as	Indiener geeft aan dat reeds aangedragen punten integraal deel uitmaken van hetgeen hierna bij elke omgevingsvergunning en het bijbehorende ontwerpbesluit is vermeld.	Verwezen wordt naar 22as .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		<i>Omgevingsvergunning deelgebied DEE</i>		
23	at	De indiener geeft aan dat in de aanvraag omgevingsvergunning 'Deelgebied windpark DEE' verschillende informatie staat met betrekking tot de afmetingen van de inkoopstations en de wijze waarop deze gebouwd dienen te worden. Hierdoor is onduidelijk welke minimale en maximale afmetingen voor de inkoopstations zullen worden vergund.	In het aanvraagformulier is sprake van 58 m ² bruto vloeroppervlak voor de inkoopstations. Uit de aanvraag blijkt dat hier 48 m ² is bedoeld. Zowel in het aanvraagdocument als de daartoe behorende bijlagen is dit opgenomen en toegelicht. De maximale afmetingen van de inkoopstations bedragen (zie bijlage 14 - aanvulling Bouwen DEE) 12 x 4 x 3,36 m (L x B x H). De minimale afmetingen (zie Bijlage A0 - Aanvulling WP DEE) bedragen 3 x 2 x 2 (L x B x H). De minimale en maximale afmetingen van de inkoopstations zijn op afdoende wijze vastgelegd. Dit geldt ook voor de locaties van de inkoopstations. Voorafgaand aan de bouw wordt detailinformatie aangeleverd over de exacte uitvoering. Hiervoor wordt verwezen naar de voorschriften bij de ontwerpvergunning.	Nee
23	au	Er is in de aanvragen opgenomen dat een wegcunet circa 0,5 meter diep is, terwijl uit tekeningen blijkt dat sprake is van cunetten van 0,90 tot 0,98 cm.	Verwezen wordt naar 22ac .	Nee
23	av	De indiener maakt zich zorgen over de verkeersveiligheid vanwege de uitbreiding en verbreding van de wegen alsmede door de bochten die door vrachtverkeer gemaakt zullen moeten worden.	Verwezen wordt naar 22an .	Nee
23	aw	De indiener is van mening dat voor de aanleg van uitritten in de gemeente Borger-Odoorn een vergunning van het bevoegd gezag vereist is.	Dat is juist. Derhalve is hierin voorzien in de ontwerpvergunning voor deelgebied DEE.	Nee
23	ax	Tevens is er niet verwezen naar de 'Beleidsregels uitritten' van de APV en 'Regeling uitwegen (in- en uitritten)' van de provincie Drenthe. Hier wordt onder andere in aangegeven dat het aantal uitwegen ten behoeve van de verkeersveiligheid verminderd moet worden. Indiener is van mening dat de aanleg van drie nieuwe uitwegen in strijd is met het provinciale beleid. Uit de aanvragen voor deelgebieden RH en OM blijkt dat er nog meer nieuwe uitwegen op en aanpassingen van bestaande kruisingen met de Drentse Mondenweg zullen komen.	Verwezen wordt naar 21ax .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	ay	De vermelde (tijdelijke) wegwitbreidende voorzieningen zullen tot verkeersgevaarlijke gedragingen leiden. Bij figuur 3.1 is geen schaal vermeld waardoor een goede beoordeling niet mogelijk is.	Verwezen wordt naar 22an . De bedoelde tekening is enkel bedoeld ter illustratie. Er is in bijlage 8 voorzien in tekeningen op schaal.	Nee
23	az	Naar mening van de indiener kan de Dreef niet gezien worden als onderhoudsweg zoals bepaald in de regels van het inpassingsplan. De weg betreft een openbaar toegankelijke weg en mag 24 uur per dag door iedereen gebruikt worden. Indiener is van mening dat de Dreef daarom niet verbreed mag worden daar de regels van Inpassingsplan niet van toepassing zijn. Onder verwijzing naar artikel 2.11 van de APV is voor het veranderen van een weg een vergunning vereist.	De Dreef betreft een openbare weg en geen niet openbare onderhoudsweg. Er is onder andere vergunning gevraagd voor de verbreding van de Dreef. Dit betreft een verandering van een weg als bedoeld in de APV. De Dreef zal als voorheen een openbare weg blijven.	Nee
23	ba	Er is volgens de indiener onjuiste informatie opgenomen over de breedte van de Dreef (3 meter i.p.v. 3,75 meter) en de aanwezigheid van passeerstroken. Figuur 3.11 geeft volgens indiener een onjuiste weergave van de situatie.	Voor vergunningverlening is bepalend dat een wegbreedte van 5 meter is aangevraagd. Bepalend is de toekomstige situatie. Voor wat betreft figuur 3.11 van de aanvraag wordt opgemerkt dat dit een schematische weergave betreft.	Nee
23	bb	Op pagina 22 van bijlage 1 'Toelichting op de aanvraag' ontbreekt tekst na "In onderstaande".	Verwezen wordt naar de volgende pagina van bijlage 1. "In onderstaande Figuur 3.12 is ter illustratie..."	Nee
23	bc	De indiener trekt de rechtsgeldigheid van de bijgevoegde machtigingen in twijfel in verband met afwijkende data van het ondertekenen van de machtigingen en het in dienstreden van de betreffende personen.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
23	bd	De indiener is van mening dat het veldonderzoek van 22 september 2017 waarin wordt vastgesteld dat er geen vogelsoorten in het gebied zijn aangetroffen, niet voldoende is om dit vast te kunnen stellen. Inwoners zien dagelijks vogelsoorten.	Verwezen wordt naar 8g .	Nee
23	be	In het rapport is het bomenbestand niet getoetst aan de Beleidsregels bomenverordening van de gemeente Borger-Odoorn.	Verwezen wordt naar 22aa .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	bf	De indiener vindt het niet duidelijk waar naar wordt verwezen in bijlage A7 wanneer er wordt gesproken over 'voorliggende nota'. Tevens vindt de indiener de aanvraag niet voldoende onderbouwd.	Bijlage A7 betreft een aanvulling om te verduidelijken dat de betreffende aanvragen ook betrekking hebben op een zogenoemde Omgevingsvergunning beperkte milieutoets. De aangevraagde activiteiten zelf zijn evenwel niet gewijzigd met deze aanvulling, zodat op dit punt kan worden volstaan met een verwijzing zonder dat dit afdoet aan de duidelijkheid van de betreffende aanvragen. In het kader van de aanvraag OBM is op basis van het MER en de bij de aanvraag gevoegde onderzoeken geoordeeld dat er geen nieuw of aanvullend milieueffectrapport nodig is.	Nee
23	bg	Indiener wijst er op dat de gemeenten Westerwolde, Stadkanaal en Veendam niet genoemd worden, terwijl ze deel uitmaken van de realisatie van de infrastructuur voor het windpark De Drentse Monden en Oostermoer.	Windpark De Drentse Monden en Oostermoer als zijnde het geheel aan windturbines en bijbehorende infrastructuur is gesitueerd in de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze. Overige infrastructuur welke deel uitmaakt van vergunningverlening in fase 3 (kabels en trafostations) is ook gelegen in aangrenzende gemeenten. Desalniettemin beperkt het windpark aan zich tot de gemeente Borger-Odoorn en Aa en Hunze.	Nee
23	bh	De indiener is van mening dat de aanvraag niet voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de voorgenomen activiteiten. Indiener geeft aan van mening te zijn dat er een beperkte milieutoets moet worden uitgevoerd daar er geen sprake is van een recent milieueffectrapport. Bovendien is niet duidelijk welke invloed de inkoopstations hebben op de vergunde situatie. De aangevraagde omgevingsvergunning beperkte milieutoets kan niet zonder dat er een beperkte milieutoets is opgesteld worden verleend.	Verwezen wordt naar 23bf en 23dc .	Nee
23	bi	De indiener is van mening dat de brief van de Provincie Drenthe van 30 mei 2018 kenmerk 201801886-00758846 toegevoegd had moeten worden.	Het advies heeft betrekking op de voorschriften welke het provinciaal bestuur wil verbinden aan het uitwegen op openbare wegen waarvan hij de beheerder is. De aan de vergunning verbonden voorschriften zijn conform dit advies. Het advies vormt geen onderdeel van de motivering van het besluit en is om die reden niet bijgevoegd.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	bj	Indiener verwijst naar de punten zoals eerder in de zienswijze opgenomen met betrekking tot pagina 19 t/m 21 van de aanvraag.	Eerder is kennis genomen van de zienswijze zoals samengevat en beantwoord onder 23av t/m 23az . Niet is duidelijk of indiener met deze verwijzing aanvullende zienswijzen wil indienen. Derhalve wordt verwezen naar eerdergenoemde beantwoording.	Nee
23	bk	De indiener geeft aan dat de Drentse Mondenweg N379 is, in plaats van N377.	Er is inderdaad sprake van een foutieve verwijzing in de ontwerpvergunning. Dit wordt aangepast.	Ja
23	bl	Artikel 10.4 van de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe heeft betrekking op Afwijking watersysteem Twentekanalen/Overijsselse Vecht en artikel 10.7 van genoemde verordening heeft betrekking op Toedeling beheer vaarwegen.	Inderdaad is dit een foutieve verwijzing. Bedoeld is artikel 12.8 onder b van de Omgevingsverordening Drenthe. Artikel 12.11 lid 1 van de Omgevingsverordening Drenthe is van toepassing. Dit wordt aangepast.	Ja
23	bm	In de voorlaatste alinea wordt niet verwezen naar de beleidsregels uitritten van de gemeente Borger-Odoorn.	Er is in de laatste alinea (boven paragraaf 3.5.2) wel degelijk verwezen naar het beleid van de gemeente Borger-Odoorn en bovendien is dit beleid als uitgangspunt gehanteerd in de vergunningvoorschriften (artikel 2.2, lid 1).	Nee
23	bo	Naar mening van de indiener is niet duidelijk aangegeven dat het meerdere uitwegen op de Drentse Mondenweg betreft. Tevens maakt de indiener zich hierdoor zorgen om de verkeersveiligheid op de weg. Men is van mening dat er door het toestaan van meer uitwegen op de Drentse Mondenweg de verkeersveiligheid niet alleen op de weg maar ook op het langs de Drentse Mondenweg gelegen fietspad (fietsen in twee richtingen toegestaan) in het geding is.	De aanvraag is duidelijk voor wat betreft het aantal uitwegen dat wordt aangevraagd. Er wordt bovendien aangesloten bij de beleidslijn van de provincie als het gaat om de aanwezigheid van maximaal een uitweg per functie. Zo wordt voor de lijn DEE 2.2 t/m DEE 2.7 voorzien in een uitweg op de Drentse Mondenweg en wordt voor turbine positie DEE 2-1 (andere zijde van de Drentse Mondenweg) voorzien in een uitweg. Verder is er voor turbinepositie DEE 1-4 nog sprake van een uitweg op de Drentse Mondenweg. Er is niet nader onderbouwd waarom de verkeersveiligheid in het geding zou zijn. Voor wat betreft het verlenen van voorrang zijn de algemene regels van toepassing zoals thans het geval. Daarbij wordt opgemerkt dat de gebruiksfrequentie in de exploitatiefase zeer gering is.	Nee
23	bp	In de voorschriften is niet opgenomen dat moet zijn voorzien in een keermogelijkheid op eigen terrein.	De aanvraag gaat hier reeds van uit. Er is nabij iedere turbinepositie voorzien in keergelegenheid. Een voorschrift op dit punt is niet nodig.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	bq	In bijlage 10 had ook moeten worden getoetst aan de Beleidsregels Bomenverordening Borger-Odoorn.	Verwezen wordt naar 22aa .	Nee
23	br	De indiener is van mening dat waar aangegeven wordt dat er sprake is van een omissie (omdat de betreffende gronden sinds jaar en dag in gebruik voor ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingtransport) in het planologisch regime, dit moet worden toegelicht aan hand van bestemmingsplannen en locaties. Zonder toelichting kan dit niet als argument worden aangedragen. Indiener is van mening dat met het vaststellen van genoemde omissie een ernstig verwijt aan het gemeentebestuur van Borger-Odoorn wordt gemaakt en dat dit bestuur hierover niet is geraadpleegd.	Dit is allerminst bedoeld als verwijt richting het gemeentebestuur van Borger-Odoorn. Voor het overige wordt verwezen naar 22o .	Nee
23	bs	De indiener is van mening dat er in strijd met goede ruimtelijke ordening wordt gehandeld doordat er te veel vierkante meters verharding wordt toegevoegd aan het gebied. De Drentse Veenkoloniën worden geasfalteerd c.q. vol gelegd met beton of ander verhardingsmateriaal. Een globale berekening van de oppervlakten benodigd voor de aanleg en verbreding van toegangswegen en andere wegen, aanleg en verbreding van uitwegen, rotondes, enz, alsmede kraanopstelplaatsen leidt uitsluitend voor dit deelgebied al tot meer dan 100.000 m2 extra asfalt, beton of ander verhardingsmateriaal.	De goede ruimtelijke ordening maakt alleen daar waar wordt afgeweken van het geldende planologische regime onderdeel uit van de aanvraag. Voor het overige is dit behandeld bij het vaststellen van deze ruimtelijke plannen.	Nee
23	bt	Wanneer er wordt gesproken over een "geringe afwijking van het geldende bestemmingsplan" moet volgens de indiener verwezen worden naar het betreffende plan en gespecificeerd moet worden wat de afwijkingen inhouden.	Verwezen wordt naar 22i en 22k .	Nee
23	bu	Onder 2.2 Uitvoeringswijze, sub 1, is niet opgenomen dat "alle noodzakelijke wijzigingen aan de gemeentelijke verharding en verplaatsingen van obstakels op gemeentegrond door de gemeente worden uitgevoerd (zie blad 1 van de Beleidsregels uitritten van de gemeente Borger-Odoorn).	Dit is correct. Deze werkzaamheden dienen door de vergunninghouder te worden uitgevoerd aangezien het gemeentebestuur heeft aangegeven om niet op enigerlei wijze zijn medewerking te verlenen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	bv	Indiener geeft aan dat de tekening 'Wegenbeheerkaart ten behoeve van uitwegen' ontbreekt.	Deze bijlage is per abuis niet toegevoegd als bijlage 3 bij terinzagelegging. De bijlage is bij het definitieve besluit gevoegd. Bovendien kon indiener uit de ter inzage gelegde stukken bekend zijn met het bestaan van dit stuk en had indiener het kunnen opvragen.	Ja
23	bw	Onder verwijzing naar 2.2, sub 2, onder g)h) is het niet duidelijk of er na g) nog een voorschrift h) dient te worden opgenomen.	Inderdaad heeft incorrecte doorlettering plaatsgevonden. Er is enkel een sub g) en geen sub h). Dit zal worden aangepast.	Ja
23	bx	Benoeming van de verschillende wegonderdelen (berm, fietspad, berm, rijbaan) is niet duidelijk aangegeven in de tekeningen. Voorbeeld hiervan is de Drentse Mondenweg.	Ingevolge de Wegenwet vormen wegdek en bermen onderdeel van de weg. Dit is mede de reden dat dit niet uitdrukkelijk is benoemd. De tekeningen zijn bedoeld om de positie van uitwegen weer te geven.	Nee
23	by	In artikel 2.2, sub 3 dient te worden vastgelegd dat de verkeersveiligheid bij verbredingen dient te worden gewaarborgd.	De vergunninghouder heeft de zelfstandige plicht om bij uitvoering van de werkzaamheden ervoor te zorgen dat de verkeersveiligheid gebord is. De wegbeheerder is vervolgens verantwoordelijk voor de verkeersveiligheid.	Nee
23	bz	Indiener vraagt onder verwijzing naar d) waarom dit voorschrift niet bij de uitritten van de gemeentelijke wegen is opgenomen zoals conform de Beleidsregels.	Het spreekt voor zich dat de kosten van uitvoering van de vergunning voor rekening van de vergunninghouder zijn. Echter op dit punt is overeenkomstig het provinciale beleid gekozen voor redundantie.	Nee
23	ca	Aanduidingen 'na afronding van de bouw' en 'na de aanleg' zijn volgens de indiener niet duidelijk. Wie bepaalt wanneer de bouw is afgerond.	De gebruikte aanduidingen zijn voldoende duidelijk. Primair bepaalt het voor handhaving bevoegde gezag of aan deze bepalingen wordt voldaan of niet.	Nee
23	cb	Indiener verwijst in algemene zin naar de eerder gemaakte opmerkingen.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee
		<i>Omgevingsvergunning deelgebied cluster DEE</i>		
23	cc	Er wordt verwezen naar de eerder gemaakte opmerkingen over de inkoopstations.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee
23	cd	De indiener geeft aan dat in de aanvraag omgevingsvergunning 'Deelgebied windpark DEE' verschillende informatie staat met betrekking tot de afmetingen van de inkoopstations en de wijze waarop deze gebouwd dienen te worden. Hierdoor is onduidelijk welke minimale en maximale afmetingen voor de inkoopstations zullen worden vergund.	De maximale afmetingen van het inkoopstation bedragen (zie bijlage A0 - aanvulling Cluster DEE) 12 x 4 x 3,36 m (L x B x H). De minimale afmetingen bedragen 3 x 2 x 2 (L x B x H). De minimale en maximale afmetingen van de inkoopstations zijn op afdoende wijze vastgelegd. Dit geldt ook voor de wijze waarop deze gebouwd dienen te worden. Voorafgaand aan de bouw wordt detailinformatie aangeleverd over de exacte	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
			uitvoering. Hiervoor wordt verwezen naar de voorschriften bij de ontwerpvergunning.	
23	ce	Er bestaat onduidelijkheid bij de indiener met betrekking tot de diepte en breedte van de aan te leggen wegen.	Verwezen wordt naar 22ac .	Nee
23	cf	In tekening 3.8 staat de schaal van de weg niet aangegeven.	In de bijlagen is voorzien in tekeningen op schaal. De afbeelding in dit document is bedoeld ter illustratie.	Nee
23	cg	De indiener maakt zich zorgen over de verkeersveiligheid vanwege de uitbreiding en verbreding van de wegen alsmede door de bochten die door vrachtverkeer gemaakt zullen moeten worden.	Verwezen wordt naar 22an .	Nee
23	ch	Er is sprake van een vergunningplicht op grond van artikel 2.12 APV. Er is niet verwezen naar de 'Beleidsregels uitritten' van de gemeente Borger Odoorn. Tevens is er niet verwezen naar de 'Beleidsregels uitritten' van de APV en 'Regeling uitwegen (in- en uitritten)' van de provincie Drenthe. Hier wordt onder andere in aangegeven dat het aantal uitwegen ten behoeve van de verkeersveiligheid verminderd moet worden.	De verbreding van openbare wegen is vergunningplichtig. Echter dit moet niet worden verward met de vergunningplicht voor het maken/veranderen van een uitweg. Voor het verminderen van het aantal uitritten geldt dat zo veel mogelijk in lijn met het beleid is gewerkt, waarbij niet meer uitwegen worden vergund dan nodig.	Nee
23	ci	De indiener trekt de rechtsgeldigheid van de bijgevoegde machtigingen in twijfel in verband met afwijkende data van het ondertekenen van de machtigingen en het in dienstreden van de betreffende personen.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
23	cj	De indiener vindt het niet duidelijk waar naar wordt verwezen in bijlage A7 wanneer er wordt gesproken over 'voorliggende nota'. Tevens vindt de indiener de aanvraag niet voldoende onderbouwd.	Verwezen wordt naar 22u .	Nee
23	ck	De indiener vraagt om een toelichting hoe is bepaald dat een inkoopstation een beperkte invloed heeft op zowel de vergunde situatie als op het milieu, daar de precieze afmetingen en sommige locaties niet bekend zijn.	Een inkoopstation maakt geen geluid, vormt geen extern veiligheidsrisico, veroorzaakt geen geur- of stofemissies en evenmin vindt er opslag van bodembedreigende stoffen in plaats. De maximale afmetingen, de locatie en het aantal inkoopstations voldoet aan het Inpassingsplan.	Nee
23	cl	Er wordt verwezen naar de eerdere gemaakte opmerkingen over DEE.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen, dit onderdeel van de zienswijze is beantwoord.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
23	cm	De indiener is van mening dat met betrekking tot verbredingen van permanente en niet permanente wegen en uitritten onvoldoende aandacht is besteed aan openbare orde, veiligheid, volksgezondheid en bescherming van het milieu. Het onderwerp verkeersveiligheid blijft onderbelicht.	Ten aanzien van het aspect verkeersveiligheid wordt verwezen naar de beantwoording onder 1b en 22an . Overigens geeft indiener niet specifiek aan op concrete wijze de openbare orde, volksgezondheid en/of bescherming van het milieu in het geding is.	Nee
23	cn	De onderbouwing gegeven in 3.16 Toetsing ten behoeve van de aanleg van infrastructuur is naar mening van de indiener onvoldoende. De gevolgen voor het landschap door het verbreden van de wegen is niet meegenomen in de onderbouwing en is tevens niet ingegaan op de regels van het bestemmingsplan 'Perspectiefplan Boeren Nieuw-Buinen van 21 juni 2012.	Verwezen wordt naar 22n .	Nee
23	co	De indiener is van mening dat het verbreden van wegen van 3,0 naar 5,0 meter niet valt onder 'geringe afwijkingen van het geldende bestemmingsplan'.	De Dreef wordt voor een deel verbreed. In het geldende bestemmingsplan "Buitengebied" van 26 september 1996 is de Dreef gelegen in gebied dat is aangeduid voor 'veenontginningsgebied'. Op grond van deze aanduiding zijn de Dreef en omgeving onder meer bestemd voor 'verkeer'. De geldende bestemming verzet zich dan ook niet tegen de verbreding van deze weg. De afwijking van dit bestemmingsplan is gelegen in de aanleg (en het gebruik) van niet openbare ontsluitingswegen ten behoeve van de windturbines. Immers laat het geldende bestemmingsplan geen (toegangswegen voor) windturbines toe. Voor zover relevant verzet het ontwerp bestemmingsplan 'Buitengebied' van 22 maart 2018 zich evenmin tegen een verbreding van de Dreef. In dit ontwerp is voorzien in een aanduiding voor 'agrarisch', op grond waarvan bijbehorende verkeersdoeleinden zijn toegestaan.	Nee
23	cp	Indiener is van mening dat de informatie bij "De kosten per kabeltracé inclusief materiaal bedragen bij benadering" niet overeenkomt met de opgave onder "Projectkosten. Wat zijn de geschatte kosten voor het totale project in euro's (exclusief BTW)". Hierdoor ontstaat onduidelijkheid.	Verwezen wordt naar 22at .	Nee
23	cq	Er wordt verwezen naar eerder gemaakte opmerkingen ten aanzien van de ontwerpen.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		<i>Enexis kabeltracés</i>		
23	cr	Indiener is van mening dat de informatie bij "De kosten per kabeltracé inclusief materiaal bedragen bij benadering" niet overeenkomt met de opgave onder "Projectkosten. Wat zijn de geschatte kosten voor het totale project in euro's (exclusief BTW)".	Verwezen wordt naar 22at .	Nee
23	cs	Indiener is van mening dat het leggen van veel van de kabeltracés zal leiden tot overlast en onveilige verkeerssituaties. Alternatieve tracés zijn volgens de indiener onvoldoende onderzocht. De indiener heeft een voorbeeld meegestuurd van een alternatief tracé in bijlage III.	Verwezen wordt naar 22au .	Nee
23	ct	Indiener is van mening dat de vergunning voor zover het betreft het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd is met het geldende planologische regime. Er is geen sprake van een goede ruimtelijke ordening en een goede ruimtelijke onderbouwing van de gekozen tracés, die vastgesteld zijn uitgaande van de locatie van vijf inkoopstations.	Verwezen wordt naar 22n .	Nee
23	cu	Verwezen wordt naar eerder gemaakte opmerkingen.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen, dit onderdeel van de zienswijze is beantwoord.	Nee
23	cv	Indiener is van mening dat er geen onderzoek is ingesteld of de activiteiten waarvoor de omgevingsvergunning is aangevraagd zullen leiden tot het opzettelijk doden of vangen van de in de Wet natuurbescherming genoemde soorten. In onderdeel A zijn vele dieren genoemd en beschermd die in de bodem leven. Indiener geeft aan dat kabels over vele kilometers terrein gelegd zullen worden.	Verwezen wordt naar 22aw en 22af .	Nee
23	cw	Indiener geeft aan dat wordt ingegaan op het overleg met Gasunie, maar dat de tekst "Van te voren moet door Enexis worden onderzocht of er ook ontoelaatbaar beïnvloeding (o.a. NEN 3654) en welke evt. mitigerende maatregelen er nodig zijn" in de e-mail van de heer Glas niet overgenomen is.	Verwezen wordt naar 22ax .	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		<i>Omgevingsvergunning deelgebied RH</i>		
23	cx	De locatie, afmetingen en de bouwwijze van de inkoopstations is onvoldoende duidelijk.	De minimale en maximale afmetingen van de inkoopstations zijn op afdoende wijze vastgelegd (zie Bijlage A0 - Aanvulling WP RH). De locatie van de inkoopstations is vastgelegd in de bij de aanvraag gevoegde tekeningen. Dit geldt ook voor de wijze waarop deze gebouwd dienen te worden. Voorafgaand aan de bouw wordt detailinformatie aangeleverd over de exacte uitvoering. Hiervoor wordt verwezen naar de voorschriften bij de ontwerpvergunning.	Nee
23	cy	Bijlage 1 'Toelichting op de aanvraag' bevat tegenstrijdigheden daar enerzijds wordt aangegeven dat er sprake is van een permanente toegangsweg (fig. 3.7) en anderzijds gesproken wordt over een tijdelijke toegangsweg (3.8).	Het is onduidelijk waar indiener op doelt. In bijlage 1 is zowel voor figuur 3.7 en figuur 3.8 aangegeven dat sprake is van permanente toegangswegen naar de turbinelocaties.	Nee
23	cz	De indiener maakt zich zorgen over de verkeersveiligheid vanwege de uitbreiding en verbreding van de wegen alsmede door de bochten die door vrachtverkeer gemaakt zullen moeten worden.	Verwezen wordt naar 22an .	Nee
23	da	De indiener trekt de rechtsgeldigheid van de bijgevoegde machtigingen in twijfel in verband met afwijkende data van het ondertekenen van de machtigingen en het in dienstreden van de betreffende personen.	Verwezen wordt naar 22y .	Nee
23	db	De indiener vindt het niet duidelijk waar naar wordt verwezen in bijlage A7 wanneer er wordt gesproken over 'voorliggende nota'. Tevens vindt de indiener de aanvraag niet voldoende onderbouwd.	Verwezen wordt naar 22u .	Nee
23	dc	Onze zienswijze is dat er een beperkte milieutoets dient te worden uitgevoerd, daar er geen sprake is van een 'recent' milieueffectrapport. Uit de door de aanvrager gegeven toelichting heeft indiener geen inzicht gekregen in de 'beperkte invloed' die een inkoopstation zal hebben op de vergunde situatie. Indiener begrijpt niet op welke wijze u deze 'beperkte invloed' nu al hebt kunnen vaststellen, mede gelet op het feit dat de aanvrager uitstel heeft gevraagd voor het indienen van de uiteindelijke feitelijke gegevens van de inkoopstations. De aangevraagde omgevingsvergunning beperkte milieutoets	Dit berust op een misverstand veroorzaakt door jargon. In het kader van de zogenoemde omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) dient te worden beoordeeld of er voor een aangevraagde ontwikkeling een Milieueffectrapport moet worden gemaakt. Er is besloten dat dit niet nodig is, gelet op de omstandigheid dat voor de gehele ontwikkeling een MER voorhanden is en er waar nodig middels aanvullend onderzoek nader in beeld is gebracht wat de milieueffecten zijn.	Nee

Nummer	Letter	Zienswijze	Antwoord	Aanleiding tot aanpassing besluit(en)?
--------	--------	------------	----------	--

		(OBM) kan ons inziens eerst na het opstellen van een beperkte milieutoets worden verleend.		
23	dd	De indiener begrijpt niet hoe vastgesteld kan worden dat de inkoopstations een beperkte invloed zullen hebben, aangezien de aanvrager uitstel heeft aangevraagd voor het aanleveren van de uiteindelijke gegevens van de inkoopstations	Verwezen wordt naar 23ck .	Nee
23	de	Er wordt verwezen naar eerder gemaakte opmerkingen ten aanzien van de ontwerpen.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen, dit onderdeel van de zienswijze is beantwoord.	Nee
		<i>Kabels en leidingen provinciale wegen Groningen</i>		
23	df	Deze vergunning wordt niet beoordeeld in de zienswijze.	Voor kennisgeving aangenomen.	Nee
		<i>Watervergunning Enexis</i>		
23	dg	Er wordt verwezen naar de overige algemene opmerkingen.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen, dit onderdeel van de zienswijze is beantwoord.	Nee
		<i>Watervergunning DEE</i>		
23	dh	Er wordt verwezen naar de overige algemene opmerkingen.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen, dit onderdeel van de zienswijze is beantwoord.	Nee
		<i>Watervergunning RH</i>		
23	di	Er wordt verwezen naar de overige algemene opmerkingen.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen, dit onderdeel van de zienswijze is beantwoord.	Nee
		<i>WBR Vergunning</i>		
23	dj	Deze vergunning wordt niet beoordeeld in de zienswijze.	Voor kennisgeving aangenomen.	Nee
		<i>Spoorwegvergunning</i>		
23	dk	Met betrekking tot de Spoorwegvergunning (18) is de indiener van mening dat er geen sprake is van een ontwerpbesluit. Het is een besluit, gedateerd 25 april 2018, betreft: Ontheffingsaanvraag Kabelaanleg bij museumspoorlijn S.T.A.R., ondertekend door het bevoegde gezag op briefpapier van het bevoegde gezag en gericht aan de aanvrager. Als voorbeeld geeft de indiener dat over de tekst van geen enkele van de vier pagina's 'ontwerpbesluit' is afgedrukt.	Uit het feit dat het besluit ter inzage is gelegd, is voldoende duidelijk dat het om een ontwerpbesluit gaat. Op basis van de inhoudelijk ingediende zienswijzen is ook duidelijk dat indieners deze als zodanig geïnterpreteerd hebben.	Nee

Bijlage 1 Brieven overnemen vergunningverlening

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Aa en Hunze
T.a.v. de heer C. Lambert, wethouder
Postbus 93
9460 AB GIETEN

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

Ons kenmerk
DGETM-EO / 18050149

Bijlage(n)
1

Datum 25 april 2018
Betreft Overnemen vergunningverlening Windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Geachte heer Lambert,

In het kader van de procedure voor het realiseren van het windpark De Drentse Monden en Oostermoer (hierna: het windpark) deel ik u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), het volgende mede.

De besluitvorming voor het windpark wordt voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatie­regeling als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro). Voor de uitvoering van het windpark zijn besluiten nodig waarvoor uw College bevoegd gezag is.

Van de initiatiefnemers van het windpark heb ik begrepen dat de voor het windpark benodigde besluiten die onder de rijkscoördinatie­regeling vallen op 5 september 2017 en 20 december 2017 zijn aangevraagd bij uw College. Voorts heb ik van Enexis B.V. begrepen dat op 20 december 2017 vergunningen bij uw College zijn aangevraagd ten behoeve van de netaansluiting van het windpark en het in dat kader aanleggen van kabels en uitbreiden van gebouwen en trafocellen op het trafostation Gasselte. Ten slotte heb ik van Tennet TSO B.V. begrepen dat op 20 december 2017 bij uw College een aanvraag is ingediend voor een vergunning voor de aanleg van een kabel en de kap van bomen. Een overzicht van de vergunningaanvragen aan uw College treft u aan in de bijlage.

Uw College heeft de afgelopen periode schriftelijk aan mij kenbaar gemaakt de genoemde aanvragen voor de vergunningen niet in behandeling te nemen en de gevraagde vergunningen niet te verstrekken. Dit omdat uw College heeft besloten om geen medewerking te verlenen aan het mogelijk maken van het windpark. Op 22 maart 2018 heeft u dit bevestigd in een telefoongesprek met de heer drs. J.M.C Smal­lenbroek, directeur Energie en Omgeving, van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). In dat gesprek is voorts besproken dat de ministers van EZK en van BZK voornemens zijn te beslissen op de aanvragen.

Ik betreur het dat uw College, ook nu de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zich helder heeft uitgesproken over het Inpassingsplan en enkele besluiten ten behoeve van het windpark, geen bestuurlijke verantwoordelijkheid wil nemen voor de overige benodigde vergunningen. Het realiseren van de klimaatdoelstellingen en de energietransitie vergt een grote inspanning van de gehele Nederlandse samenleving. Ik reken er daarbij op dat alle overheden hierin een voorbeeldfunctie vervullen.

Ik stel vast dat de vergunningaanvragen, die zijn opgenomen in de bijlage, op korte termijn nodig zijn voor het kunnen realiseren van het windpark. Ik deel u daarom bij deze mede, dat de minister van BZK en ik zullen beslissen op de betreffende aanvragen met toepassing van artikel 3:36 Wro.

Hoogachtend,

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

Bijlage

Overzicht aanvragen vergunningen bij het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Aa en Hunze:

Aanvrager	Besluit	Grondslag	Activiteit
Enexis B.V.	Omgevingsvergunning (bouw, werkzaamheden & afwijken RIP)	Bouw: Wabo art. 2.1, lid 1 onder a Werkzaamheden: Wabo art. 2.1, lid 1, onder b Afwijken RIP: Wabo art. 2.1, lid 1, onder c	Bouw van gebouw en transformator
Enexis B.V.	Omgevingsvergunning (werkzaamheden)	Werkzaamheden: Wabo art. 2.1, lid 1, onder b	Aanleg kabels
Tennet TSO B.V.	Omgevingsvergunning (kap, werkzaamheden)	Werkzaamheden: Wabo art. 2.1, lid 1, onder b Kap: Wabo art. 2.2, lid 1, onder g	Aanleg kabels Kap houtopstand
Windpark Oostermoer Exploitatie B.V.	Omgevingsvergunning (kap)	Kap: Wabo art. 2.2, lid 1, onder g	Kap houtopstand
Windpark Oostermoer Exploitatie B.V.	Omgevingsvergunning (bouw, aanleg, werkzaamheden, in- en uitrit, kap)	Bouw: Wabo art. 2.1, lid 1 onder a Werkzaamheden: Wabo art. 2.1, lid 1, onder b Aanleg/wijzigen wegen: Wabo art. 2.2, lid 1, onder d Uitrit: Wabo art. 2.2, lid 1, onder e Kap: Wabo art. 2.2, lid 1, onder g	Bouw inkoopstation, aanleggen kabels, aanleggen wegen, verbreden wegen, aanleg in- en uitritten, kap houtopstand

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Borger-Odoorn
T.a.v. de heer F. Buijtelaar, wethouder
Postbus 3
7875 ZG EXLOO

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

Ons kenmerk
DGETM-EO / 18050113

Bijlage(n)
1

Datum 25 april 2018
Betreft Overnemen vergunningverlening windpark De Drentse Monden en
Oostermoer

Geachte heer Buijtelaar,

In het kader van de procedure voor het realiseren van het windpark De Drentse Monden en Oostermoer (hierna: het windpark) deel ik u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK), het volgende mede.

De besluitvorming voor het windpark wordt voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatie­regeling als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro). Voor de uitvoering van het windpark zijn besluiten nodig waarvoor uw College bevoegd gezag is.

Van de initiatiefnemers van het windpark heb ik begrepen dat de voor het windpark benodigde besluiten die onder de rijkscoördinatie­regeling vallen op 5 september 2017 zijn aangevraagd bij uw College. Voorts heb ik van Enexis B.V. begrepen dat op 20 december 2017 vergunningen bij uw College zijn aangevraagd ten behoeve van de netaansluiting van het windpark en het in dat kader aanleggen van kabels. Een overzicht van de vergunningaanvragen aan uw College treft u aan in de bijlage.

Uw College heeft de afgelopen periode schriftelijk aan mij kenbaar gemaakt de genoemde aanvragen voor de vergunningen niet in behandeling te nemen en de gevraagde vergunningen niet te verstrekken. Dit omdat uw College heeft besloten om geen medewerking te verlenen aan het mogelijk maken van het windpark. Op 22 maart 2018 heeft u dit bevestigd in een telefoongesprek met de heer drs. J.M.C Smal­lenbroek, directeur Energie en Omgeving, van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). In dat gesprek is voorts besproken dat de ministers van EZK en van BZK voornemens zijn te beslissen op de aanvragen.

Ik betreur het dat uw College, ook nu de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zich helder heeft uitgesproken over het Inpassingsplan en enkele besluiten ten behoeve van het windpark, geen bestuurlijke verantwoordelijkheid wil nemen voor de overige benodigde vergunningen.

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Ons kenmerk
DGETM-EO / 18050113

Het realiseren van de klimaatdoelstellingen en de energietransitie vergt een grote inspanning van de gehele Nederlandse samenleving. Ik reken er daarbij op dat alle overheden hierin een voorbeeldfunctie vervullen.

Ik stel vast dat de vergunningaanvragen, die zijn opgenomen in de bijlage, op korte termijn nodig zijn voor het kunnen realiseren van het windpark. Ik deel u daarom bij deze mede, dat de minister van BZK en ik zullen beslissen op de betreffende aanvragen met toepassing van artikel 3:36 Wro.

Hoogachtend,

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

Bijlage

Overzicht aanvragen vergunningen bij het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Borger-Odoorn:

Aanvrager	Besluit	Grondslag	Activiteit
Duurzame Energieproductie Exploërmond B.V.	Omgevingsvergunning (bouw, aanleg, werkzaamheden, in- en uitrit)	Bouw: Wabo art. 2.1, lid 1 onder a Werkzaamheden: Wabo art. 2.1, lid 1, onder b Aanleg/wijzigen wegen Wabo art. 2.2, lid 1, onder d Uitrit: Wabo art. 2.2, lid 1, onder e	Bouw inkoopstation, aanleggen kabels, aanleggen wegen, verbreden wegen, aanleg in- en uitritten
Duurzame Energieproductie Exploërmond B.V.	Omgevingsvergunning (bouw, aanleg, werkzaamheden, in- en uitrit, kap)	Bouw: Wabo art. 2.1, lid 1 onder a Werkzaamheden: Wabo art. 2.1, lid 1, onder b Aanleg/wijzigen wegen Wabo art. 2.2, lid 1, onder d Uitrit: Wabo art. 2.2, lid 1, onder e Kap: Wabo art. 2.2, lid 1, onder g	Bouw inkoopstation, aanleggen kabels, aanleggen wegen, verbreden wegen, aanleg in- en uitritten, kap houtopstand
Enexis B.V.	Omgevingsvergunning (werkzaamheden)	Werkzaamheden: Wabo art. 2.1, lid 1, onder b	Aanleg kabels
Raedthuys Windenergie B.V.	Omgevingsvergunning (bouw, aanleg, werkzaamheden, in- en uitrit, kap)	Bouw: Wabo art. 2.1, lid 1 onder a Werkzaamheden: Wabo art. 2.1, lid 1, onder b Aanleg/wijzigen wegen Wabo art. 2.2, lid 1, onder d Uitrit: Wabo art. 2.2, lid 1, onder e Kap: Wabo art. 2.2, lid 1, onder g	Bouw inkoopstation, aanleggen kabels, aanleggen wegen, verbreden wegen, aanleg in- en uitritten, kap houtopstand

Bijlage 2 Memo advies archeologisch vervolgonderzoek

Contactpersoon

Datum
25 juli 2018

Onze referentie

CC

memo

Windpark de Drentse Monden en Oostermoer, advies ten aanzien van archeologisch vervolgonderzoek.

Project: Windpark De Drentse Monden en Oostermoer

Doel: advies ten aanzien van archeologisch vervolgonderzoek

Advies Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Datum: 25 juli 2018

Aan de hand van de rapportages van ArcheoPro, en de reactie op deze rapportages door Hollandia, heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) kennisgenomen van de voortgang en resultaten van het bureauonderzoek en de gefaseerde uitvoering van Inventariserend Veldonderzoek (IVO-Overig) in de vorm van oppervlaktekarteringen en verkennende en karterend booronderzoek in het plangebied Windpark De Drentse Monden en Oostermoer. Hoewel er sprake is van zones met een middelhoge en hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van vindplaatsen uit de perioden Laat-Paleolithicum, Mesolithicum en Vroeg-Neolithicum, heeft het IVO geen vondsten ((vuur)stenen artefacten, houtskool) uit de genoemde perioden opgeleverd.

De toegepaste methoden van IVO zijn gericht op het verzamelen van vondsten aan het oppervlak van akkers en in het uitgezeefde sediment van de boringen (Edelmanboor met een diameter van 15 cm). Deze methoden worden als geschikt beschouwd voor het vaststellen van de aan- of afwezigheid van vindplaatsen uit de steentijd gelegen aan of dicht aan het oppervlak en bestaande uit een of meer concentraties van stenen artefacten (vondststrooiingen).

Specifiek voor het huidige onderzoeksgebied geldt dat de archeologische resten uit bovengenoemde perioden gekarakteriseerd worden door dergelijke vondststrooiingen van wisselende omvang en dichtheid in de top van het bodemprofiel en aan het huidige oppervlak. Ten aanzien van archeologische resten uit bovengenoemde perioden dient nog wel een kanttekening geplaatst te worden: met name op omvangrijke vindplaatsen uit het Mesolithicum kunnen behalve (vuur)stenen artefacten ook grondsporen in de vorm van kuilhaarden worden aangetroffen. Dergelijke grondsporen zijn aangetroffen in o.a. Nieuwe Pekela (vindplaats NP3, NP9), Stadskanaal (vindplaats S1) en Zuidbroek (vindplaatscluster bij knooppunt Zuidbroek).

Voor het vaststellen van (clusters van) grondsporen in de vorm van mesolithische kuilhaarden zijn oppervlaktekartering en karterend booronderzoek echter niet geschikt. Hiervoor is gravend onderzoek nodig.

Onze referentie

De RCE adviseert om op basis van de resultaten van het archeologisch onderzoek van ArcheoPro een onderbouwd voorstel te doen van locaties die in aanmerking komen voor gravend onderzoek, rekening houdende met:

- de ligging en archeologische en landschappelijke kenmerken van nabijgelegen vindplaatsen zoals geregistreerd in Archis en bekend uit de omgeving van het onderzoeksgebied;
- het grondgebruik: de voorkeur gaat uit naar graslandpercelen waar geen oppervlaktekartering kon worden uitgevoerd;
- gaafheid bodemprofiel: locaties waar sprake is van een podzolbodem of een restant hiervan en waar tijdens het booronderzoek geen aanwijzingen zijn aangetroffen voor (diepgaande) groundbewerking;
- de resultaten van de archeologische karteringen en opgravingen in het meer noordelijk gelegen, aangrenzende deel van het Hunzedal (bijvoorbeeld vindplaatsen S1 en NP3), zoals beschreven in het proefschrift van Henny Groenendijk;
- het ruimtebeslag van de geplande ingrepen ten behoeve van de aanleg van het Windpark.

Op basis van het voorstel van locaties dient door het bevoegd gezag een selectiebesluit te worden genomen over welke locaties door middel van proefsleuvenonderzoek (IVO-P) onderzocht dienen te worden. Dit onderzoek is primair gericht op het vaststellen van de aan- en afwezigheid van mesolithische grondsporen (kuilhaarden) en, indien aanwezig, de eigenschappen daarvan: datering, gaafheid, informatiewaarde, etc.

Na selectie van de locaties dient een Programma van Eisen te worden opgesteld voor het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek (IVO-P) conform de vigerende versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (versie 4.1).

Bronnen:

ArcheoPro Archeologische rapporten Nrs. 13080, 15024, 15056, 17072, 17094, 17097

Hollandia Archeologen: Toets diverse rapportages IVO-O 'Windpark De Drentse Monden' t.w. ArcheoPro nr. 13080, 15024, 15056, 17072, 17094.